

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:29 • 31 Ekim '97 • 80 000 TL.(KDV dahil)

1. yılında Susurluk:

Kokuşmuşluğun gerisinde düzen var!

“Çürüyüp kokuşan, her şeyden önce bir sınıf olarak Türk burjuvazisi, onun sınıf egemenliği, bu egemenliğin temeli olan Türkiye kapitalizmidir. Bunun sonuçları rejimin yapısında ve işleyişinden... en iğrenç biçimde açığa çıkmaktadır.

Sözkonusu olan, çürümüş ve kokuşmuş bir düzenin, bu düzenin dayandığı bir sınıfın, çürümüş ve kokuşmuş devletidir.”

“Temiz toplum, bu devletin, onun hizmet ettiği sınıfın ve dayandığı düzenin altilmesiyle, onların yıkıntıları üzerinde yeni bir toplum olarak kurulabilir ancak. Temiz toplum, boğazına kadar kirin, kanın ve her türlü pisliğin içinde olanların pis ve kanlı elleriyle değil, fakat işçi sınıfının ve tüm öteki çalışan emekçilerin tertemiz elleriyle kurulabilir ancak.”

(Kızıl Bayrak, 15 Kasım '96)

Pisliği devrim temizleyecek

Temiz toplum sosyalizmle gelecek!

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
Düzen Cephesi	4-6
Devlet Terörü.....	7
Sınıf Hareketinin Sorunları.....	8-9
Sınıf Hareketi	10-12
Kamu Çalışanları Hareketi.....	13
Program sorunları üzerine konferanslar:	
Ulusal sorun-3(Orta Sayfa).....	14-17
Sol hareket üzerine	
değerlendirmeler	18-19
Uluslararası Politika.....	20-21
Uluslararası Politika.....	22-23
İşçi Gençlik	24
Kadın	25
EKİM'den	26
Mücadele Postası	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:29 ● 31 Ekim 1997
Fiyatı: 80 000 TL. (KDV. dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:
SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhıyye/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84

Alemdar Cad. Erdoğanlar İşhanı No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Zafer bizim olacaktır! Sosyalizm kazanacaktır!

Susurluk kazasının üzerinden yaklaşık bir yıl geçti. Sermaye düzeni ve onun çete devletinin kirli içyüzünün çıplak gözle bile görülebildiği bir dönemden geçildi. Ne var ki sermaye düzeni, Susurluk'la surlarında açılan gediği yine bu bir yıllık süre içerisinde büyük oranda onarmayı başardı. Ancak düzen cephesinin bu açık başarısına rağmen, işçi ve emekçi yığınlarının içerisinde yeni çıkışları zorlayan dinamikler içten içe mayalanmayı sürdürdü. Çelişkiler ise daha da keskinleşti. Sorunlar varlığını olduğu gibi korudu. Dahası her geçen gün ağırlaşarak işçi ve emekçilerin yaşamını çekilmez bir cendereye dönüştürdü. Tüm bunlar sessizliğin aldatıcı olduğunu gösterdiği gibi devrim cephesinin önüne bir dizi acil ve yakıcı görev koymaktadır.

Bu sayımızda Susurluk kazasından bu yana geçen bir yıllık dönemi çeşitli cephelerden ele aldığımız gibi, kitle hareketinde devrimci bir çıkışın olanak ve imkanları ve bu çerçevede işçi sınıfının ve sınıf devrimcisi komünistlerin omuzlarına binen sorumlulukları işliyoruz.

Ayrıca bu vesile ile, Susurluk kazasının birinci yıldönümünde tüm duyarlı ve devrimci kamuoyunu 2 Kasım'da Susurluk'ta gerçekleştirecek olan mitinge çağırıyoruz. Sözkonusu miting çeteleşen devletten, çürüyen düzenden hesap sorma platformuna çevirmek için Susurluk'ta buluşalım!

Geçen sayımızda ara verdiğimiz Ulusal Sorun dizisine orta sayfamızda devam ederken, "Sol Hareket Üzerine Değerlendirmeler" in ikinci ve son

bölümünü de bu sayımızda yayınlıyoruz. Yine, bugün üç ayrı sektörde yaşanan Tıbset, Reslan ve Brandi direnişlerini değerlendiren, buradaki ortak komite girişimini ele alan bir yazımızı bu sayımızda bulabilirsiniz. Başlıca konularımızdan bir diğeri aydın avukat Eşber Yağmurdereli'nin tutuklanıp cezaevine konulmasının ardından burjuva cephenin döktüğü timsah gözyaşları ve af çerçevesinde sergilediği ikiyüzlü tutumdur.

Kısacası her zamanki gibi dolu dolu bir gazete ile okurumuzun karşısına çıkıyoruz. Politik düzeyini sürekli geliştiren gazetemiz Kızıl Bayrak ile gündeme müdahale çabamızı politik faaliyetimiz tamamlamaktadır. Örneğin geçen hafta da, süren işçi direnişlerine müdahalemizi sürdürürken, Reslan direnişine toplu bir ziyaret düzenledik. Aktif sınıf dayanışmasının örgütlenmesi için bazı somut adımlar attık. Direnişlerin ihtiyaçları çerçevesinde düşünüldüğünde çabalarımızın son derece yetersiz kaldığı açıktır. Ne var ki, bugün önemli olan atılan adımları süreklileştirmek ve geliştirebilmektir. Bu arada Reslan direnişi ziyareti sırasında öncü bir işçinin çağrısını tüm okurlarımıza duyurmak istiyoruz. Başından itibaren direnişin içerisinde yer alan arkadaş şöyle diyordu: "Bugüne dek direnişimizi kararlılıkla sürdürdük. Bundan sonra da sürdürmeye kararlıyız. Ne var ki sınıf dostu insanların ve çevrelerin maddi ve manevi desteğine ihtiyacımız var. Sermayeye, polislere yalnız olmadığımızı göstermek zorundayız. Bu onları büyük bir korkuya itiyor.

Bizim kazanmamız tüm sınıfın kazanması anlamına gelecektir. Buraya en meşru hakkımız olan sendikayı sokarsak, şu anda gözleri bizde olan değişik fabrikalardaki, işletmelerdeki işçi kardeşlerimiz bizden cesaret alacak ve kendi cephelerinden sendikal örgütlenmeye başlayacaktır. Öyleyse desteğimizi sürdürüelim, güçlendirelim, dostlarımızdan ve çevremizden Reslan direnişini yalnız bırakmamalarını, maddi ve manevi katkıda bulunmalarını isteyelim."

Bu son haftada, direnişlere somut müdahalelerimizin yanısıra, çeteleşen devlet olgusu ile sermayenin sınıfa saldırısını ele alan bildirimizi fabrikalara, işçi ve emekçi semtlere militan dağıtım yoluyla ulaştırdık. Ve bir kez daha sermaye devletinin faşist zulmü ile yüzyüze kaldık. Zonguldak bürosu çalışanları Yıldırım Doğan ve İlhan Yaman bildiri dağıtım sırasında gözaltına alındılar. Kaba dayak sonucu vücutları moraran yoldaşlarımız emniyetten salıverilirken tehditlerle uğurlandılar. Yine bildiri dağıtım sırasında gözaltına alınan ve benzer bir muameleye maruz kalan bir yoldaşımız da Gebze bürosu çalışanımız Hüseyin Temiz oldu.

Bu çürümüş ve köhnemiş düzen emekten yana tüm değerlere saldırırken, biz onun açmazlarını görmenin ve geleceği temsil etmenin güveni ve rahatlığı içerisindeyiz. Zaferin ancak bedel ödenerek kazanılacağına bilinci ile faaliyetlerimizi önümüzdeki dönemde daha da yoğunlaştıracamız. Ta ki kızıl bayrağı göndere çekene dek!

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı	Soyadı	Adresi
Tel		

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranley.org>

Ekim Gençliği

15 Günlük Sosyalist Gençlik Dergisi

6 Kasım'da Sokağa, Eyleme!

14. Sayısı Çıkıyor!

Pisliği örtmenin kutsal ittifakı

Temiz toplumu emekçiler kuracak!

Yalnızca “Susurluk” skandalıyla ortaya saçılan pislikler değil, sonrasında yaşanan bir yıllık süreç de, çürüyen düzen çeteleşen devlet gerçekliğinin teyid edilmesi oldu. Ortaya çıkan kirli tablo her geçen gün daha net bir görüntü sunmasına rağmen, “devlet içine sızmış çeteler”e karşı açılan sözde savaşta bir adım bile mesafe alınamadı. Çete devleti öylesine bir batağa saplanmıştı ki, kitleleri aldatmak için dahi olsa birkaç çete elemanını harcama gücü gösteremedi. Birkaç istisna dışında tüm eli kanlı tetikçiler birer birer serbest bırakıldılar.

Aradan geçen bir yıllık süreç, bizzat düzen cephesinden yükseltlen “temiz toplum-temiz siyaset”, “demokratik anayasa” vb. yaygıların, gerçekte kirli yüzü açığa çıkan çete-mafya devleti gerçekliğinin üstünü örtme operasyonundan başka bir şey olmadığını apaçık bir biçimde ortaya serdi. Her türlü pis ve kanlı işin merkezi haline gelen, bir cinayet ve katliam çetesi olarak iş gören bir kirli işler aygıtını aklayabilmek için, “çetelere

karşı savaş” adı verilen riyakarlık oyununun sergilenmesi gerekiyordu. TÜSIAD’ı, medyası ve sözde “muhalefeti” ile düzen cephesi, her biri kendisine düşen rolü başarıyla oynadı. Bizzat Susurluk pisliğinin kendisi, işkenceler, infazlar, suikastlar, kaybetmeler ve katliamlarıyla kitleler nezdinde iyiden iyiye teşhir olmuş ve yıpranmış bulunan devlet imajını yenilemenin bir aracı olarak kullanıldı. Düzen cephesi, hem tam bir bayağılık ve ikiyüzlülükle sahnelenen bu “çetelere karşı savaş” oyunu sayesinde, hem de aynı süreçte tırmandırılan “şeriat karşıtlığı” manevrasıyla kitleleri sersemleterek, ortaya çıkan kirli devlet tablosunu karartmayı başardı. Özellikle de çete başı ordu, hem kendisini Susurluk’la dışa vuran pisliğin dışında tutmayı başararak, hem de bu arada siyasal yaşama daha dolaysız müdahale olanağı kazanarak, bu süreçten güçlenerek ve imajını yenileyerek çıktı.

Son bir yıl içinde alabildiğine net bir görünüm kazanan çete-mafya devleti gerçekliğine rağmen, bu bugün için

başarılabildi. “Devlet içine sızmış çeteler”in üzerine gitmek adı altında gerçekleşen göstermelik bir kaç tutuklamanın bile skandalın daha birinci yılı dolmadan sona ermesi mümkün olabildi. Kanlı ve kirli icraatlar olduğu besbelli “bin operasyon”un sahibi olmakla övünen Ağar, bugün büyük bir pervasızlık içinde konuşup, davranabiliyor, vb... Bütün bunlar, bu devletin ve onun gerisindeki sınıfın gücünü mü gösteriyor?

Düzen cephesinin hep bir ağızdan yükseltmek zorunda kaldığı “temiz toplum” çığırtkanlığına rağmen göstermelik de olsa herhangi bir adım atamaması, onun gücünü değil gerçekte güçsüzlüğünü gösteriyor. Bugün için özellikle ordunun imajını yenileme, devleti tahkim etme alanında atılan adımlara, katedilen mesafeye rağmen, düzenin çözümsüzlüğü ve açmazları giderek büyümektedir. Bu açmazlar, bugün kısa dönemde sağlanan başarılarla rağmen, çürüyen düzen-çeteleşen devlet gerçekliğinin üzerini uzun bir süre örtmeyi olanaksız kılmaktadır. Zira

“çürüyen düzen-çeteleşen devlet” olgusunun gerisinde, çürüyen ve kokuşan bir sosyal sınıf gerçekliği durmaktadır.

Sermaye düzeni ve onun devletinin bugünkü pervasızlığı, açıktır ki, devrimci bir kitle hareketinin yokluğundan güç almaktadır. Kitleleri sersemletme, hedeflerini şaşırtma alanındaki başarısının gerisinde bu vardır. Türk burjuvazisi deneyimli bir sınıf olduğunu Susurluk sürecinde yeterli açıklıkta kanıtlamıştır. Fakat aynı şeyi Türkiye devrimci hareketi için söylemek mümkün değildir. Devrimci hareketin sınıfsal konumundan kaynaklanan zayıflıkları özellikle bu süreçte açığa çıkmıştır. Düzen karşısına devrimci bir güç odağı yaratarak ortaya çıkmak mümkün olamamıştır. Burjuvazinin “demokratik anayasa” üzerinden manevralara giriştiği bir dönemde, “pisliği devrim temizler” diyenler bile bir “demokratik anayasa” sloganı ile ortaya çıkabilmişlerdir. Son tahlilde düzen sınırlarını aşmayan bir demokratizm perspektifi, bugün hala devrimci hareketin en büyük açmazıdır. Türkiye devrimci hareketi açısından çok önemli olanaklar sunan Susurluk gibi bir sürecin değerlendirilememesinin gerisinde aynı zamanda bu vardır.

Çürüyen düzen, çeteleşen ve mafyalaşan devlet olgusunu, bu olgunun iktisadi-sosyal temellerini başından itibaren tüm açıklığı ile tespit eden komünistler, bu düzene ve devlete karşı hangi perspektiflerle ve hangi güçlerle nasıl mücadele edileceği konusunda açık perspektiflere sahip oldular. Bu perspektif bugün için henüz anlamlı bir pratik sonuç yaratamamıştır. Fakat bu onun geleceğin anlamlı olmaktan öteye sonuç alıcı olacak olan devrimci pratiklerinin en temel güvencesi olduğu gerçeğini değiştirmemektedir.

Skandalı izleyen değerlendirmeler

Çeteleşen devlet, kokuşan düzendir

Temiz toplumu emekçiler kuracak

“Köşeye sıkışan ve istifa etmek zorunda kalan Mehmet Ağar, bugüne kadar devlet adına ‘bin tane gizli operasyon yaptıkları’ nı açık açık söyleyebilmektedir. Bu ‘faili meçhul’ siyasi cinayetlerin, gözaltında kaybetmelerin, çeşitli provakasyonların kaynağına ilişkin açık bir itirafıdır. Haklarında ortaya dökülen onca bilgiye rağmen Çiller-Ağar çetesinin hala da süren cüretli davranışların gerisinde de zaten bu gerçek vardır. Zira onlar biliyorlar ki, bizzat kendisi bir çete olan devletin içyüzü açığa serilmedikçe... hiçbir devlet gücü onlara kolay kolay dokunamayacaktır.”

“Bu devlet toplamında bir kontr-gerilla aygıtı halini almıştır, öyle çalışmaktadır. Hukukla zaten hiçbir ilgisi bulunmayan bu faşist aygıt, kendisini hiçbir biçimde kendi yasalarıyla da sınırlanamamaktadır.”

“Devlet bir siyasal kurumdur, her zaman bir sınıfın egemenlik aracıdır, bu sınıfa dayanır ve bu sınıfın temsil ettiği iktisadi düzen üzerinde yükselir. Bir devletteki çürüme ve kokuşma da, temelde her zaman, dayandığı sınıfın ve onun temsil ettiği iktisadi düzenin politik bir yansımastır. Dolayısıyla, çürüyüp kokuşan,

her şeyden önce bir sınıf olarak Türk burjuvazisi, onun sınıf egemenliği, bu egemenliğin temeli olan Türkiye kapitalizmidir. Bunun sonuçları rejimin yapısında ve işleyişinde, siyasal partilerde, parlamento ve nihayet artık gizlenemez biçimde devlet aygıtının kendisinde, en iğrenç biçimde açığa çıkmaktadır. Söz konusu olan, çürümüş ve kokuşmuş bir düzenin, bu düzenin dayandığı bir sınıfın, çürümüş ve kokuşmuş devletidir.”

“Temiz toplum, bu devletin, onun hizmet ettiği sınıfın ve dayandığı düzenin altedilmesiyle, onların yıkıntıları üzerinde yeni bir toplum olarak kurulabilir ancak. Temiz toplum, boğazına kadar kirin, kanın ve her türlü pisliğin içinde olanların pis ve kanlı elleriyle değil, fakat işçi sınıfının ve tüm öteki çalışan emekçilerin tertemiz elleriyle kurulabilir ancak.”

(Kızıl Bayrak, 15 Kasım '96)

Susurluk sonrasının iki alternatifi

“Son gelişmelerin ortaya çıkardığı durumun güncel alternatifleri şunlardır: Ya egemen sınıf bu krizi yıpranmış ve teşhir olmuş devletin imajını yenilemenin, olumsuz

siyaset’ ve ‘hukuk kuralları içinde işleyiş’ cılası çekmenin, dahası bunu kitlelere ‘demokratikleşmede yeni bir adım’ olarak yutturmanın bir olanıdır bulacaktır. Ya da, bir bütün olarak devrim cephesi, yığınların mevcut tepkilerini ve eylemliliğini en iyi biçimde değerlendirecek, bunu yığın hareketinde yeni bir devrimci atılımın dayanağı olarak kullanacak, böylece devlet ve düzen bünyesinde oluşmuş çatlakları derinleştirmek başarısı gösterecektir.

“Birinci durumda, devlet ve düzen güçlenecek, egemen sınıf yılların kirli ve kanlı icraatlarının yolaçtığı yüklerin ağırlığından ve sorumluluğundan bu ‘fırsatı’ kullanarak sıyrılma olanağı bulacaktır. İkinci durumda ise, düzenin krizi bu kez devrimci bir kitle hareketi olgusuyla birleşerek yeni boyutlar kazanacaktır. Bunu başaracak bir devrimci kitle mücadelesi, ekonomik haklar ve siyasal özgürlükler alanında bir dizi mevzi elde etmekle kalmayacak, toplumsal ve siyasal sorunların devrime dayalı çözüm alternatifi de kitlelerin daha geniş kesimleri içerisinde büyüyen bir destek bulacaktır.”

Devrimci PDF Kitap Arşivi - <https://kitapci.com.tr/> 159, 15 Aralık 1996)

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

11.11.1997 - 11.11.1997 - 11.11.1997 - 11.11.1997 - 11.11.1997

1. yılında Susurluk

Kokuşmuşluğun gerisinde düzen var!

“Çürüyüp kokuşan, her şeyden önce bir sınıf olarak Türk burjuvazisi, onun sınıf egemenliği, bu egemenliğin temeli olan Türkiye kapitalizmidir. Bunun sonuçları rejimin yapısında ve işleyişinde... en iğrenç biçimde açığa çıkmaktadır. Söz konusu olan, çürümüş ve kokuşmuş bir düzenin, bu düzenin dayandığı bir sınıfın, çürümüş ve kokuşmuş devletidir.”

“Temiz toplum, bu devletin, onun hizmet ettiği sınıfın ve dayandığı düzenin altedilmesiyle, onların yıkıntıları üzerinde yeni bir toplum olarak kurulabilir ancak. Temiz toplum, boğazına kadar kirin, kanın ve her türlü pisliğin içinde olanların pis ve kanlı elleriyle değil, fakat işçi sınıfının ve tüm öteki çalışan emekçilerin tertemiz elleriyle kurulabilir ancak.”

Pisliği devrim temizleyecek

Temiz toplum sosyalizmle gelecek!

KİT'leri özelleştirenler kirli işleri devletleştiriyor

Sermaye düzeni ve devleti KİT'leri özelleştirip emekçileri sefaletin dipsiz kuyusuna iterken, kirli ve karanlık yollardan rant elde etme mekanizmalarını devletin tekelinde topluyor.

Uyuşturucu ticareti, kumar ve fuhuş sektörü, haraç toplama ve rüşvetçilik, kiralık katillik ve vurgunculuk!.. Bunlar tüm dünyada mafyanın kirli para elde ettiği rant alanlarıdır. Türkiye'de de '90'lı yılların başına kadar tüm bu rant sektörleri devlet denetiminde, fakat devlet dışı mafya güçleri eliyle organize ediliyordu. Devlet ve kimi devlet görevlileri komisyonunu almakla yetiniyordu. Kürt halkına karşı yürüttüğü kirli savaş içinde tümüyle çeteleşen sermaye devleti '90'lı yılların başından itibaren bu politikayı değiştirme yoluna gitti. Kirli paranın dolaştığı iğrenç pazara göz dikti. "Vatan çıkarları" ve "memleket uğruna" mafya hızla devlet bünyesine dahil edildi. Buna yanaşmayıp kendi hesabına çalışmakta ısrar gösterenler ise tasfiyeye girildi. Kimi Kürt işadamları bu politikanın gereklerini uygun olarak karşılayıp katledildiler. "Kısmetim-1" gemisi vb. örneklerde yaşanan, kendi hesabına çalışmakta ısrar eden mafya gruplarının pazardan saf dışı edilmesi idi. Oysa ilgili operasyonlar sözümona kaçakçılıkla mücadele adı altında yapılıyordu. "Kumarhaneler kralı"nın öldürülmesi aynı operasyonun bir başka örneğidir. Devlet gerçekte de iğrenç pazarda etkinlik gösterip servet edinenlere savaş açtı. Pazarı tümüyle ele geçirerek sağlanan rantları katiller gürhunun ve sömürgeci kirli savaşın finansmanında kullanmak için. Bitmez tükenmez çete hesaplaşmaları, kimi mafya elemanlarının öldürülmesi, kiminin sindirilmesi, kiminin tutuklanması ve bazılarının da Türkiye'yi terketmesi, devlet çeteleriyle kendi hesabına çalışan mafya çeteleri arasındaki hesaplaşmanın sonuçlarıdır.

Devlet tetikçilerini başında Ağar'ın bulunduğu MHP'li kadrolardan oluşturduğu gibi, kirli ve karanlık işlerinde de büyük ölçüde bu aynı kökenden gelen kadroları istihdam etti. Bu son derece mantıklıdır. Çünkü '70'lerin MHP'si kontr-gerillanın sivil görünümüli tetikçi kanadıydı. Kontr-gerillaya kadro yetiştiren bir okuldu. Buna rağmen generaller yönetiminin MHP'nin kimi kadrolarını tutuklamasının görünürdeki nedeni MHP'nin katliamlarıyla kamuoyunda teşhir olmuş olması ve cuntanın bir dönem tarafsızlık maskesi takma zorunluluğuydu. Fakat asıl nedeni, kontrgerillanın MHP kanadı kadrolaşmada büyük mesafe almış, güçlenmiş ve kısmen dönemin kontr-gerilla merkezi Özel Harp Dairesi'nin denetimi dışına çıkmıştı. MHP artık kendini kontr-gerillanın asıl gücü gösteriyordu. Bu nedenle de devlet yönetiminde, iç iktidar ile ilişkilerde etkin bir konuma talipti. Ordu o zaman da "durumdan vazife çıkara" rak kontr-gerillanın bu kanadını yeniden denetim altına aldı. Bu operasyon tamamlanır tamamlanmaz tutuklu MHP elemanları

tahliye edildiler, MHP kadroları hızla devletin tüm birim ve kurumlarında konumlandırıldılar. Polis, mahkemeler, devlet bürokrasisinin tüm kilit noktaları, burjuva partilerin yönetimi zamanın MHP kadrolarınca tutulmuş bulunmaktadır. DYP'den ANAP'a, RP'den öteki burjuva partilerine kadar tümünün azılı katilbaşı Türkeş'in önünde secdeye varmaları boşuna değildir. Devletin kontr-gerilla örgütü haline gelmesi böyle bir sürecin ürünüdür.

Bu devlet herhangi bir burjuva devlet

değildir. 12 Eylül'le birlikte işçi ve emekçileri sindirip sefalete boyun eğdiren ve ardından da her türlü caniyane yöntemin kullanıldığı sömürgeci kirli savaş içinde tümüyle çeteleşen bir zulüm aygıtıdır. Bu zulüm aygıtı kirli ve karanlık işlerden rant sağlayarak finansman sorununu çözmektedir. Zira toplam bütçenin yarısı artık bu canavara yeterli gelmemektedir.

Bu bir iddia değil, apaçık ortada olan çıplak bir gerçekliktir. Avrupa'ya akan uyuşturucu trafiğinin %80'ninin Türkiye üzerinden gerçekleşmesi ve bizzat

devletin denetiminde yapılıyor olması ve bunun devletin resmi görevlilerince de itiraf edilmesi yeterince açıklayıcıdır. Tüm Avrupa devletleri bu trafiği bilmekte ve bu trafiğin bir dönem Çiller çetesi yönetiminde düzenlendiğini resmi yazılara konu etmektedirler. Bu olgu artık gizlenmeye de çalışılmamaktadır. Burjuvazi her türlü kirli yöntemden kara para sağlayarak sömürgeci kirli savaş sürdürmeye, canavarlaşan zulüm aygıtını güçlendirmeye son derece karardır. Bir devlet belgesinde söylenenler hiçbir kuşkuyla yer

Sermaye medyasının

"temiz toplum-temiz siyaset" riyakarlığı

Susurluk skandalının ardından burjuva medya "temiz toplum, temiz siyaset" sahtekarlığıyla yeni bir hileye başvurdu. Amacı, bir yandan yıpranmış imajını düzeltmek, bir yandan da suç ortağı olduğu kapitalist pislik düzenini, katil ve zalimlerin yönettiği faşist devleti aklamaya çalışmaktır.

Burjuva medyanın tarihi kirli ve karanlıktır. İşçi ve emekçilere dönük her saldırıda, emekçi yığınları aldatma çabalarında medyanın özel bir rolü/misyonu vardır. Son 17 yılın gerçekleri bunu fazlasıyla kanıtlamaktadır

Söyle bir düşünelim! Bu medya bütün bir 12 Eylül dönemi boyunca generaller cuntasının kan emici, zorba ve zalim yönetiminin tam destekçisiydi. Generaller yönetiminde işçi sınıfı ve emekçi katmanların iktisadi ve sosyal yaşamları gerçek bir yıkıma uğratıldı. İlerici kesimler zulüm altında inim inim inletildi. 17 yıl geçmesine rağmen acılar hala dinmedi. Emekçi katmanlar zorba bir yönetimle zapturapt altında tutuldu. Ne adına? İMF'nin dayattığı 24 Ocak Kararları'nı engelsiz uygulama adına. Sermaye sınıfının servetlerini katlamaları uğruna. Tekellere bir sömürü cenneti sunma adına.

Bunlar uğruna generaller yönetimi ne yapmadı ki? Onbinlerce insan işkence tezgahından geçirildi. Binlercesi işkencede katledildi, ya da sakat bırakıldı. Milyonlarca insan yerinden yurdundan edildi. Sayısız insan kaybettirildi. Zindanlar ilerici insanlarla dolduruldu. İşçi ve emekçilerin ağır bedeller ödeyerek kazandığı iktisadi, sosyal, siyasal haklar bir çırpıda gasp edildi. Sendikalar kapatıldı. Mal varlıklarına el konuldu. Sendikacılar yıllarca zindanlarda tutuldu. Çalışanlar sefil duruma düşürüldü. Açlığa, sefalete, işsizliğe mahkum edildi. Genç kuşak yozlaştırılarak topluma yabancılaştırıldı. Uyuşturucu ve fuhuşa teşvik edildi. Toplum kültürsüzleştirildi. Yüzbinlerce kitap yakıldı. İslami gericilik özel bir tarzda teşvik edildi ve palazlanıp gelişmesi sağlandı.

Milyonlarca çocuk kuran kurslarına ve imam hatip okullarına gitmeye zorlandı.

Çatlı, Çiftçi, Çelik gibi eli kanlı katiller özel bir tarzda korundu. vb... Bu liste kitaplar dolusu uzatılabilir. Fakat gerekmiyor.

Peki bugün "temiz toplum, temiz siyaset" yalanına sarılan medya bu dönem boyunca ne yapıyordu? Ne yaptığı belli. Sömürücü sınıfın bir parçası olan medya patronları ve faşist iktidarın bir kurumu olarak medya her dönem yaptığı gibi bu kirli, karanlık ve zulüm döneminin propaganda aygıtı olarak iş gördü.

Medya patronları, 24 Ocak '80'den bu yana, faiz, yağma, rüşvet, dolandırıcılık, vurgunculuk ve her türlü kirli yöntemi kullanarak para kazanma amacına dayalı asalak ekonomiden pay alıyorlar. Hileli ihalelerde, hayali ihracatta, uyuşturucu ve silah kaçakçılığında, fuhuş ve kumar sektöründe, dolandırıcılık demek olan pazarlamacılıkta, arsa spekülörlüğünde, kısacası tüm rant alanlarında öteki sermaye çevreleriyle içiçe faaliyet yürütüyorlar. Gündeme getirdikleri her olay mutlaka rakip çıkar grubunu devre dışı bırakma amacına dayalıdır.

Özal döneminin büyük yolsuzlukları karşısında medya patronları büyük rüşvetler alarak sustular. Özal, teşvik kredileri adı altında Doğan ve Sabah grubuna devlet kasasından büyük meblağlar aktardı. İstanbul'da Dalan döneminin pislikleri, şimdi Center'ların kurulduğu İkitelli'deki büyük arsaların rüşvet olarak verilmesi nedeniyle gündeme getirilmedi.

Tercüman grubunun sahibi Kemal Ilıcak'ın uyuşturucu ticaretinden haraç almaya, kaçakçılıktan arsa spekülörlüğüne dek her türlü kirli işin yürütücüsü olduğunu bilmeyen yoktur. 12 Eylül'le birlikte önce generaller, ardından Özal ve çetesi, Ilıcak'ın rant alanlarına el atınca kapışma başladı. Sonuçta Ilıcak grubunu ihya etme işini Cumhurbaşkanı Demirel yaptı. Doğan ve Sabah grubu Demirel'in Ilıcak'lara peşkeş çektiği İLK SAN'ının mal varlığı üzerine yayın yapınca Demirel "verdiysem verdim" diyerek rakip medya patronlarını azarladı. Bunun ne

anlama geldiğini Doğan ve Sabah grubu iyi biliyordu. Yani, Demirel "ben Özal'ın size verdiklerinin sözünü ediyor muyum" demeye getiriyordu. Nitekim o günden sonra bir daha sözünü eden olmadı. İLK SAN yolsuzluğu dosyası böylelikle kapatıldı.

Böyle bir medya ve patronları temiz toplum isteyebilirler mi?

12 Eylül rejimi bugüne dek sürdü, sürüyor. Servet ve sefalet uçurumu dehşet verici boyutlara ulaştı. Emperyalistlere kölelik pekiştirildi. Devlet yapısı tümüyle çeteleştirildi. Sömürgeci kirli savaş her türlü vahşet ve çılgınlık eşliğinde tırmandırılıyor. Medya bu kokuşmuşluğun ve kirli işlerin üstünü örtmenin propaganda işlerini yürütüyor. Faşist iktidar ırkçılığı ve şovenizmi yalnızca Kürt halkına karşı körüklemiyor. Komşu halklara karşı da düşmanlık yapıyor. Tüm bu işlerin propagandası görevini kim yapıyor? Tabi ki bu aynı medya. Böyle bir medya temiz siyaset isteminde samimi olabilir mi?

Burjuva medya sahtekarlığına devam ediyor. Bir kez daha emekçileri aldatmaya, dikkatlerini dağıtmaya ve çeteler devletine manevra imkanı yaratmaya çalışıyor. Ve bir yıldır bunda hayli başarı sağladı.

Sömürü ve zulüm düzeninde ne temiz toplum olabilir, ne de temiz siyaset. Çünkü kirliliğin, iğrençleşmenin, vahşetin kaynağı kapitalist sömürü düzeninin kendisidir. Sermaye medyası ve patronlarının telaşı da emekçilerin bu gerçeği bilince çıkartmaları korkusundan kaynaklanıyor. Kapitalist bataklığın bu pis ve zehir saçan sinekleri bataklığın kurutulmasından korkuyorlar. Çünkü bataklığın kurutulması demek, onların varolma koşullarını, asalak yaşama imkanlarını yitirmeleri demektir.

Hilesiz, yalansız, sömürsüz, soygunsuz, zulüm ve barbarlığın olmadığı bir dünya ancak işçi sınıfının siyasal iktidarı eline almasıyla mümkün hale gelebilir. Ancak sosyalizm insanlığı pisliklerden arındırarak, eşit, özgür ve mutlu yurttaşların kardeşçe yaşadığı bir toplumu gerçeklik haline getirebilir.

birakmamaktadır.

Bir devlet belgesinin söyledikleri

Türk Tarihi Dergisi Şubat 1997'de, Türkiye Stratejik Araştırma ve Eğitim Merkezi'nin "1997 Başında Dünya ve Türkiye" başlıklı raporunu yayınladı. Raporda yayınlanan dehşet verici itiraflara geçmeden önce ilgili derginin kimi yazarları hakkında verilecek kısa bilgiler yararlı olacaktır. İhsan Beric Özel Harp Dairesi ekolünden emekli bir generaldir. Servet Cömert ve Mahmut Başoğlu yazar kadrosundaki diğer iki emekli generaldir. Söz konusu rapordaki itiraflar şöyledir: *"Aynı çevreler kuşkulanmaya, kara kara düşünmeye başladılar ki bu savaş Türkiye'ye ağır bir maliyet bindirmiş gözükmesine rağmen pek de öyle olmuyor. Ve özellikle son yıllarda Türkiye de PKK yürüttüğü mücadeleleri hangi yollarla finanse etmişse, onunla mücadeleyi benzer yollardan finanse ediyor. En azından bir taraftan giden dövizler bir başka taraftan geri geliyor. Yani PKK'nin Türkiye'deki işbirlikçilerinin yaydığı yüksek rakamlı faturalar aslında büyük ölçüde Türkiye düşmanlarının cebinden çıkıyor! Şimdi bu kuşku beyinlerine düştü mü? Yıllarca PKK'nin uyuşturucu kaçakçılığına göz yuman, kara para aklamasına ses çıkartmayan hatta şu veya bu yollardan destek veren çeşitli batılı başkentlerle son sıralarda ansızın Türkiye'ye yönelik 'kara para aklama' suçlamaları boşuna değildir!"*

Bilindiği üzere devletin iddiası PKK'nin finansman kaynağının uyuşturucu ticareti olduğu yönündedir. Rapor aynı kaynağın artık generaller yönetimindeki çeteleşmiş devletin eline geçtiğini itiraf etmektedir. Kokuşmuşluk ve pervasızlık akılalmaz boyutlardadır. Yukarıya aktardığımız pasajın hemen devamında itiraflar daha açık yapıyor, sermaye cephesinin "devlete çeteler sızmış" söylemine de açıklık getiriliyor: *"Bu konuda Türkiye adına eksi hanesine kaydedilecek ve mutlaka en kısa zamanda düzeltilmesi gereken tek şey hiç kuşkusuz, düşmana düşmanın silahıyla karşılık verirken, buna 'çeteler' aracılığıyla değil devletin ilgili özel kurumları aracılığıyla yapmak ve kişisel çıkarlar ile ulusal çıkarları birbirine karıştıran, PKK ile mücadele paravanası altında kendi kendilerine hizmet eden kişi ve çevrelere meydan vermemektir. 1996'da kamuoyunda bu bilinç yer etmiştir. Bu bilincin siyaset erbabına da yayılıp yayılmayacağı ve devletin içinde yuvalanma fırsatı bulabilmiş çetelerden arınıp arınmayacağı 1997 yılında görülecektir."*

Devletin hizaya getirmeye çalıştığı çeteler, rapordaki ifadeyle "PKK ile mücadele paravanası altında kendi kendilerine hizmet eden, kişi ve çevreler" kimlerdir? Bunlar Yüksekova, Söylemezler, Çiller-Ağar- Çatlı ve Bucak'ın kumanda ettiği çeteler ve Tanık Ümit gibi şahıslardır.

MGK son bir yılda, 12 Eylül'de MHP'ye yapılan müdahalenin bir benzerini bu çetelere yaparak çeteleşmiş devletin gediklerini kapattı. Kimileri kısa süreli hapis cezalarıyla hizaya sokulurken, kimilerinin ranttan aldıkları payların şimdilik kesilmesi ve aktif görevlerinden uzaklaştırılmasıyla yetinildi. Bu da bir başka devlet politikasıdır. Devlet, yığınların mücadelesi sonucu mecbur kalmadıkça suç işleyen elemanlarını donunmamaktadır. 12 Eylül döneminde, dönemin İstanbul Emniyet Müdürü ünlü işkenceci Şükrü Balcı'nın rüşvet yediği kanıtlanınca, devlet bu sadık uşağını apar-topar ABD'ye göndermişti.

İşçi sınıfı ve emekçiler, burjuva devletin bu utanç verici rezaletlerine daha fazla göz yumamazlar. Bu dehşet verici kokuşmuşluğun utancına ortak olamaz. Böylesi bir devletin yönetimine layık olamazlar. İşçi sınıfı ve emekçi katmanlar bu kokuşmuş bataklığı bir daha oluşmayacak tarzda kurutmak zorundadırlar. Aksi halde gitgide büyüyen bu bataklık tüm insani değerleri yutacak, işçi ve emekçileri de içine çekerek boğacaktır.

Proletarya ve emekçi yığınlar, bu kirli ve iğrenç işlerin, vahşet ve barbarlığın onursuzluğuna ortak olmayı reddetmelidirler. İliklerine kadar çürümüş bu kontr-gerilla cumhuriyetine karşı işçilerin ve emekçilerin cumhuriyetini kurmak için mücadele bayrağını yükseltmelidirler.

Susurluk sonrasında reformizm: Düzene soldan destek

Sermaye düzeni Susurluk skandalının yolaştığı sonuçları, bir kontr-gerilla aygıtı olan çeteleşmiş devletini tahkim etmenin vesilesine dönüştürdü. MGK'nın yürütmenin başı olarak tüm ipleri eline aldığı bu süreçte, düzen solu ve sosyal-reformist akımlar da karşı-devrimin manevralarını kolaylaştırmanın ötesine geçmediler. Düzen solu ve sosyal-reformizmin Susurluk skandalı sonrası bir kez daha uğursuz rollerini oynadılar. Bir kez daha hayaller yayarak sahte alternatiflerle emekçi yığınları aldatıp oyaladılar. Bundan yararlanan ise bir kez daha sermaye iktidarı oldu.

Sosyal-demokrasi: Düzene koltuk değnekliği

Generallerin bu başarısında sosyal-demokrasinin katkısının olduğu bir gerçektir. Sosyal-demokrasinin tarihsel misyonu, krizin derinleştiği, çelişkilerin keskinleştiği, yığınların tepki ve hoşnutsuzluklarının büyüdüğü dönemlerde devrimci gelişmenin önüne barikat olmaktır. Yığınların ileriye dönük arayışlarını saptırmak, devrimci mücadeleye akacak güçleri düzen içi kanallara çekmektir. Sosyal-demokrasi "Susurluk skandalı" sonrasında bir kez daha bunu yapmıştır. Bu sayede belli bir güç de toplamıştır.

"Devleti kuşatan ceteler"den hesap sormak da CHP ve onun şarlatan lideri Deniz Baykal'ın yapabileceği bir iş değildir. Herşey bir yana Sivas'ın ve Gazi'nin hesabını vermeyenler Susurluk'un hesabını soramazlar. Sosyal-demokrasi '91 yılından başlayarak 4 yıl boyunca Demirel ve ardından da Çiller'in başkanlığında kurulan saldırı hükümetlerinin ortağıdır. Bu dört yıl boyunca Kürt halkına dönük kirli savaşa suç ortaklığı yaptılar. Dolayısıyla Susurluk'ta ortaya çıkan kan, kir, pislik ve ırından en az değerleri kadar CHP de sorumludur. Keza bu dört yıl boyunca yığınları bunaltan tüm baskı, terör ve sömürü politikalarının altında CHP'nin imzası da var.

TBMM'nin çiçeği burnunda yeni başkanı CHP'li Hikmet Çetin, görevi teslim alır almaz Susurluk dosyasını yeniden açacağını belirtti. Yapamaz! Zira, Susurluk çukuru açılırsa içinden kendisi de çıkacaktır.

Ecevit, devletin ve generallerin siyaset sahnesindeki en güvenilir adamıdır. DSP bugünkü hükümetin ortağı bir partidir. Onu hükümete generaller taşımıştır. Bunu için Ecevit ve partisi dün olduğu gibi bugün de TÜSİAD ve MGK'nın temel politikalarının ve bu çerçevedeki manevralarının başarıya ulaşması için çalışmaktadır. Daha da ilginç olanı DSP'nin bir İl Yöneticisi çetelere bizzat avukatlık yapmaktadır.

Özetle sosyal-demokrasi her zamanki gibi düzenin "emniyet

sübabı" olmaya devam etmektedir.

Sosyal-reformizm: TÜSİAD kaynaklı demokratikleşme hayalleri

Sosyal-reformist cephede ilk açılımı İP yaptı. İP'e ve onun İP'siz başkanı Perinçek'e göre "Susurluk skandalı"nın şaşılacak hiç bir yanı yoktu. Nihayetinde ortaya çıkan "Çiller Özel Örgütü" idi. Anlatılan masala göre, zaten Türkiye'nin ve Türk devletinin başına son 10 yılda ne gelmişse CIA bağlantılı bu "özel örgüt" yüzünden gelmişti. Şimdi yapılması gereken RP ve DYP hariç tüm burjuva partileriyle geniş bir demokrasi cephesi kurmaktı... Cumhuriyet'e sahip çıkma zamanıydı. Derhal Cumhuriyet kanunları uygulanmalıydı. Bunu uygulayacak güç de vardı: Ordu... Perinçek orduyu bir anda "yüzyıllık demokrasi geleneğimiz"ın bekçisi ilan etti. İP'e göre CIA bağlantılı "Çiller özel örgütü" denen çeteyi de asıl ordu yargılayacak ve dağıtacak. "Aydınlık" adlı gazete karanlık sayfalarında her gün bunları yazıyor, yığınlara da bunları propoganda ediyordu.

Perinçek'in partisini, karşı-devrimin baskısı altında devrimci mücadelenin zorluklarından kaçanların, devrime ve sosyalizme inancını yitirenlerin, özetle Türkiye'de ne kadar yorgun, yılgın ve kaçak varsa hepsinin toplanma ve gayet açık ve gevşek bir örgütlenme merkezi haline gelen "medya gülü" ÖDP izledi. ÖDP, öteden beri bir "demokratikleşme" çizgisi partisiydi. Susurluğun ardında TUSİAD adına sunulan "demokratikleşme perspektifleri" ÖDP için yeni bir güç ve ilham kaynağı oldu. CHP'den Boyner'in YDH'ne, DBP'den HADEP'e uzanan bir geniş cephe de o önerdi. Hiç bir zaman olmadığı kadar aktifleşti. Karnavalın düzenledi, sifon çekti, süpürgecilik maskaralığı yaptı.

Benzer bir durum HADEP'ten de yansıdı. HADEP yıllardır Kürt sorununda 'siyasal çözüm' hayalleri besliyordu. TÜSİAD adına kaleme alınan "demokratikleşme perspektifleri" HADEP'in umutlarını iyice güçlendirdi. Tam da bu nedenle TÜSİAD cepheden selamlandı. Ardından Kürt halkı içinde dayanaksız hayaller yayan "Barış Kampanyası" başlattı.

EMEP'e gelince; EMEP yıllardır "İş-ekmek ve özgürlük" şiarı ile işi idare ediyordu. TÜSİAD'ın "demokratikleşme paketi" en çok EMEP'in işine yaradı. Peşpeşe "demokratik anayasa", "demokratik ordu", "Kürt sorununda demokratik ve barışçıl çözüm" ve "demokratik devlet" şiarlarında ifadesini bulan açılımlar yaptı.

Liberal ve kof bir aygıtın başka bir şey olmayan partileri ile düzene öfke duyan, devrime ve sosyalizme açık işçilere bu

açılımlarını taşıdılar. Yaptıkları, "Susurluk skandalı" ile zihinleri bir parça aydınlanmış işçilerin zihnini yineden bulandırmaktan başka bir şey değildi.

ÖDP ve bir ölçüde de EMEP bu çizgide yürüdükleri ölçüde burjuvazinin açık müsahasına ve desteğine mazhar oldular. Hatta emekli generaller'den biri, eski I Ordu Komutanı Doğu Beyazıt ÖDP'nin Sultanahmet mitingini överek ÖDP'lileri taktir etti. Generallerin geçmişte "marksistlere haksızlık edildi"ğini düşündükleri bile bu liberal gericiileri sevindirdi.

Medya hemen her fırsatta ÖDP'yi propaganda ediyordu. Bu arada EMEP'i de kolluyor, ÖDP'ye benzemesi için daha çok çaba göstermesi gerektiğini telkin ediyordu.

Kıscacası sosyal reformistlerin Susurluk'un ardına gelen tüm siyasal ve pratik icraatları tek kelime ile utanç vericidir. TÜSİAD'ın "demokratikleşme paketi"nden aldıkları güç ve ilhamla yaptıkları açılımlar ve bu açılımların doğasına uygun çizgileri kurulu düzene soldan verilmiş bir destekten başka bir şey değildi/değildir. Komünistler o günlerde bu akımlar ve bu akımların izlediği çizgi hakkında şunları yazmışlardı: *"Onların çizgisi, toplumsal muhalefeti anayasal çerçeveye hapseden işleviyle, yığınları anayasal değişimler hayaliyle oyalayan ve devrimci yönelimden alıkoyan karakteriyle, nesnel olarak burjuvazinin manevralarına hizmet ediyor. Her zaman ve her yerde, kurulu düzenin sarsıntılar geçirdiği ve iç çatlaklarla yüzyüze kaldığı bir ortamda, bu sarsıntı ve çatlakların beslediği kitle tepkisini anayasal çerçeve ve hedefler içinde yönlendirmeye çalışan akımlar, niyetlerinden bağımsız olarak, egemen sınıfın yaşanan krizi belli bir kolaylıkla atlatmasına hizmet etmiş olurlar."* Yaşanan süreç bu saptamayı bir kez daha doğruladı.

Sendika bürokrasisi: MGK'ya kapı kulluğu

DİSK ve Türk-İş ağaları bir kez daha ihanetçi rollerini oynadılar. Uşak ruhlı ve şarlatan R.Budak TÜSİAD'a selam çakmakta gecikmedi. Üstüne üstlük TÜSİAD oligarklarını demek oluyor ki tekелci sermayeyi "40 yıl sonra nihayet meseleyi anladılar" diyerek övdü. Sermayenin işçi sınıfına dönük kapsamlı bir saldırı içerisine girdiği bir dönemde bu sendika ağaları kelimenin gerçek anlamıyla MGK'ya emir kulluğu yapıyorlar. Burjuva devletin tepeden tırnağa çeteleştiği bu dönemde onlar da işçi sendikalarının başına çöreklenmiş devletin sendikal çeteleridir. MGK'dan aldıkları talimatlar doğrultusunda ilerici sendikacıları tasfiye etmek, son dönemdeki tek uğraşları haline gelmiştir.

Sömürgeci kirli savaş: Kontr-gerilla çetelerinin yetişme alanı

Sermaye düzeni ve çeteleşmiş iktidar aygıtı 13 yıldır sömürgeci kirli bir savaş yürütüyor. Bu 13 yıllık süreç içerisinde Kürdistan tam bir cehenneme çevrildi. Birçok yerleşim alanında taş üstüne taş bırakılmadı. Akla hayale gelmedik her türlü yöntem kullanıldı. Kimyasal silah ve zehirli gazlar da dahil, yaşamı bitiren, doğanın dengesini bozan bütün kirli savaş silahları denendi. Çağdaşlıkla, insanlıkla, burjuva hukuk normlarıyla hiçbir ilişkisi kalmamış, kirli savaş içinde canavarlaşmış vahşi yaratıkların dolduğu bir zulüm aygıtı yaratıldı. Bu zulüm aygıtında çeteler hukuku egemen kılındı. Karşı karşıya olduğumuz devlet yapısı; ordusu, polisi, korucusu, bürokrasisi, parlamentosu, basını, mahkemeleri ve zindanlarıyla tam bir barbarlar rejimidir.

Hergün yeni yol ve yöntemlerle tırmandırılan, tırmandırıldıkça tam bir çılgınlığa dönüşen sömürgeci savaşın birincil hedefi elbetteki Kürt özgürlük hareketini boğmaktır. Sermaye iktidarı geline aşamada 20 milyon Kürdün ulusal uyanış hareketine dönüşen ulusal özgürlük hareketini bitiremeyeceğini anlamıştır. Çünkü böyle bir dava PKK'dan öte Kürt halkına mal olmuştur. Kürt halkını toptan imha etmeye ise güçleri hiçbir zaman yetmeyecektir. Bunu sömürgeciler de biliyorlar. Fakat buna rağmen sonsuz bir savaş sürdürmekten geri durmuyor, sistem içi bir çözüme dahi yanaşmıyorlar.

Sermaye devleti kirli savaş alabildiğine tırmandırarak aynı zamanda militarist aygıtını da eğitiyor. Güçlerini daha büyük savaşlara hazırlıyor. Sermaye sınıfı egemenliğini sürdürmek ve yaymak için yeni çılgınlıklara hazırlanıyor. "Yurtta sulh, cihanda sulh" söylemi burjuvazinin dilinde tam bir ikiyüzlülük ifadesidir.

Burjuva sınıf, ordusu, polisi, özel tetikçi aygıtı, kısacası militarist güçleriyle iki türlü bir savaşa hazırlanıyor. İlki, "iç tehlike" dedikleri işçi ve emekçiler cephesinde gelişebilecek bir siyasal hareketlilik. Çalışan yığınların yaşamını cehenneme çeviren sömürücüler sınıfı, emekçi sınıflarda dayanma gücü bırakmadıklarının farkındadırlar. Bu her an gündeme gelebilecek bir sosyal patlama riski demektir. Muhtemel bir sosyal patlamanın, devrimci bir önderlikle buluşabildiği koşullarda, bunun kendi düzenlerini temellerinden sarasacağını biliyorlar. Yıllardır sürdürdükleri işkence, zulüm, zindan katliam, yıldırma ve yoketme politikasına rağmen devrimci mücadele ve örgütlenmeyi bitiremiyorlar. Devrim cephesi aldığı yaraları hızla sarıyor ve yürüyüşüne devam ediyor. Çünkü Türkiye bir çözümsüz sorunlar ülkesidir. Böyle bir ülkede işçi ve emekçilere dayanılmaz acılar yaratan sayısız yapısal sorunun tek gerçek çözüm yolu devrimden geçmektedir.

Türkiye kapitalizmi sürekli derinleşen bir bunalım yaşıyor. Bu bunalımın faturası sürekli olarak emekçi sınıfların sırtına yükleniyor. Bugün yine gündemlerinde IMF patenli üç yıllık yeni saldırı paketleri var.

Sermaye devletinin korkusu Türkiye'nin batısında yükselilecek bir işçi sınıfı ve emekçi hareketinin Kürt özgürlük hareketiyle devrimci bir temelde buluşarak sermaye düzeni ve kontr-gerilla devletiyle kesin hesaplaşmaya girmesidir. Bir yandan tüm imkan ve silahlarını kullanarak böylesi bir gelişmenin önünü tıkıyor. Fakat bir yandan da militarist kuvvetlerini daha büyük bir iç savaşa

hazırlıyor.

Sömürgeci savaş eğitim amacıyla tırmandırmanın ikinci amacı da komşu halklara duyulan düşmanlık, İsrail'le birlikte Ortadoğu'da ABD çıkarlarının bekçiliğini yapmaktır. Bu nedenlerle savaş içinde pişmiş, deneyimini artırmış, her an başka devletlerle savaşmaya hazır bir orduya ihtiyaç duyuluyor. Sömürgeci kirli savaşın ordusu bu düzeye hazırladığına/hazırlayacağını inanıyorlar. Bu nedenle iki de bir komşu devletleri tehdit ediyor, savaş kışkırtıyorlar. "Kıbrıs fatihi" olmakla övünen ırkçı-şoven Ecevi'tin Kürt meselesi ve dış politika sorumlusu haline getirmeleri boşuna değildir.

Türk devleti bu amacını gizlemiyor, barbarlığı ile övünüyor. Türkiye Stratejik Araştırma ve Eğitim Merkezi "1997 başında Türkiye ve Dünya" başlıklı raporunda katliamların eğitici özelliği şu sözlerle anlatılıyor: *"içteki ve dıştaki düşmanlar"..."dehşet içinde farkettiler ki Türk Silahlı Kuvvetleri PKK'ye karşı yürüttüğü mücadele sürecinde olağan koşullarda hiç bir manevranın, hiç bir tatbikatın kazandırmasının mümkün olmadığı bir askeri bilgi ve deneyim kazanmıştır. Hem muvazzaf subaylar düzeyinde, hem de celpile silah altına alınan yedek subay ve erat düzeyinde. Öyle ki yakında bir seferberlik ilan edilecek olsa Türk ordusunun subay ve erat olarak kadroları daha baştan her türlü savaşı yürütebilecek bilgi ve deneyime sahip olarak düşmanla cenk edecek durumdadırlar."*

Türk Tarih Dergisi yazarlarından Nazım Güvenç savaş kurmaylarının duygularına tercümanlık yapıyor: *"Ordunun tüm komuta kademeleri, Kıbrıs Barış Harekat'ından sonra yeni bir büyük ve canlı savaş deneyimi edindiler. Silahlanmamız silah sanayii de bu ölçüde gelişt, güçlendi. Öyle ki, Türkiye bugün İsrail ile birlikte en güçlü ve en deneyimli silahlı kuvvetlerine sahip ülke haline geldi..."ileride düşman ülkeler ile bir sıcak çatışma durumunda çok yararını göreceğimiz yüksek bilgi, beceri ve deneyim bu yolla harcadığımız paradan çok daha değerlidir."*

Burjuvazi çıldırmış vahşi topluluklar yaratarak, kardeş halkları büyük acılara boğacak, uygarlıkları tahrip edecek çılgın savaşlara sürmeye hazırlanıyor. İsrail siyonizmini yanına almış olması cesaretini daha da artırıyor. Generaller yönetimindeki kontr-gerilla devleti vahşileşmekte sınır tanımıyor. 13 yıldır Kürdistan'ı mezbahaya çevirdi. İşçi ve emekçilerin çocukları "kahraman mehmetçik" denilerek hiçbir çıkarları olmayan bir savaşa kurbanlık koyun gibi sürülüyorlar. Bu savaşın insan kaybı faturası şimdiden 25 bin ölü, yüzbinlerce sakat insandır. Binlercesi de savaş koşullarının sonucu psikolojik tahribata bulunuyor. Bu düzen için insanın hiçbir kıymeti yoktur. Çünkü onlar için insanlar birer metadan ibarettir. Sömürgeci savaşın kurbanı gençler birer "eğitim zaiyatı"dır.

Burjuva sınıfın çılgınca heveslerini, kontr-gerilla devletin akılalmaz vahşetini işçi sınıfı ve emekçiler engelleyebilir. Sömürü, soygun, haksızlık, adaletsizlik, zorbalık ve teröre işçi sınıfının devrimci iradesi ve kuvveti son verebilir. Bunun için gerekli tek şey kendi davasına sahip çıkmak, örgütlenmek ve savaşmaktır. Burjuvazi insanlığı sefalet ve savaşların korkunç acılarıyla yok oluşa sürüklemekten, onun saltanatı yok edilmelidir. İnsanca yaşamın önüne geçilmesi - <https://www.ozgur.org/>

1 dakika karanlık eylemleri üzerine

Bir önceki 1 dakika karanlık kampanyasını burjuva liberal muhalefet çevreleri başlatmıştı. Asıl etkili eylemleri ortaya koyan ise sokak hareketini başlatarak sürece damgasını vuran emekçi yığınlar olmuştur. Kampanyanın ilk evresinde binlerle ifade edilebilecek kitleler devlet ve düzen karşıtı sloganlarla sokaklara çıktılar. Ancak devrimci hareket bu kitle dinamizmine yaslanarak 1 dakika karanlık eylemlerini bir üst düzeye sıçratamadı. Yeni ve o anlamda düzenin çizdiği sınırları aşan bir düzey yakalanamadığı oranda ise, en canlı semtlerde bile kampanyanın bitişi ile birlikte hareket sönümlenmeye başladı. Oysa eylemin bitiş tarihi karşı bir silaha dönüştürülebilir, eylemlilik işçi-emekçi semtlerinden daha genele doğru yayılarak yeni bir düzeye sıçratmak hedeflenebilirdi. En azından bu yönde zorlanabilirdi. Burjuvazinin inisiyatifini ele alma girişimini boşa çıkarmak için kampanyanın bitişi bir dönüm noktası olabilirdi. Elbette devrimci grupların ve bir bütün olarak devrim cephesinin doğru bir politik çizgide sürece yüklenmeyi başarması durumunda bu mümkün olabilirdi. Ne yazık ki, devrim cephesi bu güç ve inisiyatifini gösteremedi.

Böyle olunca sokak gösterileriyle birleşen işçi söndürme eylemleri düzenin denetimi altında bitirildi. Bu aynı zamanda burjuvazinin süreç üzerindeki hakimiyetini yeniden tesis eden bir dönüm noktası oldu. Devrim cephesinin zayıflığından güç alan düzen, hızla boşluğu kendi politikalarıyla doldurmayı başardı. MGK operasyonları ve gündem saptırıcı medya manipülasyonları ile işçi ve emekçi kitlelerin tepki ve öfkeleri saptırıldı. Toplumsal muhalefet dizginlenerek yedeklenmeye çalışıldı.

Susurluk'un birinci yıldönümüne yaklaşıldığı bir dönemde 1 dakika karanlık kampanyası yeniden başlatıldı. Yukarıda da değindiğimiz gibi, bir önceki kampanyayı " yurttaş girişi" adı altında bazı aydınların ve liberal burjuva muhaliflerin bulunduğu platform başlatmıştı. Bugün ise yalnızca onun ismi kullanılıyor. Bazı düzen partileri de söz konusu eyleme destek verdiklerini açıkladılar. Oysa bu ikiyüzlülüğün yeni bir göstergesidir yalnızca. Ne medya ne aydınlar gibi aktif bir tutum izliyor, ne aydınların pasif destek

çağrılar dışında sesleri duyuluyor. Söz konusu düzen partileri ise geçmişte olduğu gibi her an patlama ve düzene yönelme riski taşıyan mücadele dinamiklerine saptırıcı bir kanal açma refleksi ile değil, iç politikada yatırım yapma hesabıyla hareket ettiler. Çünkü bugün denetim altında tutulması, saptırılması gereken bir kitle hareketinden bahsetmek mümkün değil. Emekçi semtlerinde 1 dakika karanlık eylemleri adı altında biraraya gelen insan sayısı Gazi ve Okmeydanı gibi semtlerde 100-200'ü geçmezken, diğer semtlerde 30-40'ı dahi zor buluyor. Çoğu yerde ancak haftada bir yapılabilen ve devrimci hareketin kendi güçleri ile sınırlı kalan eylemlerdir söz konusu olan.

Aylar sonra ve burjuvazi Susurluk krizini açık bir başarı ile örtmüşken, yeniden başlatılan kampanyanın işçi ve emekçi kesimlerde belli bir karşılık bulmaması doğaldır. Tarih tekerrürden ibaret değildir. Geçmişte yaşanmış, belli sınırlara dayandığında ise yeni bir düzeye sıçratılamamış ve sonuçsuz kalmış bir eylem biçimine ilgisizlik kitle hareketinin genel karakterinde olan bir şeydir. Kitleler bir önceki dönemin deneyimi ve dersleri ışığında eğitilmemiş ise bu daha da geçerlidir.

İşçi ve emekçi kesimlerde devlet karşıtı tepki ve öfkelerin içten içe mayalandığı bir dönemde, kitle hareketinde yeni bir çıkışın ne zaman ve hangi zeminde hız alacağını önden kesin olarak saptamak mümkün değildir. 1 dakika karanlık eylemi de bunun vesilesi haline gelebilir. Devrimciler bir takım fırsatları beklemek ve ancak bu fırsatlar üzerine harekete geçmek tutumu izleyemez. Doğan her türlü fırsatı değerlendirmeyi ve bu fırsatları devrimci mücadeleyi geliştirmenin dayanağına çevirme özel bir kaygısı içinde olurlar. Fakat böylesi bir mücadele anlayışı hiç bir zaman politik etkinliğin tek biçimi, hatta genel durumda asıl biçimi haline getirilemez. Bu nedenle emekçi semtlerindeki eylemlerle bütünleşme çabası gösterilmelidir. Bu kesin bir gerekliliktir. Fakat asıl halka bırakılmadan ve sorumluluğun asıl alanı unutulmadan.

Komünistlerin için içinden geçtiğimiz dönemde en temel ve yakıcı görev çeteleşen devlet ve çürüyen düzene karşı sınıfın politik eylemini örgütlemektir. Bunun temel alanı ise fabrikalardır!

Sermayenin “Eşber’e özgürlük” çığırtnkanlığı ve AYDIN OLMANIN ONURU

İlginç ve şaşırtıcı bir durumla karşı karşıyayız. İnsan sormadan edemiyor: Kurttan kuzu olur mu? Olmayacağına göre, kurdun kuzu postuna girmesinin de elbet bir nedeni var. Eşber Yağmurdereli’nin “düşünce suçlusu” olarak cezaevine konulmasının ardından sermaye devletinin; medyası, politikacısı, partileri vb. tüm araçları ile kopardığı yaygaradan bahsediyoruz. Sanki düşünceye pranga vuran, faşist ceza yasalarını yazan ve uygulayan kendileri değilmiş gibi, Eşber’i yargılayan ve cezaevine koyan başkalarıymışcasına demokrasi havariliği yapıyorlar.

Aslında Eşber Yağmurdereli’nin hapse girmesinin, benzeri onlarca örnek içerisinde pek de alışılmadık bir tarafı yok. Ama biz yine de hikayesini kısaca hatırlatalım. Daha önce “Anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmeye çalışmaktan” ömürboyu hapis cezasına çarptırılan Yağmurdereli, 1 Ağustos 1991’de Terörle Mücadele Yasası uyarınca “şartlı tahliye” edildi. “Şart” ise; onun benzeri fiilleri tekrarlamaması idi. Yani düşünmeyecek, konuşmayacak, mücadele etmeyecek, bir çoklarının yaptığı gibi devletin zulmü karşısında boyun eğecekti. Ancak böyle olmadı. Eşber Yağmurdereli düşünmeye, yazmaya, konuşmaya devam etti. Devletin faşist ceza yasalarının hükümlerini ve “şart”larını tanımadığını eylemi ile gösterdi. Devletin yanıtı ise hemen geldi. Yağmurdereli İHD’nin 8 Eylül 1991’de Şişli Abide-i Hürriyet Meydanı’nda düzenlediği Temel Haklar ve Özgürlükler Mitingi’nde yaptığı bir konuşmadan dolayı 10 ay hapis cezası aldı. Şimdi cezası yargıtayda da onaylanan Eşber Yağmurdereli, daha önceki bütün cezalarının toplamı olarak 23 yıl hapis yatacak.

Yağmurdereli devlete muhalif bir aydındır. Muhallıflığı bir çokları gibi lafta kalmayan, doğru bildikleri için mücadele veren bir aydın. Zindanlardaki direnişler sürecinden İsmail Beşikçi kampanyasına, düşünce özgürlüğünün önündeki engellerden devlet terörüne kadar bir çok konuda aktif tavır almış ve aydın onurunu temsil etmiştir.

Yağmurdereli, katıldığı bir televizyon programından sonra apar topar gözaltına alındı. Alınması ile birlikte sermaye basını ve politikacıları hummalı kurtarma çabalarına başladılar. Peki neden? Öncesinde “suç işlemişse cezasını çeksin”, “terör suçudur biz karışmayız” diyenler, neden şimdi Yağmurdereli’yi “dışarı” çıkarmak için canla başla çalışıyor? Nereden geliyor celladın bu sonradan depreşen kurtarıcılık sevdası, kurdun kuzu postuna girme hevesi?

Burjuvazinin “Eşber’e özgürlük” çılgınlıkları iğrenç bir ikiyüzlülüğten öte bir şey değildir. Düşünceyi suç sayan



yasaların sahipleri, bugün geleneksel “demokrasicilik” oyunu çerçevesinde “Eşber’e özgürlük” diyorlar. Dış politik arenada görüntüyü kurtarmak adına, içte “havuç-sopa” politikalarının devamına uygun bir şekilde demokrasi maskesi takıyorlar.

AB’ye üyelik, Kıbrıs sorunu, Gümrük Birliği vb. dış politik konularda TC’nin karşına sürekli çıkarılan insan hakları ihlalleri ve cezaevlerindeki binlerce “düşünce suçlusu”, sermayeyi bu oyuna zorluyor. Dahası, ANASOL-D hükümetinin “dış politikada atağa kalktık, batı ile bütünleşiyoruz” masalları, Eşber Yağmurdereli’nin maruz kaldığı uygulamalar karşısında dış kamuoyunun gösterdiği tepkiler ile tuz-buz oluyor.

Öte yandan; Susurluk’tan bu yana “demokratik ve laik” imajını ön plana çıkaran sermaye devleti, çetecileri birer birer cezaevlerinden dışarı salarken Eşber Yağmurdereli’nin cezaevine konmasının içte yaratacağı etkiyi de göze alamıyor. Başbakanından cumhurbaşkanına, parti başkanlarından kaleşörlerine kadar tüm bir egemenlik aygıtı, Eşber Yağmurdereli’nin tutuklanmasının içte ve dışta yaratacağı tepkileri etkisizleştirmek için çabalıyor.

Sermaye sözcülerinin bu oyunu bile ikiyüzlülüklerini gizlemeye yetmiyor. Bir yandan demokrasi havarisi kesilenler, diğer yandan Terörle Mücadele Yasası’nın en koyu savunucuları durumundadır. Dahası Eşber Yağmurdereli’yi “özgür” kılarken, “düşünce suçu” kavramının zedelenmemesi için ellerinden geleni yapmaktadırlar. “Bireysel af” bunun için buldukları bir kılıf durumundadır. İnsan hakları ihlallerini, düşüncenin önündeki yasakları ve devlet terörünü görmezlikten gelmenin olası “münferit” kılmanın en uygun yolu

olarak “insani duyarlılık” ön plana çıkarılmakta ve lütfkar sözler sarfedilmektedir. Örneğin şöyle açıklıyor başbakan Mesut Yılmaz: “İnsani olarak iki gözü kör bir kişinin terörü övme suçundan bile olsa hapiste yatmasına gönlüm razı olmuyor.”

Sanki iki-üç yaşlarındaki çocukları gerilla diye kurşuna dizen, köy yakan, ölümcül hastalıkları doktor raporları ile belgelenen devrimci tutsakların dışarı çıkmasını engelleyen ve ölüme terkeden vb. yüzlerce insanlık suçunu işleyen kendileri değilmiş gibi; “kör birine yardım” demagojisini ön plana çıkarıyorlar. “Bireysel af” vb. yöntemlerle desteklenen bu adım, düşüncelerinden ödün vermeyen bir aydına diz çöktürme çabasından başka bir şey değildir. Fakat burjuvazi boşa kürek çekmiş ve gerekli yanıtı Eşber Yağmurdereli’den almıştır: “Cezalandırma hakkını elinde bulunduran devletin, cezanın toplum vicdanında yarattığı tahribatı telafi edebilmek için benim sakatlığımı bir lütf konusu olarak değerlendirmesi, kabul edilmesi mümkün olmayan ağır bir insan hakkı ihlalidir. Bir kez daha terkarlıyorum ki, devletin lütf yoluyla da olsa yurttaşlarının sakatlığını istismar konusu etmesi kişilik haklarına açık bir saldırıdır. Bu konudaki düşüncelerimi zaten noter aracılığıyla kayda geçirmiş, bu konuda yürütülecek işlemleri kabul etmeyeceğimi belirtmişim.” Ve ekliyor; “Beşikçi özgür olduğunda zaten ben de özgür olacağım.”

Bu onurlu sese yönelik devletin tutumu Türkiye’deki “aydın” gerçekliğinden de güç almaktadır. “12 Eylül aydınları”nın devletin yürüttüğü

kampanyanın baş destekçisi olması rastlantı değildir. Kalemlerini ve beyinlerini sermayeye satarak yaşayan, devlete icazet etmiş ve bugün çoğunluğu burjuva medyada köşe sahibi bu sözde aydınlar, Eşber Yağmurdereli gibi gerçek aydınların bedel ödemesinden bile rahatsızlık duymaktadırlar. Çünkü bu onların ikiyüzlülüklerinin açığa vurulması anlamına gelmektedir.

Türkiye’de aydın kimliği büyük bir dejenerasyona uğramıştır. Bu dejenerasyonun ardında sermaye devletinin azgın terörü ve faşist yasaları önemli bir yer tutmaktadır. 12 Eylül’le birlikte artık aydın olmanın gerektirdiği sorumlulukları üstlenmeyi bırakın, sıradan insan duyarlılığını göstermek için bile bedel ödemeyi göze almak gerekmektedir. Bu durum bastırılmış bir toplumsal muhalefet gerçekliğiyle de birleşince, 12 Eylül’ün yaratmaya çalıştığı “insan” tipin belki de en uç/ucube örneklerini “aydın”lar şahsıda görmek mümkündür. Pasif, teslimiyetçi, bireyci, tükeketici ve yoz bir kimlik taşıyor 12 Eylül “aydın”ı. Bunun dışına çıkabilenler ise parmakla sayılacak kadar azdır. İşte Eşber Yağmurdereli bu az sayıdaki örnekten biri durumundadır. Tıpkı ömrünün büyük bir bölümünü cezaevlerinde geçiren ve hala cezaevinde yatan bir diğer “düşünce suçlusu” İsmail Beşikçi gibi. Eşber Yağmurdereli ve İsmail Beşikçi, bu iki “düşünce suçlusu”, Türkiye’de aydın olmanın bedellerini ödemektedirler. Onlar aydın onurunun gerçek temsilcileridir.

**Eşber Yağmurdereli’ye Özgürlük!
Sınırsız Söz, Basın ve
Örgütlenme Özgürlüğü!**

**Malatya Cezaevinde EKİM Tutsaklarının
Süresiz Açlık Grevi Sürüyor!**

Basına ve Kamuoyuna

23.09.1997 tarihinde Malatya Cezaevi’ne ilişkin taleplerimizle beraber sevklerimiz de kabul edilmişti. Başsavcı Zafer Sipahi’nin genel taleplerimizle birlikte Ümraniye ya da Gebze Cezaevine sevkimizin yapılacağı güvencesi vermesi üzerine 27 günlük süresiz açlık grevimizi bitirmiştik.

Başsavcının sözünü tutmayarak sevklerimize red yanıtı vermesiyle beraber 1.10.1997 tarihinde, daha açlık grevinin etkilerini üzerimizden atamadan yeniden süresiz açlık grevine başlamış bulunuyoruz.

Ali İhsan Ateş adlı arkadaşımız, açlık grevinin 4. gününde fenalaşarak hastaneye kaldırılmıştır. Mide delinmesi saptamasıyla hastaneye kaldırılan Ali İhsan’a zorla serum takılmaya çalışılmıştır. Tedavi kabul etmeyen arkadaşımız daha sonra cezaevine getirilmiştir.

Adalet Bakanlığı, en temel insani taleplerimizde bile ölmemizi ya da sakat kalmamızı beklemektedir. Bu noktada doğabilecek her türlü olumsuzluğun sorumlusu da Adalet Bakanlığı ve Malatya Başsavcılığı olacaktır.

**Malatya Cezaevinden
EKİM Tutsakları adına
Bekir BALYEMEZ**

Sınıf hareketinde ileri bir mevziye doğru: Ortak direniş-ortak komite

Tıbset, Reslan ve Brandi... Bu üç isim, bir süredir sınıf hareketinin kalbinin attığı üç mevzi direnişe ait. Reslan ve Tıbset yüzölçümüne ulaşan, Brandi diğerlerine nazaran yeni sayılabilecek direnişler. Tıbset tıbbi malzeme üreten bir fabrika, Reslan bir matbaa, Brandi ise binlerce tekstil fabrikasından biri. İstanbul'un üç ayrı yerinde, üç farklı işkolunda, üç ayrı direniş...

Devrimci okur, bu üç direnişin süreçlerine yabancı değil. Kızıl Bayrak da dahil, bir çok devrimci ve sol içerikli yayın organı bu direnişlerle ilgili gelişmeleri yakın bir şekilde izledi ve aktardı. Hemen hemen tüm siyasal çevreler, bu direnişlerin sorunlarını, ihtiyaçlarını, yönelimlerini ele aldı. Öneriler üretti.

Komünistler bu üç direnişe ilişkin yaptıkları değerlendirmelerde bir şiarı öne çıkardılar: **“Ortak direniş-ortak komite”**. Dahası komünistler bu değerlendirme ışığında direnişlere müdahalelerde bulundular. Tartışmalarda taraf oldular. Gelineen yerde ise “ortak direniş-ortak komite” şiarı bir öneri olmaktan çıktı ve somut bir girişime dönüştü. Tıbset, Reslan ve Brandi direnişçi işçileri biraraya geldiler ve ortak direniş komitesinin ilk somut adımlarını atmak için karar aldılar.

‘80 sonrası sınıf hareketi ele alındığında, bu girişimin önemi daha iyi anlaşılacaktır. İlk defa, bir bölgede sürmekte olan mevzi direnişler ortak tavır almak noktasında adım atmış bulunuyor. Bu başarılırsa eğer; işçi sınıfının mücadele birliğinin, eylemli sınıf dayanışmasının ve politik tavır alışının örülmesinde önemli bir yapıtaş olacaktır.

Ortak komite oluşumunu salt güncel yanıyla ve direnişlerin somut kazanımları cephesinden değil, sınıf hareketine katacakları cephesinden ele almak gerekir. Böyle bir adım; direnişlerin kazanımları noktasında istenilen sonucu üretemese bile, sınıf hareketinde yeni bir düzeyin ilk örneklerinden biri sayılmalıdır.

Ortak direniş komitesini hazırlayan süreç

Başta üç direnişi tanımlarken ayrım noktalarını öne çıkarmıştık. Farklı işkolları, farklı bölgeler ve farklı sendikal örgütlenmeler. Şimdi de ortak komite girişimine uzanan süreç ve direnişlerin ortak yönlerine kabaca göz atalım.

Bu üç direnişin başlangıçtaki ortak yanları; sendikalaşma çalışması, patronların buna karşı tensikat saldırısı

ve direniş kararlılığı idi. Geçmişte ve günümüzde bir çok örnekte görüldüğü gibi; bu üç işyerinde de sendikal örgütlenme çalışması belli bir aşamaya geldi, bu çalışma açığa çıktı ve işveren tensikata girişti. Bu üç yerde de işçiler, daha ilk adımlarında bir zinciri kırarak işe başladılar. Benzeri süreçlerin yaşandığı bir çok işyerinde olduğu gibi; kaderlerine razı olup, tazminatlarını alarak yeni işler aramaya gitmek yerine direnmeyi seçtiler. Farklı zamanlarda, birbirlerinden bağımsız attıkları bu adımla sınıf hareketine kan taşıdılar.

Bugün yüzölçümüne ulaşmış olan Tıbset ve Reslan direnişlerinde işçiler birçok şeyi yaşayarak öğrendiler. Zorluklara göğüs gererek direniş okulunda yetiştirildiler. Önce devleti, devletin yapısını tanıdılar. Polis copu, jandarma dipçigi ile tanıştılar. Devletin sermayenin devleti olduğunu yaşayarak gördüler. Patronların binbir türlü oyunları ile karşılaştılar. Tehditler, rüşvetle adam kandırmalar, oyalamalar vb. başlarına geldi. Grev kırıcı faşist işçileri gördüler. Üretimden gelen güçlerinin önemini ilk defa bu kadar yakıcı hissettiler. Asıl kazandırıcı olanın bu güç olduğunu öğrendiler.

Tıbset işçisi bu süreçte sendikal bürokrasiyi tanıdı. Petrol İş Genel Merkezinin “direniş bitsin artık” tavrını gördü. Şubenin kararsızlığını, zayıflıklarını yaşadı.

Reslan işçisi sermaye devletinin yasalarının işverenler için yazıldığını gördü. En meşru hakkı olan sendikal örgütlülüğünün yasalarca da boğulmaya çalışıldığını, elinin kolunun bağlandığını gördü. Sendikaların bu devlet karşısında sınırlılıklarını anladı. Kazanmanın yolunun mücadeleden, kararlılıktan geçtiğini öğrendi.

Mücadelesinin meşruiyetini haklılığından aldığını gördü.

Brandi işçisi daha işin başında DİSK Tekstil sendikasının ihaneti ile karşılaştı. Sendika “Bizden habersiz direnişe geçtiniz” bahanesinin ardına sığınarak işçileri yalnız bıraktı.

Üç işletmede de işçiler sendikal örgütlülükleri için direnişe geçtiler. Ancak ya sendikaları tarafından sahiplenilmediler, ya da sendikal örgütlenmenin “yasal” sınırları içerisinde boğulmaya başladılar.

Ortak noktaları arasında yalnızlık da vardı bu direnişlerin. Başta sınıf kardeşleri olmak üzere, kimseden gerektiğinde destek göremediler. Sağlanan ekonomik ve politik destek oldukça sınırlıydı. Bir tarafta sermayenin tüm örgütlülüğü ile yürüttüğü saldırılar, diğer tarafta işçilerin tek başlarına sürdürülebilir kararlı direnişleri. Bu tablo işçilerin

moral gücünü zayıflatan, fiziki dayanma yeteneğini kısıtlayan bir durumu tanımlıyordu.

İşte ortak direniş komitesi bu bütünlük içerisinde çözüme dönük önemli bir adım niteliği taşıyor. Yaşanılan yalnızlığın kırılmasında, zorlukların aşılmasında ve sermayenin topyekün saldırısı karşısında sınıfın birlikteliğinin yakalanmasında yeni bir düzeyi ifade ediyor.

Ortak direniş komitesinin önemi ve tamamlayıcı unsurlar

Peki “ortak direniş komitesi” tüm sorunları çözecek mi? Bu soruya evet yanıtını veremiyoruz. Bu ne “ortak komite” fikrinin yanlışlığından kaynaklanmaktadır, ne de işlevsizliğinden.

“Ortak komite” anlamını işçi sınıfının sermayeye karşı tavır alışında kazanır. Sermayenin topyekün saldırılarına karşı, sınıfın öncü bölüklerinin ortak tavır alışıdır burada önemli olan. Bu ortak tavır alış hangi talepler çerçevesinde örülürse örülsün, kendiliğinden politik bir öneme sahiptir. Sınıf hareketinin görece durgun olduğu, kendi içinde bölünmüşlüklere, zayıflıklara maruz kaldığı bir evrede, işçilerin birliğini temsil eden bir adımın taşıdığı önemdir bu.

Mevzi direnişlerin sessizlik fesadı ve ilgisizlikle, dayanışmaya muhtaç bir şekilde tek tek kırıldığı; kazanımlar elde etmeyi bir yana bırakın yenilgilerle moralsizliği artırdığı bir dönemde bu girişim, mevzi direnişlerde ileri bir düzeyinin ilk göstergesi sayılmalıdır.

Ortak direniş komitesi ile, sınıf dayanışmasını ekonomik desteğe indirgeyen, dahası bunu bile kendi dışında tanımlayan çarpık kavrayış kırılabilecektir. Ortak direniş komitesi girişimi ile, “sınıf dayanışması”nın “eylemli” bir birlikte hareket süreci olduğunun öne çıkmaya başladığı, dahası direnişçi işçilerin klasik beklemece tavrının yerine aktif bir tavır takındıkları bir süreç yaşanıyor. Bu sürecin kendisi bile (sonuçlarını üretemese dahi) sınıf hareketi için ciddi kazanımlar ifade eden, öğretici bir deneyim olacaktır.

Ortak direniş komitesinin tüm sorunları çözemeyeceğini söyledik. Bu tespitimizin gerisinde direnişlerin bugünkü durumları ve komitenin ilk şekilleniş zemini var. Durumun ele alınması gereken iki yönü bulunuyor.

Birincisi; her bir direnişin iç süreçlerinde yaşanan farklılaşmalardır. Bugün için bu üç direnişin herbirinin, diğer iki direnişle birliğine” hazır olmadığı da gözetildiğinde bu

farklılaşmaların önemi ortaya çıkacaktır. Bahsettiğimiz farklılaşmalar, ortak komite çalışmasının sınırlarını daraltmaktadır. Ortak komite tüm direnişlerin kazanımlarını somut bir hedef olarak önüne koyamayacak, kendisini bir takım alt hedefler ve direnişler arası eylem birliktelikleri ile sınırlı tutacaktır.

İkinci olarak, direnişlerin iç örgütlülüklerinde yaşanan boşlukların yaratacağı sorunlar var. Üç direnişin de iç örgütlülük düzeyleri ciddi farklılar arz etmektedir. Bir direniş için henüz işlevsel bir komiteden bile bahsedemeyizken, bir diğerinde ileri bir iç birlikteliğin yaşandığı gözlenmektedir. Dahası her bir direnişin sendikalarla ilişkileri de farklılık arz etmekte, bu direnişçi işçilerin bağımsız davranma reflekslerinde farklılaşmalar doğurmaktadır. Örneğin Brandi işçisi DİSK Tekstil’in ihanetçi tavrını daha işin başında yaşamışken, Tıbset işçisi Petrol İş’in gericiliğini süreç içerisinde görmek şansı bulmuştur. Buna rağmen Petrol İş Genel Merkezi ile İstanbul Şubesi arasında ayrım yapmaya, şubeye yakın durmaya devam etmektedirler. Reslan işçisi ise Basın İş’i tek örgütlülüğü olarak algılamaya devam etmekte, direniş komitesini de Basın İş’e tamamen tabi kılma refleksleri göstermektedir.

“İşçileri sendikalara karşı kıskırtıyorlar” diyen sendika bürokratlarının seslerini daha şimdiden duyar gibiyiz. Hemen belirtelim ki, niyetimiz ne işçileri sendikalara ve sendikacılara karşı kıskırtmaktır, ne de sendikal örgütlülüğün altını oymaktır. Tıbset, Reslan ve Brandi işçisi sendikal haklarını elde edebilmek için mücadele veriyorlar. Sermaye tüm araçları ile sınıfı örgütsüzleştirmek için saldırıyor. Sendikal örgütlenmeler parçalanmaya çalışılıyor. Bu gerçeklikler ışığında biz, bu direnişlerdeki sendikalaşma hedefini sahipleniriz. Ancak bu hedefin kazanılabilmesi için bile tabanda, bağımsız, kararlı bir işçi komitesinin kurulması gerektiği gerçeğini unutmuyoruz. Tam da bu çerçevede, ortak komite adımını her direnişin bağımsız direniş komitelerinin oluşması süreci ile tamamlamak gerekmektedir. Her bir direnişte bulunan işçiler seçim yolu ile bağımsız direniş komitelerini oluşturmalıdır. Dahası bu komitelerin gerçekten işlevli kılınabilmesi için alt komiteleşmelere gidilmelidir. Alt komiteleşmeler (basın komitesi, dayanışma komitesi, mali komite vb.) direkt direniş komitesine bağlı çalışmalıdır. Direniş komitesi ise sendikadan bağımsız bir işleyişe sahip olmalıdır. Tersinden sendika direniş

komitesinin kararlarına tabi olmalı,
bu kararlar doğrultusunda
çalışmalıdır.

Mevzi direnişlerde kazanımların önemi

Ortak komite adının başarısının sadece direnişlerin kazanımlarından ölçülemeyeceğini söylemiştik. Sınıf hareketi için bu adının önemli bir politik değeri bulunmaktadır. Ancak bugün mevzi direnişlerin kazanımlarla sonuçlanmasının da özel bir önemi var. Hareketin durgun olduğu bir devrede mevzi direnişlerde yaşanan yenilgilerin moralsizliği körüklediği açıktır. Her bir mevzi direnişin kazanımlarla sonuçlanması hareketin önünün açılması ve moral güç kazanması cephesinden önemlidir. Dahası, ortak komite gibi her bir formasyonun devreye girdiği bir aşamada kazanımların önemi daha da artmaktadır. Ortak komitenin politik öneminin daha iyi kavranabilmesinin ve propaganda edilebilmesinin yolu, somut kazanımlardan geçecektir.

Ortak komite adımı her bir direnişin iç sürecinde kazanımların önünü açabilecek bir tarzda ele alınabilmelidir. Her bir direnişin iç süreçleri dikkatlice ele alınabilmeli, üretimin durdurulması esaslı eylemler komitede üretilmeli ve birlikte uygulanabilmelidir. Komiteyi bu noktada anlamlı kılabilecek gerçek çalışma biçimi ancak bu olacaktır. Bu aynı zamanda üç direnişteki işçilerin yeni bir bilinç kazanma evresi olacaktır. Eğer ortak komite adımı doğru kullanılabilirse, direnişlerin kader birliğini sağlayabilmekte mümkün olabilecektir.

Öneriler

Tüm bu söylediklerimizi ortak komite çalışmasına dönük önerilerimizle somutlayalım:

1)Ortak komite girişimi kendisini en kısa sürede tanımlamalı ve kamuoyuna açıklamalıdır. Üç direnişin ortak tavır alışının açıklanmasının bile önemli bir yol açıcı etkisi ve politik değeri olacaktır.

2)Ortak direniş komitesinin
lanının ardından üç direnişteki tüm
işçilerin katıldığı geniş bileşenli bir
toplantı düzenlenmelidir. Bu, ortak
komitenin öneminin tüm işçilere
kavratılabilmesinin ve moral güç
takviyesinin ilk önemli adımı
olacaktır.

3)Ortak direniş komitesi ilk adım olarak kendisine bir hareket planı çizmelidir. Bu plan her bir direnişte üretimi durdurmaya dönük yapılması gerekenler çerçevesinde ele alınmalıdır.

bugün oluşturulmaya çalışılan dayanışma komitesinden isteklerde bulunmalıdır. Daha açık bir ifade ile, dayanışma komitesini yönlendirmeli, ihtiyaçları doğrultusunda ona baskı uygulamalıdır. Bu çerçevede dayanışma komitesinden; afiş ve bildiri çalışması, kitlesel miting organizasyonu, bağış kampanyası istenmelidir. Bu, direnişler ile sınıfın diğer bölükleri arasında sınıf dayanışmasının örülmesinde motor rol oynayacaktır.

4)Ortak direniş komitesi üç direnişin maddi olanaklarını mümkün olduğunca ortaklayabilmelidir. Bunun yolu ortak direniş fonu oluşturmaktan geçer. Her bir direnişin kaynakları bu fona aktarılır, ihtiyaçlara göre bu fon ortak kullanılır.

Ortak fon, direnişçi işçiler arasında birliğin sağlanmasında özel bir rol oynayacaktır. Çünkü direnişlerde bugün yaşanan somut sorunların başında maddi yetersizlikler gelmektedir. Bu sorunun yaşanışının ortaklanması, diğer bir çok konuda ortaklanmanın önünü açabilecektir.

5) Ortak komite çalışması her bir direnişin özgül koşullarını değerlendirebilmelidir. Ancak nihai belirleyen olarak direnişlerin özgül süreçleri görülmemelidir. Sermayenin bu üç direnişe dönük saldırısının aslında geneli kapsadığı, buna karşı verilecek mücadelenin de geneli kapsayacağı görülmemelidir. Asıl kazanımın, bu üç direniş yerinde birden sağlanacak başarı ile geleceği unutulmamalıdır. Ortak komite adımı bir mevzi kazanacaksa eğer, bu tam da bu biçimde olacaktır.

Sendika ile ilişkiler, işverenle
girilen pazarlıkların gelişim seyri vb.
dinamikler ortak komite
çalışmasının önüne
geçirilmemelidir. Saldırılara karşı bu
üç direnişin ortak duruşu ön planda
tutulmalıdır. Dahası direnişlerin iç
süreçlerinde de kazandırıcı olacak
olan budur. Yakalanacak olan bu
birliktelik işverenler üzerinde
önemli bir basınca dönüşebilecektir.
Bu birliktelik aynı zamanda sermaye
devletine karşı da kararlı bir duruşun
simgesi olacaktır.

Bu çerçevede ortak komite çalışması sendikal örgütlülüklerin önündeki engellerin kaldırılması ve tensikatların durdurulması (atılan işçilerin geri alınması) talepleri etrafında yoğunlaştırmalıdır. Bu talepleri salt bu üç direniş için değil, sınıfın geneli için temsil etmek ve yükseltmek gerekmektedir.

6)Ortak komite çalışması eylemli bir hat üzerine oturtulmalıdır. Direnişçi işçilerin ortak, kararlı ve sürekli eylemli hattı kazanımı getirecek tek yoldur. Bu alanda yaşanan bir zayıflık, sürecin toplamında başarısızlığı koşullayacaktır.

**RESLAN İŞÇİSİ
YALNIZ DEĞİLDİR!**

Bugün birçok yerde mevzi direnişler yaşanmakta. Albayrak, Tıbset, Reslan ve Brandi bunlardan bazıları. Direnişteki işçi arkadaşlarımızı dinlediğimizde yalnızlıktan, sendikaların üzerlerine düşen görevi yapmadıklarından, direnişlere sahip çıkılmadığından, sınıf dayanışmasının örülemediğinden vb. bahsetmektedirler. Haklılar da. Bugün Reslan direnişçileri de aynı sorunları yaşamakta, bunların giderilmesinin yakıcılığını hissetmektedirler. Ancak tüm bu sorunlara rağmen 115'li günlere dek gelen Reslan direnişi inatla sürmektedir. Sıcak-soğuk, yağmur-çamur ve açlık demeden, işçiler direnmekte kararlı. Reslan patronu bu örgütlü, kararlı gücün karşısında duramayarak, sendikayla görüşme talebinde bulundu. Bu, Reslan işçisinin Reslan patronuna attırdığı bir ilk adımdır. Kararlılık ve direngenlik sürdükçe ise arkası mutlaka gelecektir.

Reslan patronunu, dahası topyekûn saldıran sermayeyi dize getirmenin, istenilen talepleri kabul ettirmenin en sağlıklı yolu, direnişlerin gücünü birleştirmekten, gerçek bir sınıf dayanışmasını ortaya koymaktan geçmektedir. Bugün her bir direniş sınıf dayanışmasının gerekliliğinden bahsetmekte. Aynı ayrı sürmekte olan mevzi direnişlerin gücünü birleştirmesi bugün sınıf dayanışmasının en somut ve en üst ifadesi olacaktır! Buradaki dayanışma ortak düşmana yani sermayeye karşı ortak bir duruşu, ortak bir direnişi ifade eder. Tabi ki dayanışma ziyaretlerinin de kendi içinde bir anlamı var. Yapılan ziyaretlerle işçiler “yalnız olmadıklarını”, sınıf dostlarının olduğunu görüyorlar. Bu onlara moral ve güç veriyor. Bu gücü daha da geliştirmek ve onu başka başka direnişteki, fabrikadaki sınıf güçleriyle birleştirmek, sermayeye karşı yöneltmek gerekiyor.

Tam da bu bilinçle hareket eden biz komünistler bir yandan direnişler arası dayanışmayı örgütlemek doğrultusunda çabalarımızı yoğunlaştırırken, diğer yandan Reslan'daki sınıf kardeşlerimize kitlesel bir ziyaret düzenledik. İşçi arkadaşlarımızı “Yaşasın Sınıf Dayanışması!” sloganımızla selamladık. Arkadaşlar da bizleri coşkulu alkışlarıyla karşıladılar. Reslan direnişçi işçilerine hitaben yapılan konuşmalarda sınıf dayanışmasının önemi vurgulandı. “Yaşasın sınıf dayanışması!”, “Reslan işçisi yalnız değildir!”, “İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!” sloganlarımızı hep bir ağızdan attık. Ardından direnişçi arkadaşlar direniş sürecini anlatıp sınıf dayanışmasının önemine değindiler. Direniş yerinde olan DİSK’e bağlı Basın-İş sendika yetkilisi ise konuşmasında, Reslan patronunun sendikayla görüşmek istediğini, toplantı gerçekleştirilmediği, bir sonuç alınmadığı durumunda ise mücadeleye sonuna dek süreceğini vurguladı. Konuşma “Reslan’a sendika girecek!” sloganıyla alkışlandı.

Ziyaretimizle birlikte direniş yerinde yaşanan hareketlenmeyi Reslan patronları firmanın penceresinden izlerken, sivil ve resmi polis ekipleri de eylem yerine gelmekte gecikmediler. Reslan direnişçisi bir öncü işçi düşüncelerini şöyle ifade etti: Bu tür ziyaretlerin önemini işçi arkadaşlarımızın kazandığı coşku ve moralден, patron ve polisin ise korkusundan anlamak mümkündür. Bu ziyaretleriniz süreklileşmeli ve en fazla dost ve çevrenizi buraya katmaya gayret etmelisiniz. Sizin ve diğer sınıf dostlarımızın bundan sonra da hertürlü manevi ve maddi katkısını bekliyoruz”

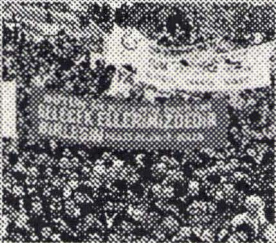
En kısa zamanda yeniden geleceğimizi söz vererek ziyaretimizi sonlandırdıktan sonra yol başına veda etmiş olduk ve ayrıldık.

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)300 000 TL.
2. Baskı300 000 TL.
3. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi)650 000 TL.
4. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı .175 000 TL.
5. Devrimci Harekette Reformist Eğilim . . .400 000 TL.
6. Teori ve Program Sorunları550 000 TL.
7. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) . . .250 000 TL.
8. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi450 000 TL.
9. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) .1.400 000 TL.
10. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar550 000 TL.
11. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)700 000 TL.
12. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi700 000 TL.
13. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.)350 000 TL.
14. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık400 000 TL.
15. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları550 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler (Genişletilmiş 2. Baskısı Hazırlanıyor)650 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. .550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri175 000 TL.
21. Dünya’da ve Türkiye’de Özelleştirme Saldırısı175 000 TL.
22. “İş-ekmek-özgürlük” sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler . . .650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem’e Cevap) . .450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları200 000 TL.

GEBZE DİRENİŞİ'nin ARDINDAN

Bir Kez Daha Küçük-Burjuva Devrimciliğinin Eleştirisi



“Brandi işçileri olarak tüm tekstil işçilerine örnek olacağız!”

S.Y.K.B.: Direniş sürecini anlatır mısınız? Sizi örgütlenmeye iten nedenler nelerdir?

İşçi: Brandi Tekstil yaklaşık 350-400 kişinin çalıştığı bir tekstil fabrikası. Anonim ve limited olarak çalışıyor. Bu örgütlenme çalışmasına başlamadan önce de baskılar çok fazlaydı. Bundan dolayı çıkışlar yaşandı. Patron tazminatsız çıkış vermeye çalıştı. İşten çıkmalarla çalışan sayı 150'ye düştü. 7. ay bizim zam ayımızdı. İstenilen zam yapılmayınca, işçiler arasında bir kaynaşma oldu. 3 aylık bir çalışma sonucu bu noktaya geldik. Ücretlerin düşük olması, mesailer, baskılar bizleri örgütlemeye iten nedenlerdi. Brandi'deki anonim şirketin baskı bölümünde 81 kişi sigortalı olarak çalışıyor. Bunun 54'ünü sendikaya üye yaptık. Limited şirket bünyesinde de 21 kişi sendikalı oldu. Şu an sendikaya üye 117 kişiyiz. İlk başta 6 işçi arkadaşımızı işten çıkartmaya çalıştılar. Bunun üzerine yemek boykotu yaptık. Bu 6 arkadaşta tazminatlarını senet olarak verdiler ve arkadaşlar senetlerini alıp işten ayrıldılar. Bunlar eski işçilerdi. Bu arada bakanlıktan yetki geldi. Sigortasız olan 50 işçi arkadaşımızın 30'u sigortalı yapıldı. Yani 7 ayda sigortası yapılmayan işçilerin bir günde sigortaları yapıldı. Sonrasında Limited şirketi bünyesinden 5 işçi arkadaşımız daha atıldı. Çıkarılan işçiler ertesi gün fabrikaya gelip, işbaşı yapmak istediklerini söylediler. Fakat buna izin verilmedi. İşçileri içeriye almadılar. Bunu duyunca hemen o gün sabah 10 çayında ve öğlen yemek saatinde yemek ve



çay boykotu yapıldı. Patron bu örgütlü gücü görünce atılan 5 işçiyi geri aldı. Sonrasında ise bir işçiyi daha işe almadılar. 10 kişinin çıkışı da hazırlanmıştı. Bunun üzerine sabah 10 çayında patronlar bizi çağırıp, 'ya istifa ya da sizi kapı dışarı ederiz' dediler. Tehditler savurdular. Bizi korkutmak için işyeri kapısına mafyadan silahlı adamlarını ve eğitilmiş köpeklerini diktiler. Korkmadığımızı ve vazgeçmeyeceğimizi söyledik. Bizi istifaya zorladıkları gün, içeri alıp çalıştırmadılar. Biz de yemekhanede toplanıp o günü orada geçirdik. Akşam kartlarımızı basıp evimize gittik. Servisimiz olduğu halde o gün servis araçlarımızı göndermediler. Geldiğimizde kapıda polisler vardı. Çalışmadığımız ve iş makinalarına zarar vereceğimiz türünden gerekçelerle kaymakamlığa başvuruda bulunduklarını ve bizi de bu yüzden işten attıklarını söylediler.

Bunun üzerine hep birlikte direnişe geçtik. Bugün direnişimizin 10. günü.

S.Y.K.B.: Sendikanın Brandi direnişine ne tür katkıları oluyor? Bugün buraya birlikte gelmiş olduğun Reslan direnişçisi arkadaşlar sendikadan gerekli desteği görmediklerini söylüyorlar. Siz bu konuda ne söyleyeceksiniz?

İşçi: Bizler de sendikadan gerekli desteği görmüyoruz. Sendikamızdan istediğimiz bize maddi ve manevi destek olsunlar. Servis ve yemek istiyoruz.

S.Y.K.B.: Eylem komitesini nasıl oluşturduunuz?

İşçi: Bu komiteyi oylamayla, herkesin onayını alarak oluşturduk. Birlikteliğimiz çok iyi. Oylamayla seçtiğimiz için bir karar aldığımızda buna itiraz edilmiyor, birlikte hareket ediliyor.

S.Y.K.B.: Şu an için önünüze koyduğunuz hedefler neler?

İşçi: Tüm direnişteki işçi arkadaşlarla bir araya gelip birlikte hareket etmeyi düşünüyoruz. Bunun yanı sıra bir gece düzenleyebiliriz, birlikte yürüyüş yapabiliriz. Direnişteki işçilerle biraraya gelip afiş yapmayı düzenleyebiliriz. Bu türden düşüncelerimiz var.

S.Y.K.B.: Eklemek istediğiniz birşey var mı?

İşçi: Brandi işçileri olarak tüm tekstil işçilerine örnek olacağız ve Brandi'ye sendika gelecek diyoruz.

Set Elektrik'te greve çıkan işçiler haklarını istiyorlar!

TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi bir yıl önce özelleştirildi. Fatura okuma işlemleri taşeron firma Set Elektrik'e verildi. Bugün bu firmada 7 gündür grev sürüyor.

Set Elektrik'te işçiler prim başına çalışıyor. Okudukları abone başına 2000-2800 TL alıyorlar. Okunmayan abonenin parası ise kesiliyor. Patronun dediği: "10 bin abone oku 30 milyon al." Ama ay sonunda işçilerin eline geçen para 20 milyonu geçmiyor. Haftalık 6 milyon bile alan var. Pazar günleri, hafta sonu ve bayram tatillerinde dahi çalışıyorlar. Ödenen sigortaları ise 3 günden başlayıp 18 güne kadar uzanıyor.

Tüm bu sorunlar karşısında işçiler patrona bir protokol sunuyor. Eşit çalışma koşulları, asgari ücret, prim, 8 saatlik iş, sigortanın tam ödenmesi, kıyık yakacakların karşılanması vb. talepler ileri sürüyorlar. Ve cevap bekleniyor. Bekleme sürecinde, işçilerin kendi aralarında seçtiği işyeri temsilcileri de dahil 3 kişi işten atılıyor. İşçiler tepkileri aynı gün bir basın açıklaması yaparak protesto ediyor. Olayı kınadıklarını, patronun onlara dayattığı protokolü imzalamayacaklarını, arkadaşları işe alınana ve talepleri kabul edilene kadar işe başlamayacaklarını bildiriyorlar. 22 Ekim'den beri elektrik sayaçlarını okumaya çıkmıyorlar.

Grev sürecinde TES-İş'e giden işçiler TES-İş tarafından reddediliyorlar. Ancak Enerji Yapı Yol Sen işçileri onur üyesi olarak kabul ediyor.

İlk başta 60 kişi işi bırakıp EMO'da Enerji Yapı Yol-Sen ile bir basın açıklaması yapmıştı. Şimdi ise bu rakam 40'a düşmüş durumda. Bunun altında bir yanda işverenin kurnazlığı, diğer yanda ise işçilerin kaygıları yatıyor. Patron "basın açıklaması yaptıktan sonra sizinle işim yok" diyor. Bir taraftan da işyeri temsilcileri ile değil işçilerle bire bir görüşmek istiyor. Böylece işçileri daha kolay kandıracağını sanıyor.

Direnış Set Elektrik'i zor durumda bırakmıştır. Çünkü Set Elektrik'in TEDAŞ ile antlaşmasına göre faturalar belli bir zaman içinde okunacak ve transfer işlemleri bitmiş olacak. İşçiler iş bıraktığından ve ellerindeki bilgisayarları teslim etmediğinden dolayı Set bu işlemi zamanında bitiremeyecektir. Duyumlara göre patron yeni işçiler almış, ya da tekrar işe başlayanlar var. Ama profesyonel çalışanlar iş bıraktığı için bunlar işlerin zamanında yetiştirmesine yeterli olmayacaktır. Bunun verdiği öfkeyle Set Elektrik işçileri sürekli tehdit ediyor. Ellerindeki bilgisayarları teslim etmeleri için, işçilerin daha önce buna karşılık imzaladığı açık senetleri kullanıyor. İşçiler yine de kararlı. Talepleri kabul edilinceye kadar bu işi sonuna kadar sürdürecekler.

S. Y. Kızıl Bayrak / İZMİR

Reslan direnişçileri ile Brandi ziyareti

Bugün birçok yerde direnişler yaşanmakta. Farklı işkollarında benzer sorunlar yaşayan ve sermayenin topyekün saldırısıyla yüzyüze olan işçiler, en meşru haklarını elde etmenin dahi tek yolunun örgütlü mücadeleden geçtiğini giderek daha iyi görüyorlar. Dahası sınıf dayanışmasının zorunluluğunu ve bu noktada üzerlerine düşen görevleri de yakıcı bir tarzda hissediyorlar. Albayrak'tan Tıbet'e, Reslan'dan Brandi'ye dek

bir çok yerde işçiler "güç örgütlülüğümüzdedir!" şiarıyla direnişler. Seslerini birleştirmek, güçlerini ortaklamak için atılan anlamlı adımlardan biri de Reslan direnişçilerinin Brandi işçilerini ziyareti oldu.

Dayanışma amacıyla Reslan direnişçileriyle birlikte Brandi Tekstil işçilerini ziyarette bulunduk. Direniş alanına sloganlarla girdik. Brandi işçilerini: "Brandi işçileriyle dayanışma vardır!", "Yaşasın sınıf

dayanışması!", "Yaşasın Reslan direnişimiz!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganlarıyla ve alkışlarımızla selamladık. Direniş alanına vardığımızda da dayanışma sloganlarımız sürdü. Daha sonra Reslan ve Brandi direnişçileri karşılıklı sorunlarını anlattılar. Halay ve türkülerle devam eden ziyaretimizi bitirirken slogan ve alkışlarla uğurlandık!

Yaşasın Sınıf Dayanışması!

Amasya İplik Fabrikası'nda Direniş

MGK-TÜSİAD hükümeti Anasol-D, yeni IMF paketini devreye sokarak, zaten çekilmez yaşam koşulları içerisinde olan işçi-emekçilere azgınca saldırıyor. Emekçi sınıfların sırtına yüklenen kriz faturası büyük bir yoksullaşmayı da beraberinde getirirken, sermaye karına kar katmaya devam ediyor. Fakat bu azgın sömürü koşulları kendisine karşı doğacak tepkiyi de içinde barındırıyor. Son dönemde ortaya çıkan yer yer örgütlü, yer yer kendiliğinden mevzi direnişleri bunun en iyi göstergesidir.

Kendiliğinden olmasına rağmen yoğun katılımlı bir direniş de bir süre önce Amasya İplik Fabrikası'nda başladı. Ekonomik sorunlara dayalı başlayan direniş bahsettiğimiz yoksullaşma ve sefaletle bir tepki olarak anlamlıdır.

400 civarında işçinin çalıştığı fabrikada 350 işçi üretimi 2 haftadır durdurmuş bulunuyor. Sendikalar örgütlülüğün olmadığı işyerinde, üretimin durdurulması noktasında sağlanan başarı oldukça önemlidir. Ve vardiya amirlerini dahi etkileyip direnişe katacak bir güç ortaya koymuştur. Eyleme kendiliğinden başlayan işçilerin hemen direniş komitelerini oluşturmaları ve işyeri önünde beklemeye başlamaları kararlılığın bir diğer göstergesidir. Bu kararlılık ise kaybedecek hiçbir şeyin olmamasından, yani işçilerin deyimleriyle “artık bıçağın kemiğe dayanmasından” kaynaklanıyor.

İşçiler sınıf dayanışmasını sağlamak ve halktan destek almak amacıyla direniş komitesi imzalı bir bildiri çıkarıp imza ve bağış kampanyaları başlatmış durumda. Geçtiğimiz günlerde direniş komitesi halktan imza toplarken polislin müdahalesiyle karşılaştı. Fakat saldırı boşa çıkartılıp çalışma sürdürüldü. Direnişe bağışla destek olmak isteyenler için Hüseyin Ferahoğlu ismine, Ziraat Bankası Amasya Şubesinde 000 322 088 01 numaralı bir hesap açılmıştır. İplik fabrikası işçileri kendi seslerini daha fazla duyurmak için önümüzdeki dönemde Amasya merkezinde bir basın açıklaması ve yürüyüş yapmayı planlıyor.

Bu arada sermaye temsilcilerinin ve patronun, direnişi kırmaya yönelik yoğun çaba ve ayak oyunları yaşanıyor. Bir hafta fabrikayı kapatmak zorunda kalan patron, Adana'dan adam getirip çalıştırmayı denedi, fakat gelen birkaç kişi işi kısa sürede bıraktı. Direnişteki işçilerin basıncından dolayı ise Amasya içinden çalışacak işçi bulunamıyor.

Geçtiğimiz günlerde oyunlara yeni bir halka daha eklendi. Fabrika genel müdürü Ergun Gencay, yerel ART kanalında direnişteki işçilerin bir kısmını seçerek işe almayı düşündüklerini söyleyerek, direnişi

bölmeyi hedeflediklerini açıkça belirtmiş oldu. Bunu değerlendiren işçiler ise oyuna gelmeyeceklerini vurgulayıp, işe alınma ve iş güvencesi konusunda “ya hep beraber ya hiç birimiz” dediler. Patron yine bu çerçevede direnişteki işçilerin bir kısmına “iki gün işe gelmediği için iş akitlerinin tek tarafı olarak fesh edildiğini” bildiren belgeler gönderip, bir kısmına da “işe başla” çağrısı yapmaktadır. Fakat bu, işçiler cephesinden rağbet görmediği gibi örkeyle karşılanıyor.

Direnişle ilgili Amasya'ya gelen Çalışma Bakanlığı Samsun Bölge Müdürü Seyfun Sezer de ayak oyununun bir başka parçası. İşçiler bununla ilgili olarak, Sezer'in önce patronla görüştüğünü, ondan sonra da kendileriyle görüşüp “bir şey başaramazsanız bari işinizi kaybetmeyin aynı şartlarda işe geri dönün” diyerek patronun sözcülüğünü yaptığını söylediler. Yani işçileri kandıracağı umuduyla Amasya'ya gelen Çalışma Bakanlığı Bölge Müdürü eli boş döndü.

Direnişin en önemli eksikliği ise kararlı ve geniş bir direniş komitesi olmasına rağmen, ekonomik temelli mücadele hattını siyasallaştıracak ve tepkileri direkt düzenin kendisine yöneltecek bir öncülüğün olmayışı. Bunun iki sebebi var. Birincisi, genel olarak mevzi direnişlere kendiliğindenliğin hakim olması, sendika bürokratları ve/veya reformistlerin denetimini kırarak etkin bir devrimci müdahalenin yokluğu. İkincisi ise, direniş özgülünde sınıf bilinçli, öncü işçilerin yok denecek kadar az olması. Amasya'da hiç direniş veya grev yaşanmaması ve işçilerin devlet ve onun kolluk güçlerinin işlevini iyi tanıyamaması da buna eklenmektedir. Buna en iyi örnek, jandarmanın ılımlı görünerek “haklısınız ama taşkınlık yapmayın, içinize provokatörleri almayın” (öğrencileri ve devrimcileri kastederek) diyerek kurulan çadırı işçilere kendi elleriyle yıktırmasıdır. Bu jandarmanın “iyi” olduğu yönünde işçilerde bir bilinç bulanıklığı yaratabilmekte. Direnişin kararlılığını sürdürmesi ve uzaması halinde ise polis ve jandarmanın “iyi halk çocuğu” oyununu sürdüremeyeceği açıktır.

Direniş komitesinin yapması gereken, bu direnişin sınıf mücadelesini ilerletecek bir mevzi olarak ele almak ve patrona diz çöktürülünceye dek sürdürülmesi gereğini diğer işçilere kavratmaktır. Sınıf devrimcileri ve dostları ise bu direnişi kendi kendine terketmemeli, mücadele ve sınıf dayanışmasını örmeyi kendine görev bilmelidir.

Kurtuluş Yok Tek Başımıza Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!

Kazandığımız tüm haklar işçi sınıfının olacaktır!

S.Y.K.B.: Direnişe hangi sebeplerle ve ne zaman başladınız?

İşçi: Ücretlerin sefalet düzeyinde olması ve insanlık dışı çalışma koşulları direnişi başlatan temel sebepler oldu. Maaş farkları alınamadı. Hiçbir sosyal hakkımız yok. Maaşlar çoğunlukla bir hafta içeride tutuluyor. Az ücret ödemek için de bordroda evliler bekar gösteriliyor. 23 milyon asgari ücretimize gelen maaş zammı ise beşyüz bin lira civarında oldu. Bu işçiyle dalga geçmektir. Üretim müdürünün söylediği bir şey var. “Amasya halkı eşittir. Ben onlara on milyon da versem çalışır.” Çalışma şartları çok ağır. Yemekler hiç iyi çıkmıyor ve temizliğe dikkat edilmiyor. Öğle yemeği molası 20 dakika, bütün ihtiyaçların bu süre içerisinde giderilmesi gerekiyor. İhtiyaçlar bu sürede bitirilemediğinden soyunma odalarına giden bayanların kapılarına vurularak çalışmaya zorla götürülüyor. Fabrika kapandığı zaman buraya gelen müfettişlere vergiden kaçınmak için herkesin maaşı 23 milyon olarak gösteriliyor. Patron Hayyam Gariboğlu Türkiye'de vergi yüzüstüleri arasında 4. sırada. Maaşlarımızın iyileştirilmesi için müdürle görüşüldü. Müdür, “koşullar bunlar çalışan çalışır, çalışmaya yol açık” dedi. Bunun üzerine topluca iş bırakmaya karar verdik. 16 Ekim '97'de saat 15.00'da üretim durduruldu. 400 civarında üretimde yer alan işçinin 350'si iş bıraktı. Patron içeride kalanlara bir hafta için yarı ücretli izin verdi. Ücretlerine de 5'er milyon zam yaptı. Bu direniş kırıcılığının ödüllendirilmesidir.

S.Y.K.B.: Sizde direnişe katılımın yüksek olmasının sebebi nedir?

İşçi: Maaşların azlığı bundaki en büyük etken. Zaten herkez patlama noktasına gelmişti. Hafta sonu bir gün bile tatil yok. Hiçbir zaman izin alınmıyor. Rapor almamamız için de tehdit ediliyor. Herkes aynı oranda çalıştığı halde, işçileri bölmek için bazı vardiya amiri ve müdürler kendilerine yakın adamlar tayin edip fazla ücretle ödüllendiriyorlar. Biz bu işçi arkadaşların, sınıf kardeşleri olan bizlere hainlik ettiğini düşünüyoruz. İçeride bulunan az sayıda insan 27 Ekim'den itibaren çalışmaya başladılar. Biz birlik

olmak zorundayız. Onların da patrona kanmayıp, gelip bizlere katılmaları gerek. Çünkü biz 350 kişi olarak haklılığımıza inanıyoruz.

S.Y.K.B.: Direnişin burada Amasya gibi bir taşra kentinde çıkmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İşçi: Burada sanayileşme az olduğu için insanlar işsizlik korkusuyla canı yettiği kadar çalışıyor. Ancak o zaman direnişe geçiyor. Fakat direnişin nerede çıktığı o kadar önemli değil, önemli olan başarıya ulaşması.

S.Y.K.B.: Anladığımız kadarıyla direnişin başarıya ulaşacağından eminiz. Amasya ve genel sınıf mücadelesinin geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

İşçi: Bizim burada kazanacağımız haklar her tarafa duyulacak. Bu diğer işçi kardeşlerimizi de etkileyecek, onlara moral verecektir. Böylece direnişlerin yayılması sağlanabilecektir. Sonuçta kazandığımız tüm haklar işçi sınıfının olacaktır.

S.Y.K.B.: Çeşitli yerlerde Reslan, Tıbset, Albayrak, Töztaş direnişi gibi direnişler yaşanıyor. Sizce bu direnişlerin başarıya ulaşması temel olarak neye bağlı?

İşçi: Bir kere işçi kendisinin ne olduğunu bilmek zorunda. Patronu patron yapan işçilerdir. İşçiler olmasa patron bir hiçtir. Yani işçi sınıfının birbiriyle kenetlenmiş bir şekilde hareket etmesi gerekir. Başarıyı sağlayacak olan üretimin durdurulması ve bu dayanışmanın sağlanmasıdır. Biz büyük oranda bunu başardık. İçerde çalışan çok az sayıda işçi de işi bırakmak zorunda kalacak zaten. Biz bunu kararlılığımızla sağlayacağız.

S.Y.K.B.: Direnişte maddi ve manevi sınıf dayanışması ne durumda?

İşçi: Manevi olarak herkes, özellikle Amasya emekçi halkı çok destek veriyor. Fakat Amasya'da destek verecek kesim de çok yoksul olduğu için yeterli maddi destek gelmiyor. Destek ziyaretine Enerji Yapı Yol-Sen, Eğitim-Sen, DİSK/Tekstil gibi sendikaların yanında EMEP geldi.

Bursa halkı belediye işçileriyle dayanışmada İşçi sınıfı görev başına!

Bursa Belediyesi'nde yaşanan sorunlar gazetemizde zaman zaman yer aldı. Fakat belediye işçisinin sıkıntısı anlatmakla, yazmakla bitecek gibi değil. 6 ay süren bir TİS döneminden sonra sorunları dağ gibi olmuş, borçlar boyu aşmış durumda.

“Kredi nedir bilmeyen arkadaşlar, banka kredisini öğrendi. Derneğin imkanları

kullanıldı. Ama şimdi geri ödemelere başlanmış durumda. Nasıl ödenecek? Yılların işçisi asgari ücretle geçinmeye çalışıyor” diyor bir işçi arkadaş.

Bir başkası bir kağıt atıyor masaya. Tansiyon ölçümünü gösteren bir hastane evrakı. “Ben teleferikten aşağı salıyorum otobüsü, bu tansiyonla direksiyona geçilir mi? O kadar insanın canından kim sorumlu olacak?” diyor. Neden rapor verilmediğini soruyoruz. Bir başka arkadaş atılıyor ileriden. “İlacı verip gönderiyorlar direksiyon başına. Belki bilirsiniz bazı ilaçlarda direksiyon yasağı vardır hani. Ama anlayan kim, dinleyen kim. Direksiyon sallamayan şöförün hinden anlamaz.”

Böylece sağlık sorunları SSK'ya getiriyor sözü. Rapor, izinlere getiriyor. Masadaki arkadaşlardan biri şu anda yıllık izinde olduğunu, izninin bitmesini dört gözle beklediğini söylüyor. Çünkü izinde fazla çalışma ve mesai ücreti yok. Düz maaş. O, üç kuruş mesai ücreti peşinde. İşçilerin çoğu ekonomik sıkıntılardan dolayı yıllık izinlerini çalışarak değerlendiriyor.

İşçiler geçen iki dönemin toplu sözleşmesinde yaptıkları fedakarlıkları anlatıyorlar. Bugünkü yönetimin seçildiği yıl, belediye işçisi yeni sözleşme yapmıştır. 6 aylık alacakları içerdendir. Yeni başkan sanki enkaz edebiyatıyla yanıp, yakınır işçiye. Yeni alınmış otobüslerin borcunu anlatır ve söz verir: “Sizinle öyle bir sözleşme yapacağım ki, bütün Türkiye konuşacak. Ama bugün siz fedakarlık yapacaksınız.” Fedakarlık yapar işçi. Ek protokolle alınan %25 zammın 24,1'i geri verilir. Yani 14 milyon gibi bir ücretle, yeni asgari ücret tespitine kadar idare ederler. Yarı aç yarı tok. Ancak asgari ücretin 23 milyona çıkmasıyla Bursa belediye işçisinin ücreti de 23 milyona çıkar.

Sıra Saker'le yapılacak sözleşme dönemine gelir. Ama fedakarlık isterken verdiği sözlerin binde biri bile kalmamıştır aklında. “Biz ondan fedakarlık da istemiyoruz” diyor şimdi işçi. Sadece hakkımızı istiyoruz. “Yönetime geldiğinde Saker'in maaşı 160 milyondur. Benimki 11 milyon. Bilet ise 7 bin lira. Bugün bilet oldu 50 bin, onun maaşı oldu 410 milyon, benimkisi hala 14 milyon. Saker çıkarmadı 23 milyona. Asgari ücretin yükselmesiyle çıktı 23'e. Bu ne hakka sığar, ne hukuka, ne de vicdana. Bize



verilen ücret onların kedisini, köpeğini beslemez.”

Sınıflar arası uçuruma geliyor sohbet ve çocukların haklarına. Bu servet-sefalet farkını kabullenemiyorlar. “Başkalarının malını mı kullanıyorlar?” diyor birisi. “Evet” yanıtını alınca da sinirleniyor. “Başkası da bizim gibi işçileri sömürerek biriktirdi ama” diyor.

Buradan halktan gelen desteklerin gücüne sonra da belediye işçisinin gücüne geliyoruz. İlk başta mahalle muhtarlarından gelmişti destek. Teleferik semtinde birkaç muhtar, belediye işçisine ögle yemeği vererek, işçinin hak mücadelesini desteklediklerini açıklamışlardı kamuoyuna. Daha sonra Adalet ve İstiklal civarındaki muhtarlar açıkladı desteğini aynı yöntemle. 27 Ekim'de Fatih semtindeki hurdacı ve nakliyeciler esnaf da desteklediğini ifade etti. Cantık-ayran “ziyafeti” öncesi esnaf adına basına açıklama yapan Çakır Usta belediye işçisinin her zaman yanında olduklarını belirtti.

28 Ekim günü ise Şehreküstü'ndeki hareket şefliğinin önü miting alanına dönmüştü. 5-6 yüz civarında belediye işçisinin iki ayrı destekçisi vardı bugün. Önce deri işçileri geldi. Örgütlenme çalışmaları terörle engellenmeye çalışılan deri işçileri aylardır sürdürdükleri direnişin gücünü, sınıf kardeşleriyle buluşturmak için gelmişti. Deri-İş Bursa temsilcisi Ekrem Selvi'nin sınıf dayanışmasının önemini vurgulayan konuşması “Yaşasın sınıf dayanışması!”, “Belediye işçisi yalnız değildir!” sloganlarıyla desteklendi.

Belediye işçilerinin ardından DYP İl Örgütü cantık-ayranlı ziyarete geldi. Burada slogan yoktu artık. Sadece yiyecek ve alkış vardı. Aslında belediye işçisi durumun siyasi istismara açık olduğunun farkında. Bu nedenle “Biz bunu filanca partinin değil, şahsın desteği olarak algılamak istiyoruz” diyorlar. Kuşkusuz burjuva partiler işçilerin her sorununda kendilerine pay çıkarmak isteyecektir. Zaten bugüne kadarki destekler, esas itibarıyla siyasi bir basınç yaratma ötesinde bir işleve sahip değil.

Öte yandan belediye işçisinin bir an önce çözüm bekleyen sorunları var. Bu çözüm nasıl sağlanacaktır sorusunun yanıtı ise pek parlak değil.

“Geçen dönem” diyor Saker, “Biz bu ‘temizlik üç günde çözdü sorunu. Ama bu

kez gerçekten zor durumdayız. Temizlik özelleştirilmiş. Otobüste ve BUSKİ'de grev yasağı var. Yani tüm gücümüz elimizden alınmış görünüyor. Yasalarla ve özelleştirmelerle tam bir kısıpaca alıyoruz belediye işçisini. Peki ne olacak diyoruz? Arabuluculuktan çekildiniz. Bir hafta içinde grevin askıya çıkması gerek fakat

grev hakkımız yok.”

“Evet, ama direniş hakkımız var. Eylem hakkımız var. Saker yasalara güveniyor. Biz de gücümüze. Otobüs işletmesi 2 milyon Bursa halkına hizmet veriyor. Sabah 2 saat kontak kapatmak yeter. Zaten bugün de en güzel dayanışmamızın gücüdür. İşçiler arasında müthiş bir birliktelik var. Geçen dönemlerde böyle değildi. Çok kötü bölmüşlerdi bizi. O zaman da sakal bırakmıştık. Ama yarısı katılmıştı. Şimdi izindeki arkadaşlar bile katılıyor eyleme. Herkes burda. Hepimiz birliğiz ve kararlıyız.”

Halkın desteği ve sınıf dayanışması konusunda sendika temsilcisi arkadaşın zihni daha açık görünüyor. Olması gereken de bu zaten. “Asıl güç işçinin dayanışmasında” diyor ve ekliyor biraz da bu güne kadar göremedikleri (ilk ve tek destek bugünkü Deri-İş ziyareti) dayanışmadan dolayı öfkeyle “eğer sendikalar halen işçiyi temsil edeceklerse tek yumruk olmak zorundalar. Benim grev hakkım yok, otobüsüm yok, BUSKİ'nin yok. Ülkede demokrasi var, hani nerde demokrasi? Benim imkanım yok ki. Birşey yaptığım zaman da ‘at bunları içeri’. Olacak iş değil bunlar. Hakkımızı aramak suç oluyor yani.

İşçilerin elele olması gerekiyor, elele omuz omuza. Onun dışında, hergün bir hak gaspının olduğu koşullarda başka bir çözüm yok.”

Bursa otobüs işletmesinin işçi temsilcisi tüm bunları Bursa üzerinden ifade ediyor. Ama bu sınıf hareketimizin tamamını da ifade etmekte. Topyekün saldırıya topyekün bir mücadeleyle yanıt vermediğimiz sürece kazanılmış hakların her gün adım adım kaybedilmesi kaçınılmazdır. Sınıfın birliğini en kısa zamanda örgütlemek zorundayız. Hem sadece sendikalar bazda da değil. Her alanda, her konuda birlik, dayanışma, mücadele! Saldırı sadece TUSİAD üzerinden gelmedi. Siyasi otorite de TUSİAD'ların elinde. Öyleyse işçi sınıfı da sadece sendikalar bazında değil, siyasi bazda da birleşmek zorundadır. Kendi bayrağı altında toplanmak, kendi partisi içinde örgütlenmek zorunda.

**Kahrolsun Sermaye Diktatörlüğü!
Yaşasın İşçilerin Birliği!**

S. Y. Kızıl Bayrak / BURSA

Ankara'da maliye çalışanları yine yürüdü...



Tüm Maliye-Sen Ankara Şubesi, Anasol-D hükümetinin kamu emekçilerine yapmış olduğu % 30'luk zam artışına karşı 23 Ekim'de Rüzgarlı'daki sendika binasının önünden yaklaşık 400 kişi civarında bir kitleyle Ulus postanesine kadar yürüdü.

“Yaşasın örgütlü mücadememiz!”, “Yoksul memur hesap soruyor!”, “Emekçiyiz, haklıyız, kazanacağız!”, “%30'luk zamlara hayır!”, “Susma sustukça sıra sana gelecek!”, “Sadaka değil toplu sözleşme!” sloganları, dövizleri ve alkışlarla yürüyen kitleyi devletin kolluk güçleri engellemeye çalıştı. Eylem Ulus postanesinde şube başkanının yaptığı basın açıklamasıyla sürdü. Açıklamada: “Anasol-D hükümetinin hazırladığı 1998 yılı bütçesiyle kamu emekçilerine enflasyon üzerinden maaş zammını yapılacağı açıklanmıştır, oranının ise % 30 olacağı ifade edilmiştir. Hükümet önümüzdeki yıl enflasyonun düşeceğini, Türkiye'nin temel sorunlarının çözüleceği iddiasında bulunmaktadır. Kamuoyuna yansıyan çerçevesiyle 1998 yılı bütçesi yine savaş, yine sömür, yine talan, yine rant bütçesidir. Tüm Maliye-Sen olarak hükümetin iddialarının samimiyetsiz, yaptığı maaş zamlarının yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle; sizler aracılığıyla tüm kamuoyuna konfederasyonumuzun KESK'in alacağı kararlar uyarınca, yapılan uygulamalara sessiz kalmayacağımızı ilan ediyoruz.” denildi.

Daha sonra Tüm Maliye-Sen Ankara Şube Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri protesto fakslarını Başbakan Mesut Yılmaz, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit ve DTP lideri Hüsamettin Cindoruk'a çekti. Eylem olaysız bir tarzda dağıldı.

S. Y. Kızıl Bayrak / ANKARA

Ankara'da kamu emekçileri sessizliği bozuyor!

28 Ekim'de KESK'in "İstikrar paketlerine, hergün yapılan zamlara, % 30'luk ücret artışlarına" karşı düzenlediği basın açıklamasına yaklaşık 1000 civarında işçi ve emekçi katıldı. Saat 12.30'da Sakarya Caddesi'nde gerçekleştirilen eylem kararlı ve coşkulu olmasının yanı sıra Ankara'daki uzunca süren durgunluğu da bozdu.

Bir süredir, birçok alanda olduğu gibi kamu emekçilerinin mücadelesinde de sessizlik hakim. Bu sessiz dönemi aşmak için zaman zaman belli sendikalar nezdinde girişimler olmaktadır. Ne var ki bu girişimler ne sendika tabanlarını ne de KESK'i harekete geçirebilmektedir. Buna en son örneklerden biri SES Ankara Şubesi'nin SSK binası önünde zamlara karşı hafta sonları hariç her akşam düzenlediği "tuzsuz domates yeme" eylemleridir. Sözkonusu eylem biçimi tabanlarında bile ilgi yaratamamıştır. Sonucunda da uzunca bir süre sürdürülmek istenen eylem kısa bir süre içerisinde tükenmiştir. Bu tablonun dışında kalan belki de tek alan Tüm Maliye-Sen Ankara Şubesi bünyesindeki maliye çalışanları olmaktadır. Alanlara taşan eylemlilikleriyle (basın açıklamaları) maliyeciler sermayenin saldırılarına karşı seslerini duyurmak için belli bir çaba harcamaktadır.

Ne var ki, Anasol-D hükümetinin %30'luk zam açıklaması karşısında Tüm Maliye-Sen'in çıplak ayaklı basın açıklamasının ardından KESK'te de belli bir hareketlenme yaşanmaktadır. İşçi sendikalarıyla (Türk-İş) birlikte Sakarya'da gerçekleştirilen eylem bunun verilerini sunmaktadır.

Kamu Emekçileri Sendikaları Ankara Şubeler Platformu dönem sözcüsü Nazım ALKAYA basın açıklamasında şunları söyledi: *"Ülkemiz son dönemlerin en şiddetli krizini yaşamaktadır. Bu kriz sermayenin krizi olmasına rağmen fatura emekçilere, yoksullara, kısaca halka ödetilmek isteniyor. Tam bir çözümle yaşıyoruz. Susurluk çetelerinin her tarafı sarması ülke kaynaklarının israf ve çıkar politikaları çerçevesinde yağmalanması krizin en önemli göstergeleridir.*

Uygulanmakta olan eşel mobil denilen ücret sistemiyle çalışanlar yalnız açlık ve yoksulluğa maruz kalmayıp aynı zamanda örgütlülükleri de dağıtılmak istenmektedir. Hazırlanan bütçe ile emekçilere, yoksul halka darbe vurulurken, rantıyeye para aktarılmaktadır. Faiz giderlerine bütçeden ayrılan pay geçen yıla göre %157.5 artırılarak bütçe tasarısındaki payı %40'a ulaşırken, personel giderleri %24'te kalmıştır.

Kamu emekçilerine ilk dönem için %30 zam öngören Anasol-D, fiyatları serbest bırakarak kimin adına orada bulunduğunu bir kez daha ispatlamıştır. Sermaye sözcüsü Sabancı, adeta iktidar sözcüsü gibi daha çok zam gelecek, daha çok zam gelecek diye televizyonlarda bağırırken, hergün yeni bir ürüne yapılan zamlarla yaşam emekçiler ve yoksul kesimler için dayanılmaz bir hal almıştır. Adeta emekçilere karşı haçlı seferleri başlatılmıştır.

İşçi ve kamu emekçileri sendikaları olarak bizlere yöneltilen haçlı seferleri saldırı zihniyetinin karşısında birlikte mücadelemizi yükselteceğiz."

Ayrıca Ankara Tüm Bel-Sen Şube Başkanı Haydar Şahin bir konuşma yaptı. Eyleme Tüm Bel-Sen, Haber-Sen, Tüm Yargı-Sen, Tüm Maliye-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Harb-İş, TÜMTİS katıldı. Sıkça "Yoksullaşan emekçi hesap soruyor!", "Savaşa değil emekçiye bütçe!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Genel grev genel direniş!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "Çeteler halka hesap verecek!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!", "Yoksul memur hesap soruyor!", "Eşberler dışarı çeteler içeri!", "Faize, Ranta, Savaşa değil emekçiye bütçe!", "Emekçiyiz haklıyız kazanacağız!", "Emekçiler elele mücadeleyle!", "Söz, yetki, karar çalışanlara!", "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Kahrolsun sendika ağaları!", "Refahyol-Anasol hepsi aynı yol!" sloganları atıldı, dövizler taşındı.

S. Y. Kızıl Bayrak / ANKARA

Emekli-Sen Bursa Şube Kongresi yapıldı Emekliler örgütlenme mücadelesini yükseltiyor!

Tüm Emekli-Sen Bursa Şubesi Kongresi, 26 Ekim Pazar günü Birleşik Metal-İş salonunda yapıldı. Bu ilk olağan kongre ile, sendikanın Bursa şube üyeleri, yeni başlayan bir mücadelede kendilerine önderlik edecek arkadaşlarını belirlediler.

Bu önemli günde, Bursa bu emeklileri, sendika ise genel başkanını yalnız bırakmıştı. DİSK bölge temsilcisi Günay Onayman dışında ne yazık ki, Bursa'da şubesi bulunan işçi ve memur sendikalarını temsilen dahi kimse yoktu. Kısacası sendikalar, kendilerinin de geleceğini temsil eden emeklilerin örgütlenme çabalarına duyarsız kaldı.

Kongre açılış konuşmasını genel başkan yaptı. Emeklilerin sorunları o derece yoğun, örgütlenme ihtiyaç ve coşkusu öylesine büyüktü ki, başkan, uzunca konuşmasına rağmen, ancak ana hatlarıyla değinebildi tüm ihtiyaçlara. Konuşmasının bir yerinde Emekli-Sen'in profilini de çizen başkan "Biz" diyordu, "İcazetçi değil, mücadeleciler bir sendikayız." "Kimseye yalvarmıyoruz, kimseden hak

dilenmiyoruz, hakkımız olanı mücadelemizle kazanacağız." Türkiye'de ilk kez işçi-memur ayrımını reddeden bir örgütlenme sistemi getiren bir sendika başkanı olarak emekliler şahsında tüm ücretli emeğin sorunlarına parmak basıyordu.

Emeklilerin sorunları saymakla bitecek gibi değil gerçekten. Mezarda emeklilik uygulamasına geçmek isteyen düzen neredeyse tüm hincını emeklilerden çıkarmaya çalışır gibi. Doğabilecek tepkilerden kaygılandığı için mezarda emeklilik yasasını arzulan hızda çıkaramayan sermaye, "Mezarda emekliliği reddedene, emeklilikte mezar kazarın" diyor adeta. Hiçbir yatırım gerektirmeyen, sadece basit bir düzenlemeyle çözülebilecek maaş işkencesini uzattıkça uzatıyor ki kuyruklarda azalsın emekli sayısı. Bu tür uygulamaları, vurdumduymazlığın ötesinde bilinçli bir eziyet olarak görmek gerekiyor. Emekli maaşı, ücretlinin bir ömür çalışarak yarattığı birikimdir. Yaşlılık günlerine ayırdığı tasarruflar bir

bakıma. Bu tararrufların SSK'da, Emekli Sandığı'nda nasıl yağmalandığı biliniyor. Emeğin birikiminin sermayeye nasıl peşkeş çekildiği de. Adeta vurguncuların ağızına sunulan hazır yağlı lokma olmuş bu tür kamu malları. Oysa birikimin asıl sahipleri -emekliler- üç kuruş maaş alabilmek için tam bir işkenceden geçmekte. Yine de sermaye için yeterli gelmiyor olmalı ki, şimdi de emekli maaşlarının düşürülmesi planlanıyor. Oysa maddi yaşamın ihtiyaçları tam tersini işaret etmektedir. Emekliliğe hak kazanılan yıllar ihtiyaçların da arttığı yıllardır. Çocuklarla birlikte ihtiyaçlar da büyümüştür. Lise-üniversite çağına gelenler haklı olarak okumak ister. Oysa, henüz sınıflı toplumun acı gerçekleri ile yeni yeni tanışan çocuklarını okutmaya yetmez emeklilik maaşları. İşçi-emekçi çocuğunu bekleyen okul sıraları, oyun bahçeleri falan değil, ana kucağından, ilkokuldan, liseden doğru fabrikaya, atölyeye, tamirhaneye, sokağa...

"Biz bunun için mi çocuk yapıyoruz?" demeyin. Sistemi niyetler değil güçler belirliyor. Gününüzün ve geleceğimizin böyle karartılmasını istemiyorsanız, ister genç olun, ister işçi, ister memur ve isterseniz emekli. Örgütlenin, mücadele edin, kazanın! Bu yalnızca gününüzü değil, geleceğinizi ve sizinle birlikte insanlığın geleceğini kazanmanın da temel yoludur.

Emekliler Üzerindeki Sömürü ve Zulme Son! Kahrolsun Ücretli Kölelik, Yaşasın Sosyalizm!



Zonguldak kamu çalışanları kararlı: "Sadaka değil toplu sözleşme!"

KESK Zonguldak Şubeler Platformu 23 Ekim Perşembe günü Anasol-D hükümetinin %30'luk ücret zammı aldatmacasını protesto etmek için Madenci Anıtı önünde bir basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasına yaklaşık 200 kamu çalışanı katıldı. KESK dönem sözcüsü Ali Aydın tarafından okunan basın açıklamasında; Anasol-D hükümetinin emekçileri fedakarlık adı altında giderek yoksulluğa mahkum ettiği, 1998 bütçesinde öngörülen %30'luk ücret artışının, bu yılın bütçesinde %15'e düşürülmesi anlam taşımadığı, bunun ücretlerin biraz daha aşağıya

çekilmesi anlamına geldiği belirtildi. Açıklama "Haydi toplu sözleşme masasına" diyerek bitirildi.

Basın açıklaması sırasında sık sık "Sadaka değil toplu sözleşme!", "Memuruz haklıyız kazanacağız!", "Sözleşme hakkımız, grev silahımız!" sloganları atıldı.

Basın metninin arkasından eylem sessizce sona erdi.

S. Y. Kızıl Bayrak / ZONGULDAK

Program sorunları üzerine konferan

Ulusal soruna dayalı çizg

Salt ulusal istemlere kilitlenen bir hareket ise, işin doğası gereği, devrimci halkçı anlamda sınıfsal çizgiyi yitirmeye başlar.

Sömürgeciliğe karşı mücadele içte komprador-feodal sınıfları, yarı-feodal iktisadi-toplumsal ilişkileri hedef alan “derinden derine halkçı” bir mücadele olmaktan uzaklaşır, “Kürtler”in Türk siyasi egemenliğinden kurtulması mücadelesi derekesine iner. Bu duruma düşen bir ulusal hareket ise alt sınıfların çıkarları eksenine oturan devrimci-halkçı içeriğinden uzaklaşarak ulusal burjuva bir konum ve kimlik kazanmaya doğru evrilir. Bu niyetle değil, işin doğasıyla bağlantılı bir gerçektir. Ulusal özgürleşme mücadelesini salt ulusal istemlere indirgeyen, onu ezilen ulusun esas gövdesini oluşturan köylülüğün burjuva demokratik anlamda toplumsal özgürleşmesi mücadelesinden koparan bir hareketin varacağı sonuç, karşı karşıya kalacağı akibet başka türlü olamaz.

PKK'nın Kürt ulusal sorununun çözümüne ilişkin olarak başlangıçta ortaya koyduğu devrimci çerçeveye daha yakından bakabiliriz. Bu, sonraki gelişmelerin değerlendirilmesi ve bugünkü durumun anlaşılması bakımından önemli kolaylıklar sağlayacaktır. Doğal olarak hareket noktamız PKK'yı bağlayan temel belgeler olacak.

İlk temel belge, PKK programıdır. Bu programın III. Bölümü “*Kürdistan Devrimi*” başlığı taşıyor. Bu bölümde, Kürdistan devrimi; “*milli*” ve “*demokratik*” yönlerin organik bir bileşeni olarak ele alınıyor ve bu çerçevede bir milli demokratik devrim olarak tanımlanıyor. Buna göre; devrimin “*milli yanı*”, Türk sömürgeciliğinin siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel egemenliği; “*demokratik yanı*” ise, Kürdistan’a egemen feodal ve komprador yapıyı, bu yapının ürünü sorunları hedef alır. Programın bir başka ifadesiyle; “*sömürgecilik ve sömürgeciliğin zorla ayakta tuttuğu yarı-feodal yapı bu devrimin önündeki iki önemli hedeftir.*”

Kuşkusuz program, açık ifadelerle “*milli çelişki*”yi baş çelişki sayıyor. Bu çelişkiyi, tüm öteki çelişkilerin çözümünde, “*tayin edici*” bir halka olarak niteliyor ve “*ülkede devrim uğruna atılan ilk adımlar, milli bir karakter taşımaktadır*” diyor. Ama bu tespit ve tanımlamaları hemen ardından şunlar izliyor: “*Devrimin bu iki yanı arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Bu iki yan adeta içiçe geçmiştir. Demokratik devrim, hakim yan olan milli devrime bağlı olarak gelişir. Milli devrimin gelişmesi de, toplumdaki demokrasinin gelişmesine yakından bağlıdır.*”

Program, sömürgecilik ile “*sömürgeciliğin zorla ayakta tuttuğu yarı-feodal yapı*” arasındaki organik

ilişkiyi olduğu kadar, Türk sömürgeciliği ile “*gerisindeki emperyalizmin*” Kürdistan üzerindeki her türlü hakimiyet arasındaki organik ilişkiye de dikkat çekmekte, bu engellerin aşılmasını Kürdistan devriminin temel kapsamı içinde tanımlamaktadır. Yine programda, bölünmüş Kürdistan’a ilişkin “genel özellikler” tanımlanırken, dört temel özellikten ikincisi hakkında şunlar söylenmektedir: “*Kürdistan, emperyalizme bağımlı dört ülkenin (Türkiye, İran, Irak, Suriye) ayrı ayrı sömürgeleştirdikleri klasik sömürge bir ülkedir. Emperyalizmin bu sömürgeci devletlere uyguladığı yeni-sömürgecilik ile, bu devletlerin Kürdistan’da uyguladığı klasik sömürgecilik tam bir uyum halindedir.*”

Aynı temel görüşler, yine başlangıçtaki temel belgelerden biri olan “*Kürdistan Devriminin Yolu*” başlıklı *Manifesto*’da da yer almaktadır. *Manifesto* PKK programının “*ilk ciddi ve toplu açıklaması*” olduğuna göre, bu normaldir de. Burada yine devrimin “*milli*” yönü ile “*demokratik*” yönü içiçe tanımlanır. Devrimin sivri ucunun Türk sömürgeciliğine yöneleceği vurgulanmakla birlikte, bu, şu bütünlük içinde ortaya konulur:

“*Kürdistan Devrimi, en ön planda Türk sömürgeciliğini hedef alır: Siyasi bağımsızlığı gaspeden, Kürt dili, tarihi ve kültürü üzerinde tam bir yok etme işlevini sürdüren, üretim güçlerini tahrip ve talan eden Türk sömürgeciliğidir. Bu sömürgeciliğe, dışta emperyalistler, içte de feodal-kompradorlar destek vermektedir. Birbirlerine çok sıkı ekonomik bağlarla bağlı olan bu üç güç, Kürdistan Devriminin hedeflerini teşkil ederler. Başta Türk sömürgeciliği olmak üzere, onunla birlikte iç ve dış destekçilerine karşı gelişmeyen bir hareket, Kürdistan’da devrimcilik sıfatı taşıyamaz. Kürdistan üzerinde klasik sömürgecilik biçiminde somutlaşan Türk hakimiyetini, emperyalizmin veya içte feodalizmin şu veya bu özelliğine dayanarak göz ardı ettirmek isteyen her anlayış gericidir ve Türk sömürgeciliğini gizlemeye hizmet eder. Emperyalizme ve feodalizme karşı mücadelenin tek doğru yolu -ikisinden de güç alan ve ikisinin de çıkarlarını kendisinde birleştiren- Türk sömürgeciliğine karşı mücadeleden geçer.”* (*Manifesto*, Weşanen Serxwebun Yayınları, Aralık '84 tarihli 3. baskı, s.178)

Son olarak, benzer temel formülasyonların *Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi Programı*’nda da yer aldığını belirtmek gerekir. (Bu programın ilk “taslak” biçimi 1982 tarihlidir.)

Tüm bunlardan çıkan sonuç şudur: Ulusal sorunu eksen ve Kürdistan coğrafyasını temel alan ulusal bir hareket olarak PKK, Kürt halkının ulusal özgürleşme sorununu devrimci bir perspektif içinde ele almaktadır. Temel belgelerinde sorunu açık biçimde bir devrim ve iktidar perspektifi içinde ortaya koymaktadır. Baş hedef saydığı Türk sömürgeciliğine karşı mücadeleyi, onun “gerisindeki” emperyalizmle ve onun Kürdistan’daki iç dayanaklarını oluşturan feodal-burjuva sınıflarla ilişkilendirmektedir. Aynı şekilde bu belgeler, ulusal sorun ile köylü sorunu arasında da açık bir ilişki kurmakta, köylülüğü “Kürt ulusunun temeli” saymakta, Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ile köylülüğün kurtuluş sorunu arasındaki organik bağa dikkat çekmektedirler. (*Manifesto*, s.142-143)

Bu, emperyalizm çağında ulusal sorunun devrimci çözümüne ilişkin temel noktaları PKK’nın temel belgelerinde gözetildiğini, bir ulusal hareket olarak

PKK’nın ulusal sorun çerçevesinde asgari devrimci bir programa sahip olduğunu göstermektedir.

Belirtmeye gerek yok ki, burada sorunumuz marksist-leninist bakış açısından ve proletaryanın temel sınıf çıkarları üzerinden bu programa yöneltilebilecek eleştiriler değildir. PKK programı bu açıdan yapısal zaafılar taşımaktadır. Nitekim mücadelenin belli bir gelişme aşamasının ardından bir “yol ayrımı” ile karşı karşıya kalması, bu yapısal zayıflığın bizzat mücadele süreci tarafından açığa çıkartılmasından başka bir şey değildir. Ulusal hareket kendi öz dinamikleriyle ve gücüyle belli bir yere kadar gelebildi ve tıkanı. Bu tıkanıklığın, ulusal hareketi; ya kaçınılmaz olarak Türkiye devrimi ile sonuçlanacak bir toplumsal derinleşme ya da salt “milli çelişki”nin sınırlı bir çözümü (ki buna “siyasal çözüm” deniliyor) alternatifleriyle yüzyüze bırakması, PKK çizgisinin bu yapısal zaafının bir itirafıdır.

Ama, yineliyorum, burada sorunumuz henüz bu değil. Burada sorunumuz, ulusal sorun eksenine oturan bir hareketin bu çerçevede ortaya koyduğu perspektifin niteliğidir. Bunun temel unsurları yönünden devrimci bir program olduğu açıktır. Ve zaten PKK’nın Kürt halkının uyanışı ve özgürlük mücadelesine girişindeki büyük tarihsel rolü, bu devrimci konum ve çizgi ile kopmaz bir biçimde bağlıdır.

Şu ana kadar işin program yönüne, başlangıçta ortaya konulan temel siyasi çizgi yönüne işaret etmiş oldum. İşin bir de pratik sınıf ilişkileri alanı var. PKK’nın önderlik ettiği mücadele sürecinin toplumsal karakteri sorunu var. Gerek çıkış ve ilk gelişme dönemine, gerekse ‘84 sonrası atılıma ve hareketin ‘90’lı ilk yıllarda doruğa çıkışına bakıyoruz, hareketin belirgin bir biçimde alt sınıflara dayandığını, özellikle de köylü desteğine dayandığını görüyoruz. PKK’nın önderlik ettiği ulusal özgürlük mücadelesi belirgin bir alt sınıflar damgası taşıdı, hareket alt sınıflara dayalı olarak gelişti. Bu programda ortaya konulan çizgiyle tutarlı bir durum. Politik çizgi ile sosyal taban arasında bu noktada bir tutarlılık ilişkisi vardır. Zira temel unsurlarını özetlediğim devrimci program, yani PKK’nın başlangıçta ortaya koyduğu devrimci ulusal program ancak bu sınıflara dayanılarak hayata geçirilebilir. Çünkü ulusal sorun eknesine dayalı bir devrimci program bu sınıfların çıkarlarına hizmet eder. Ya da tersinden, bu programa ancak alt sınıfların desteği alınabilir. Zira ancak Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliğin tasfiyesinden, onun gerisindeki emperyalist egemenliğin tasfiyesinden, sömürgeci egemenliğin içteki temelini oluşturan feodal-burjuva yapının tasfiyesinden çıkarları olan sınıfların desteğini alabilecek bir programdır bu. Nitekim hareketin başlangıçtaki devrimci dinamizmi, coşkusu ve gücü buradan geliyordu. Bu, bizim konuya ilişkin temel metinlerimizde sık sık ele alınmış, irdelenmiş bir sorundur.

Fakat başlangıçta önden öngörüldüğü gibi “milli çelişki” üzerinden hız alan hareket, sonraki gelişmesi içinde programın “üçlü hedefi”ni gözetken bir derinleşme çizgisi yaşamadı, Programın bir yönü, bir unsuru ekseninde kaldı ve zaman içerisinde bu yön kendi içinde bir çizgiye dönüşmeye başladı. Bizim salt ulusal istemlere dayalı bir hareket haline gelmek dediğimiz durum budur. Salt ulusal istemlere kilitlenen bir hareket ise, işin doğası gereği, devrimci halkçı anlamda sınıfsal çizgiyi yitirmeye başlar. Sömürgeciliğe karşı mücadele içte komprador-feodal sınıfları, yarı-feodal iktisadi-toplumsal ilişkileri hedef

slar: Ulusal sorun-3

inin imkanları ve sınırları

alan “derinden derine halkçı” bir mücadele olmaktan uzaklaşır, “Kürtler”in Türk siyasal egemenliğinden kurtulması mücadelesi derekesine iner. Bu duruma düşen bir ulusal hareket ise alt sınıfların çıkarları eksenine oturan devrimci-halkçı içeriğinden uzaklaşarak ulusal burjuva bir konum ve kimlik kazanmaya doğru evrilir. Bu niyetle değil, işin doğasıyla bağlantılı bir gerçektir.

Ulusal özgürleşme mücadelesini salt ulusal istemlere indirgeyen, onu ezilen ulusun esas gövdesini oluşturan köylülüğün burjuva demokratik anlamda toplumsal özgürleşmesi mücadelesinden koparan bir hareketin varacağı sonuç, karşı karşıya kalacağı akıbet başka türlü olamaz.

Devrimci bir program ve siyasal çizgi ile yola çıkan devrimci ulusal hareket, ‘90’lara dayandıktan sonra, ‘90’lı ilk yıllarda Kürt halk kitlelerinin coşkulu katılımıyla doruğuna ulaştıktan sonra, bu program çerçevesinde derinleşme yolunu tutamadı, farklı bir yönelime, “siyasal çözüm” denilen yönelim içine girdi. Bu siyasal çizgide salt “millî” istemlerin ve pratik siyasette burjuva öğelerin belirgin bir biçimde önplana çıkması demektir. Oysa eğer başlangıçta ortaya konulan ulusal devrimci programın bütünlüğünü gözetken bir siyasal çizgide ısrar edilseydi, bunun gerektirdiği taktik ve pratik açılımlar yapılabilseydi, sonuç başka olurdu.

Bu, Kürdistan devrimini kaçınılmaz bir biçimde Türkiye devrimiyle de içiçe geçirirdi. Zira Kürdistan’da feodalizmi tasfiye etmek, Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliği tasfiye etmek ve bu iki egemenliğin gerisindeki emperyalizmi tasfiye etmek, Türkiye’deki öteki emekçi sosyal güçlerle birleşmeksizin mümkün değildir. Zira bu yapıda, bu egemenlik ilişkilerinde iktisadi-sosyal bağlarla örülmüş, bu temele oturmuş bir organik bütünlük var. Yani biz sorunu düşünsel soyutlama planında kendi içinde ayırabiliyoruz da, gerçek toplumsal yaşam içinde bu öğeleri ayırmak mümkün değildir. Kürdistan’daki burjuva-feodal yapıyı, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeciliğini ve bütün bunların gerisindeki emperyalizmi tasfiye etmek, bütün bunlardan kurtulmak, ancak ulusal devrimci mücadeleyi Türkiye’deki genel siyasal mücadele sahnesi içinde ele almakla olanaklıdır. Her iki ulusun içiçe geçmişliği bunu zaten zorunlu olarak gerektiriyor. Bugün gelinen yerde, Kürt ulusal hareketinin kalbinin aynı zamanda Türkiye’nin metropollerinde atması da bunun pratik bir doğrulanmasıdır. Yine gelinen yerde PKK’nın sık sık hareketin “Türkiyelileşmek”, Türkiye’ye doğru büyümek dinamiğinden ve hedefinden sözetmesi, bunu hem “siyasal çözüm” hem devrimci çözüm niyetleri çerçevesinde vurgulaması da bu aynı olgunun bir biçimde dile getirilmesinden başka bir şey değildir. Olduğu kadarıyla kitle hareketinin, olduğu kadarıyla aydın hareketinin, olduğu kadarıyla siyasal-kültürel hareketin ağırlık merkezi hiç değilse bir süredir Türkiye’nin metropollerine kaymıştır. Dağlarda bir kuvvet olarak gerilla vardır, fakat organik olarak bir köylü hareketiyle de bütünleşmiş değildir. Kürt köylü yığınlarının, Kürdistan’daki öteki alt-sınıfların edilgen desteğini alsa da, aktif bir halk hareketi olarak, bugün böyle bir kaynaşmışlık yoktur. Böyle bir kaynaşmışlık

Kürdistan’daki burjuva-feodal yapıyı, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeciliğini ve bütün bunların gerisindeki emperyalizmi tasfiye etmek, bütün bunlardan kurtulmak, ancak ulusal devrimci mücadeleyi Türkiye’deki genel siyasal mücadele sahnesi içinde ele almakla olanaklıdır. Her iki ulusun içiçe geçmişliği bunu zaten zorunlu olarak gerektiriyor. Bugün gelinen yerde, Kürt ulusal hareketinin kalbinin aynı zamanda Türkiye’nin metropollerinde atması da bunun pratik bir doğrulanmasıdır.

‘90-91-92’de yakalandı. Ama devlet bu noktada ulusal hareketi geriletmeyi, kitleleri pasifleştirmeyi, arada bir mesafe oluşturmayı başaramadı. Bugün Kürt ulusal kitle hareketinin esas ağırlığı metropollere kaymış bulunuyor. Bunu bugünkü siyasal hareketliliklerden giderek de görebiliriz. Ulusal hareketinin içerisinde HADEP’in tuttuğu çok özel yerden bakarak da görebiliriz.

Burada şunu vurgulamaya çalışıyorum. İki ulusun bu somut kaynaşmışlığı bile, sorunun ancak Türkiye’deki siyasal mücadele sahnesinin genelinde ortaya konulmasıyla bir çözüme bağlanabileceğini gösterir. Ve eğer devrimci programda ve emekçi sınıflara dayalı çizgide ısrar edilseydi, bu kaynaşma zaten kendisini daha açık biçimler içinde somut olarak da gösterirdi.

Ama ne oldu? Hareket bir gelişme çizgisi yakaladı. Bu gelişme belli mevziler yarattı. Tam bu noktada Türkiye’deki emekçi hareketiyle birleşmek nesnel bir ihtiyaçtı. Çünkü ayakta kalmak, o dinamizmi korumak ve sürdürmek, ancak bununla olanaklı olabilirdi. Ve Türkiye’nin batısında olayların gelişme tarzı bunu olanaklı kılamadığı, Kürt hareketi yalnızlık içerisinde bunaldığı, bu desteği Türkiye’nin batısında göremediği, Türkiye’nin batısında o tür bir sosyal siyasal hareketlilik oluşmadığı için, Kürt hareketi sıkışmışlığını kendi burjuva sınıf katmanları ile ilişkilerde aramaya yöneldi. Bu ise, Kürt hareketinin çizgisini toplam olarak zaafa uğratan sonuçlar doğurdu. Şu son birkaç yıl üzerinden ele alarak Kürt hareketinin yayınlarına bakınız, artık eski program söylemde bile fazlaca kullanılmıyor. Sorun artık köylülüğün feodal, yarı-feodal ilişkilerden özgürleşmesi sorunu olarak, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan’da dayandığı sosyal dayanakların tasfiyesi sorunu olarak, uluslararası ölçekte emperyalizmin egemenliğinden kurtuluş sorunu olarak konumuyor. Ya da ancak çok dar çevrelere hitap eden yayınlarda böyle konuluyor. Popüler yayınlarda ve pratik siyasal çalışmada, gündelik propaganda-ajitasyonda artık bu unsurları göremiyoruz. Bu çerçevede her şey neredeyse “barış”a ve “siyasal çözüm”e endekslenmiş durumda.

Devrimcilik, devrimci çizgi, bir iyi niyet ya da kötü niyet sorunu değildir. Kendi başına iyiniyetli beyanatların da fazla bir önemi yoktur. Devrimcilik nesnel bir içerik taşır. Konumla bağlantılı bir kimlik sorunudur. Nesnel ideolojik ve sosyal konumunuz, sizin gerçek siyasal kimliğinizi verir. Eğer henüz çok küçük bir siyasal akımsanız, sosyal tabanınıza oturmamışsanız, devrimciliğiniz çok büyük ölçüde ideolojik-politik çizginizin içeriği ile belirlenir. Eğer toplum içerisinde belli sosyal kuvvetlere ulaşmayı başarmışsanız, devrimciliğinizin ölçüsü, ideolojik ve siyasal çizginizle kopmaz bir biçimde bağlı olarak, aynı zamanda sosyal kimliğinizle de belirlenir. İşte bu genel yaklaşımın ışığında bakıldığında

zaman, Kürt hareketinin devrimciliği, devrimci kimliği son yıllardaki gelişmeler ışığında karşımıza karmaşık bir sorun olarak çıkıyor. Elbetteki PKK’nın damgasını vurduğu hareket hala devrimci bir konumda bulunuyor. Bu konum üzerine uluorta konuşmak, kolaycı değerlendirmeler yapmak, bir hafiflik, dahası kaba bir sorumsuzluk olur. Ama gelişmelerin, “taktik” adına yapılan

açılımların, içerde Kürt burjuva katmanlarıyla ve dışarda “diplomasi” adına emperyalist devletlerle geliştirilen ilişkilerin, bu konum ve kimlikte rahatsız edici aşınmalar yaratmakta olduğu da bir gerçektir. Buna burada daha fazla girmek gerekmiyor, bunun üzerinde ayrıntılı olarak daha sonra duracağız.

Burada, şu an açmaya çalıştığım sorunlar çerçevesinde, asıl olarak altını çizmek istediğim nokta kısaca şudur: Feodalizmin tasfiyesinden, yani geleneksel yapının ve ilişkilerin tasfiyesinden, sömürgeciliğin Kürdistan’daki sosyal dayanaklarının tasfiyesinden, bunlarla bağlantılı olarak emperyalizmin Türkiye toplumu ve elbetteki Kürdistan üzerindeki egemenliğinin tasfiyesinden koparılmış bir mücadele, eğer bu kopukluğu sürdürür, onu bir çizgi haline getirirse, devrimci kimliğini korumayı başaramaz. Devrimcilik bir mücadele yöntemi sorunu değil.

Devrimcilik herşeyden önce ve temelde bir siyasal çizgi sorunudur. Devrimcilik kendi başına bir silahlı direniş çizgisi sorunu, ya da reformculuk kendi başına bir barışçıl-parlamentar mücadele çizgisi sorunu değildir. Özü ve esası bu değildir. Bunlar bir siyasal çizginin sonuçları olarak, onun gerçekleşme araç ve yöntemleri olarak bir anlam taşıyabilirler. Bir ulusal hareket pekala burjuva bir hareket de olabilir. Ama buna rağmen amaçlarına silahlı direniş yoluyla ulaşmak yoluna gidebilir. Güney Kürdistan’daki akımlar buna örnektir. Doğu Kürdistan’daki Kürt ulusal hareketi buna örnektir. Bunlar yıllardır silahlı bir halka dayanarak mücadele ediyorlar. Gerek İran’da gerekse Irak’ta onyıllardır Kürt ulusal hareketi silahlı bir halk hareketidir. Ama hep de feodal-burjuva sınıfların önderliği altındadır. Sömürgeci yapılardan kopmak ya da sömürgeci yapıları özerk yönetime dayalı bir Kürt ulusal varlığına razı etmek hedefi güdüyor bu akımlar. İzlerikleri siyasal çizgi bu sınırlı reformcu hedeflere oturuyor. İran KDP’si mesela, İran’dan ayrılmayı düşünmüyor, Kürdistan üzerinde özerk bir egemenlik, özerk bir ulusal kimlik istiyor. Siyasal hedefi bu. Ama bu hedefe silahlı direniş yoluyla ulaşmaya çalışıyor. Aynı şey geçmişte Baba Barzani’nin önderlik ettiği hareketi için geçerlidir. Bugünkü KDP ve YNK için geçerlidir. Ve bunların köylülüğün ve emekçi sınıfların ezilmesine dayalı geri toplumsal yapıyı tasfiye etmek gibi bir sorunları olmadığı için, emperyalizmle bağları koparmayı da düşünmüyorlar. Koparmak bir yana, bu siyasal amaçlarına ulaşmak için bizzat emperyalizmin desteğini almaya çalışıyorlar.

Bu bir niyet sorunu değil, bir çizgi sorunudur dedim. Burada amaç-arac ilişkisini anlatmaya çalışıyorum. Amaç “siyasal çözüm”de ifadesini bulan siyasal çizgi olduğu halde, araç silahlı mücadele olabilir. Araç kendi başına belirleyici değil burada.

Burjuva akımlar bile salt burjuva karakterde hedefleri silahlı araçlarla, silahlı mücadele yoluyla gerçekleştirmek yoluna gidebilirler. Bugün çağdaş dünyada sayısız örnekleri var bunun. Bütün gerici siyasal akımlar da kendi amaçlarına silahlı direniş yoluyla ulaşmaya çalışıyorlar. Bugün Türkiye’de silahlı direniş, silahlı mücadele kavramları deforme edildiği, siyasal içeriği boşaltıldığı için, bunu anlamak özellikle büyük bir önem taşıyor. “Silahlı reformizm” kavramı yoluyla ve özellikle silahlı mücadeleden “siyasal çözüm”e kayan Latin Amerika gerilla hareketlerinin sağladığı pratik deneyimle bu mesele henüz yeni yeni kavranabiliyor.

Anlatmaya çalıştığım bu sorunu daha genel planda toparlarlayacak olursam, şunu söyleyeceğim. Biz marksist-leninistleriz. Biz bu toplumda siyaset sahnesine belli bir sınıf adına çıkmak iddiasındayız. Bu toplumda karşımıza çıkan sorunlardan biri de Kürt sorunudur. Bütün öteki temel sorunların yanısıra, temel önemde sorunlardan biri de Kürt sorunudur. Biz bu soruna baktığımız zaman, kendi ideolojik-sınıfsal konumumuzun gerektirdiği bakış açısı ne ise, çözüm şekli ne ise, onu hareket noktası olarak alırız. Söz konusu soruna bu gözle bakarız. Bizim için Kürt sorununun devrimci çözümü nedir? Bizim için Kürt sorununun devrimci çözümü, Türk sömürgeciliğinin ve bu sömürgeciliğin Kürdistan’da dayandığı geri yarı-feodal toplumsal yapının tasfiyesidir. Bütün bu gerilikleri ve gericilikleri ayakta tutan emperyalizmin Türkiye ve Kürdistan üzerindeki egemenliğinin tasfiyesidir. Ve bizim için Kürt ulusal hareketinin devrimci toplumsal güçleri de bu çerçevede belirginleşir. Bu programa ancak Kürt ezilen sınıfları destek verebilir.

Dikkat edilirse, saydığım unsurların tümü, PKK’nın başlangıçtaki temel belgelerinde var. Ama PKK’nın başlangıçta ortaya koyduğu bu bütünsel perspektifi yaşama uygulayamaması, “milli” yön ile “demokratik” yönü bütünleştirememesi, “feodal-komprador yapı”nın temsilcisi konumundaki sınıfları toplumsal-iktisadi konumlarıyla düşman hedefler haline getirememesi, bir köylü-toprak hareketi geliştirememesi, bu doğrultuda herhangi bir siyasal ajitasyon ve örgütlenme çabası içine girmemesi, Türk sömürgeciliğinin gerisindeki emperyalizmi cepheden düşman sayan bir kararlı çizgi yerine onu tarafsızlaştırmaya yönelmesi, hatta hatta “siyasal çözüm”ün bir dış etkeni olarak değerlendirmeyi umması vb., daha da sayılabilecek tüm bu sorunlar üzerine düşünmek, bunları iyi irdelemek gerekiyor. Herşey gösteriyor ki, PKK’nın başlangıç belgelerindeki kapsamda bir program Türkiye’deki devrimci dinamiklerle birleşmeden gerçekleştirilemiyor. Ve herşey gösteriyor ki, bu tür bir birliğin tek gerçek taşıyıcısı sınıf ancak milliyet esasına göre bölünmemiş bir işçi sınıfı olabilir.

Bu sorunlara yeniden döneceğiz. Bir soru var önümde. Bir yoldaşın ileri sürülen karşı argümanlardan yola çıkarak formüle ettiği bir soru bu. Soru şöyle; “*Bu bir ulusal hareket olduğuna göre ve her ulusal harekete orta burjuvazi ya da milli burjuvazi de belli bir destek verebildiğine göre, bu burjuvaziyle ilişkiler bu çerçevede neden yanlış olsun ki? Ulusal sorun söz konusu olduğunda, ulusal sorun karşısında hassasiyet gösteren her türlü gücün ya da sosyal sınıfın buna dahil edilmesi, ulusal hareketin başarısı için gerekli ve dahası zorunlu bir koşul değil midir?*”

Bu sorunun yanıtı, esas ve eksen olan ile tali ve taktik olanı birbirinden ayrılarak verilebilir. Bunu emperyalizme karşı mücadelenin sorunları sırasında da irdeleyip tartıştık. Diyelim ki orta burjuvazinin emperyalizmin sınırsız hakimiyetine karşı belli bir hassasiyeti var. Bu hassasiyeti değerlendirmemiz gerekmez mi? Elbette gerekir. Taktik ustalık bu hassasiyeti değerlendirmeyi gerektirir. Ama bu, devrim stratejimizi, devrimimizin temel sorunlarının çözümünü, ulusal burjuvazinin hassasiyetine göre ayarlamayı mı gerektirir? Biz sorunların çözümünü işçi sınıfının bakış açısından ortaya koymak ve emekçi sınıfların istem ve çıkarlarını esas almak zorundayız. İşçi sınıfının ve öteki emekçi sınıfların temel çıkarları

Tarihsel örneklerle bakıyoruz; ulusal burjuvazinin devrimci potansiyelini değerlendirmek adı altında, ulusal burjuvaziye şu veya bu tavizi döne döne veren siyasal akımlar, gerçekte, zaman içerisinde ulusal burjuva bir çizgiye kaymaktan kurtulamıyorlar. Ulusal burjuvazi toprak devrimi istemez; o halde onu “cephe”de tutmak için toprak devrimini bir yana bırakacağız. Ulusal burjuvazi sistemin dışına çıkmayı istemez; bu çerçevede emperyalizmden gerçek kurtuluşu istemez; o halde onun eğilimlerine taviz verme yoluna gideceğiz.

neyi gerektiriyorsa, siyasal tutumumuzu da buna göre ortaya koymak zorundayız. Bütün öteki çelişkilerden, bütün öteki hassasiyetlerden ve imkanlardan yararlanmak, bu stratejik eksen çerçevesinde, ancak taktiğin konusu olarak söz konusu olabilir. Eğer biz orta sınıfların hassasiyetine göre davranırsak, gerçekte onların eksenine kaymış oluruz. Onları kazanalım derken, onların yedeğine düşeriz.

Tarihsel örneklerle bakıyoruz; ulusal burjuvazinin devrimci potansiyelini değerlendirmek adı altında, ulusal burjuvaziye şu veya bu tavizi döne döne veren siyasal akımlar, gerçekte, zaman içerisinde ulusal burjuva bir çizgiye kaymaktan kurtulamıyorlar. Ulusal burjuvazi toprak devrimi istemez; o halde onu “cephe”de tutmak için toprak devrimini bir yana bırakacağız. Ulusal burjuvazi sistemin dışına çıkmayı istemez; bu çerçevede emperyalizmden gerçek kurtuluşu istemez; o halde bu noktada onun eğilimlerine taviz verme yoluna gideceğiz ve emperyalizmle uzlaşmaya, “makul” antlaşmalar yapmaya razı olacağız. Ulusal burjuvazinin kendisi artı-değer sömürüsü üzerinde duruyor; bu durumda kapitalizme karşı herhangi bir tutum ortaya koymayacağız. Ama bu durumda biz, ulusal burjuvazinin o sınırlı potansiyelini, o iğreti hassasiyetini değerlendirmek adı altında, gerçekte inisiyatif bizzat ulusal burjuvaziye kaptırmış oluruz.

Ulusal burjuvaziyi yedekleyelim derken, onun hassasiyetlerini gözetmek ve onu ürkütmemek adına bizzat biz onun yedeğine düşeriz. Oysa pekala başka türlü de davranabiliriz. Stratejik çizgimizi işçi sınıfının bakış açısından belirleriz. Sorunu işçi sınıfının ve öteki emekçi sınıfların çıkarları açısından koyarız, bu stratejik eksen etrafında devrimci siyasal mücadelemizi yürütürken, esas düşman ile ara güçler arasındaki çelişkilerden de en iyi biçimde yararlanmaya çalışırız. Denk düştüğü yerde orta sınıfları yedeklemeye çalışırız. Elbette bunları hep devrimci konumda bir ulusal hareketi veri alarak söylüyorum. Sorunu devrimci ulusal hareketin kendi mantığı açısından ele alıyorum.

Sorun salt ya da kendi başına orta burjuvazinin ulusal sorun konusunda bir hassasiyet gösterip göstermediği değildir. Kaldı ki Kürt orta sınıfları Kürt sorunu konusunda, özellikle gelinek yerde, büyük bir hassasiyet de gösteriyorlar. Ama mücadeleyi Kürt alt sınıfları verdi, sorunu gündeme Kürt alt sınıfları koydu. Ulusal sorun kendi başına şu veya bu sınıfla sınırlı bir sorun değildir. Bu sorunla ezilen ulusun çok farklı sınıfları ilgilenir ve her bir sınıf ona kendi sınıfsal çıkarları temeli üzerinde bir anlam ve içerik kazandırmaya çalışır. Ve tam bu noktada, bu gerçeğin de ışığında, soru şudur: Bu sorun hangi sınıfların çıkarları ekseninde bir çözüme kavuşacaktır? Bunda, bu kritik ve tayin edici soru ve sorunda gerekli dikkat gösterilmek kaydıyla, eğer orta sınıflar yedeklenebiliyorsa, bu elbetteki bir başarıdır. Keşke böyle olabilse. Ama bakıyoruz, Kürt hareketinin kendi mülk sahibi sınıflarıyla (bu mülk sahibi sınıflarla çok büyük ölçüde uzlaşma ve ortaklık olduğu) bir dönem, Kürt hareketinin kendi programının temel

devrimci maddelerini de daha belirgin biçimde bir yana bıraktığı bir dönem oluyor. Şimdi bu durumda, biz bu temel hedefleri bir yana bırakmış değiliz, denebiliriz mi? Deniliyor ama, böyle denildiğini biliyoruz. Devrim sonuca ha gitti, gidiyor deniliyor. Eğer devrim gerçekten sonuca giden bir sürecin içerisindeyse, ama temel sorunların hiçbirisi de bu noktada gündemde değilse, çatışmanın ve pratik çözümün konusu değilse, biz ana stratejik hedeflere hala da bağlıyız iddiasının bir ciddiyeti olabilir mi?

Kürt özgürlük mücadelesinin büyük bir mesafe katettiğini, bu sınırlar içinde bile PKK’nın tarihsel önemde bir gelişmenin onurunu taşıdığını her zaman söyledik. Evet, ulusal kimliğin belirginleşmesi, ulusal istemlerin toplum gündemine girmesi, bu çerçevede önemli bir kitle hassasiyetinin yaratılıp birleştirilmesi ve örgütlenmesi vb. bakımlardan ulusal hareket gerçekten büyük bir mesafe katetti. Ama PKK programında bir milli demokratik devrim olarak tanımlanan devrimin bütün temel engelleri ve bütün temel hedefleri hala yerli yerinde duruyor.

Burada bir başka karşı argümana da değinmek istiyorum. “*Kürt feodal-burjuva sınıfları bugün Türk sömürgeciliğinin yanında. Eğer bu böyle ise, iki de bir Kürt mülk sahibi sınıfların hedef alınmadığını söylemek ya da ulusal hareketin bunlarla uzlaştığını iddia etmek ne kadar gerçekçi, ne kadar doğru?*” deniliyor.

Kürt feodal-burjuva sınıfları gerçekten ezici bir ağırlığıyla bugün sömürgeciliğin yanında. Türk sömürgeciliğinin ve emperyalizmin hizmetinde. Ama problem bu değil. Problem PKK’nın bu sınıfların tasfiyesini hedef alan bir siyasal stratejiyi geri plana itmesinde odaklanıyor. Yani sorun o sınıfların ne yaptığı değil, ulusal mücadeleyi yürüten hareketin bu sınıflara karşı nasıl bir tavır aldığı sorunudur. Bu tavır da somut siyasal pratikte gerçek karşılığını bulur. Bugün izlenen çizgide Kürdistan’daki burjuva-feodal sınıf varlığını hedef alan herhangi bir şey yok. Bu, devrimin başarısının ardından olacaktır, diyebilir misiniz siz? “Siyasal çözüm” çizgisinin bir ciddiyeti varsa eğer, bu hangi başarıdan sonra olacaktır?

Kürt özgürlük mücadelesi bugünkü zaafalarını sürdürürse, ki bugün bu mücadelenin Kürt alt sınıflarından gelen dinamizmi çok büyük ölçüde zaafa uğramıştır, bu zaaf durumu devam ederse ve “siyasal çözüm” bu zaafı durumun üzerinde gerçekleşirse, Kürdistan’daki sosyal yapıyı değiştiren herhangi bir devrimci değişimin olabileceğine sanmak, kendini ve kitleleri aldatmaktır. Çünkü devrimci değişimler, sorunun masa başında bir çözüme bağlanmasının ardından yaşanmaz. Devrimci değişimler kurtuluş mücadelesinin içinde (sosyal değişimleri kastediyorum) yaşanır, o değişimler fiili bir durum haline gelir, masa başında bunlar teyid edilir. Bunlara boyun eğilir, bunlar onaylanır. Söz konusu olan uzun süreli halk savaşı çizgisine dayalı bir mücadeleyse eğer, bu özellikle böyledir. Uzun süreli halk savaşı süreci salt uzayan bir askeri süreç değil, buna paralel olarak gerçekleşen bir toplumsal-siyasal değişim sürecidir de. Çin ve Vietnam devrimlerinin deneyimleri bunun somutta ne anlama geldiğini bize bütün açıklığıyla göstermektedir.

Kürt hareketi bugün neden anti-feodal, anti-emperyalist, anti- sömürgeci bir çizgide, bu çizginin organik bütünlüğü çerçevesinde gelişmiyor? Denecektir ki, somut gerçekliği budur. Soyut ilkeleri mi esas alacağız, somut gerçekliği mi? Ben de diyorum ki, her gerçekliğin bir subjektif etkeni ve bunun bir ideolojik-sınıfsal mantığı vardır. Her gerçekliğin gerisinde bir ilkesel ve sınıfsal kavrayış vardır. Bu belli bir sınıfın gerçekliğidir. Biz bu gerçekliğe boyun eğmek zorunda değiliz ki. Siz aynı mantıkla kalkıp diyebilirsiniz ki, işçi sınıfı hareketinin durumu bellidir, geriliği bellidir, bu hareketle ancak reformizm yapılabilir. O halde bu proleter devrim ya da sosyalizm çizgisinde ısrar neyin nesi oluyor? İşçi sınıfı hareketinin verili gerçekliğini mi esas alacağız, yoksa soyut ilkeleri mi? Bu mantıkla kalkıp siz bunu da diyebilirsiniz. Demek ki büyük ölçüde demagoji yüklü bu mantık geçerli değil. Devrimci akımlar ilkesel ve politik programlarını hayata geçirmek için

mücadele ederler. Ne için mücadele ediyorsanız, sonuçta koparıp alacağınız şey de o olacak. Kimisi Kürtlerin özerkliği için mücadele eder. Kimisi salt Kürtlerin ayrı bir devlet olarak varolması için mücadele eder. Ama kimisi de Kürtlerin kurtuluşunu, Kürt köylü yığınlarının feodal yapıdan ve emperyalist sömürgeci egemenlikten kurtuluşu sorunu olarak ele alınır. Bu ülkede her temel siyasal akım, belli bir sınıfın ya da belli sınıfların çıkarları uğruna mücadele eder. Reformcunun sorunu başkadır, devrimci demokratın sorunu başkadır, komünistin sorunu başkadır. Her birinin devrimciliği kendine göredir ve son tahlilde belli bir sınıfın bakış açısına göre ve onun çıkarları ekseninde şekillenir.

Biz Kürt halkının ayrı bir devlete kavuşmasının, ayrı bir devlet kurma hakkını kullanmasının gereksiz ya da önemsiz olduğunu hiçbir zaman söylemedik, söylemeyiz de. Bu gereklidir, tarihsel bir ilerlemedir ve Kürt ulusunun en doğal hakkıdır. Ama bizim sorunumuz farklı. Bizler komünistiz. Ulusal sorun bizim için daha genel bir sorunun parçasıdır. Bizi işçi sınıfının ve emekçi sınıfların genel kurtuluşu davası ilgilendiriyor. Sömürüden kurtuluş davası ilgilendiriyor. Biz Kürt halkının siyasal kölelikten kurtuluşu sorununu bunun bir parçası olarak ele alır, buna tabi kılabiliriz.

Ama Kürtler buna tabi kılmak istemiyorlar, deniliyor. İyi ama “Kürtler” derken kastedilen kimdir, kimlerdir? “Kürtler” dediğimiz heterojen ulusal topluluğun homojen ve tek bir iradesi ya da tercihi olabilir mi? Kürtler artık modern bir ulus ve değişik sınıflardan oluşuyor. Soyutta, genel planda bir Kürt ulusu kategorisi var, ama ulus dediğimiz tarihsel kategori, somutta sınıflardan, üstelik çıkarları birbirine taban tabana zıt sınıflardan oluşur. Ve bu sınıflar uzlaşmaz sınıflardır. Her zaman her modern ulus bünyesinde uzlaşmaz sınıflar barındırır. Ulus bir tarihsel kategori olarak ezeni ve ezileni, sömüreni ve sömürüleni, mülk sahibi sınıflarla mülksüz sınıfları birlikte kapsar. Dolayısıyla “Kürtler böyle istiyor” diyemezsiniz. Hayır, Kürtler içerisinde şu veya bu siyasal akımın, dolayısıyla son tahlilde bu siyasal akımların temsil ettiği şu veya bu sınıfın, şöyle veya böyle bir çözüm istediğini söyleyebilirsiniz. Çünkü öyle soyut bir Kürtler kategorisi yoktur. Bugün Kürtler denilince, Kürt halkının bünyesinden doğmuş, şekillenmiş belli bir ulusal akımın akla gelmesi, Kürt hareketinin zihinler üzerine yarattığı bir basınçtan başka bir şey değildir. Bu bir ideolojik basınçtır. Gücünden geliyor. Bir güç yaratmıştır, bu güç de eziyor bazı zihinleri. Ama siz bu gücün altında ezilmek zorunda değilsiniz. Herkes kendi konumunu korumak, kendi kimliğini korumak, dolayısıyla kendi sınıf hedeflerini ve kendi sınıf davasını koruyabilmek durumundadır.

Dün bu düşünceleri savunmak daha zordu. Yani Kürt hareketi öyle bir güç kazandı ve öyle bir basınç yarattı ki, bunun karşısında genel planda dünya sosyalizmi, özel planda Türkiye devrimci hareketi öyle bir zayıflığın içerisindeydi ki (‘89 çöküşü sonrasında kastediyorum), ulusal soruna ilişkin marksist dünya görüşünün gereği olan yaklaşımları ve çözümleri savunmak marksist olmak iddiasındaki birçok kimse ya da akım için zor bir iş haline geldi. Biz kendi payımıza marksist-leninist bakışın ve ilkelerin gereği ne ise hep onu savunduk. Temel belgelerimiz, değerlendirmelerimiz ortadadır. Biz ulusal hareket cephesinden tepkilere, hasmane tutumlara, hatta yer yer günlük basına bile yansıyan hakaretlere rağmen, marksist ve devrimci açıdan doğru bildiğimizi her zaman yüreklilikle savunduk. Ama bu gerçekler o zaman kolay anlatılamıyordu. Kürt halkı bir kurtuluş sürecine girmiştir, bir kurtuluş imkanı yakalamıştır; Türkiye solu gene geleneksel önyargılarıyla ya da incelmış sosyal-şoven kaygılarıyla, bu hareketi destekleyeceğine, soyut ilkeler üzerinden ahkam keserek kösteklemeye çalışıyor denilebiliyordu. Ve bu düşünce etkili olabiliyordu.

Ama bugün geline yerde, olayların seyri, bu seyrin gelip dayandığı nokta, Kürt sorununun çözümüne ilişkin devrimci yaklaşımın öneminin anlaşılmasını kolaylaştırıyor. Kürt hareketi şimdi

gerçek bir açmazın içerisinde. Savaşın seyrinin şöyle veya böyle gitmesinin esasa ilişkin bir önemi yoktur burada. Çünkü savaş politikanın başka araçlarla devamıdır. Savaşın politikanın yalnızca bir uzantısı ve bir aracı olduğunu herkes bilir. Önemli olan politikadır. Politikanın bugün yaşadığı çıkmazlar ise ortadadır. Politika yıllardır gitmiş düzen içi, sistem içi çözümlere endekslenmiş. Bu, hiçbir gerçek, hiçbir kalıcı, hiçbir köklü çözüm yaratmaz demiyeceğim, kendi o sınırlılığı içerisinde bile bugün için bir çözüm yaratamıyor. Bu bir tıkanma durumudur.

Savaş politikanın başka araçlarla devamı ise, politikanız nedir, ne yapmak istiyorsunuz? “Taktik yapıyoruz”, diyebilir misiniz? Bu bir taktik olabilir mi? ‘93’ten beridir neredeyse herşey “siyasal çözüm” ekseninde şekilleniyor. Bütün ilişkiler, bütün söylemler, bütün adımlar ve ittifaklar, ya da ittifak arayışları buna göre şekilleniyor. Kürt toplumunun kendi iç şekillenmesi de buna göre gerçekleşiyor. Kürt burjuvazisi, Kürt yazarları, Kürt ideologları, Kürt aydınları hep buna göre Kürt hareketi içerisinde kendi yerini buluyor. Bir yapı oluşuyor burada. Parlamentosu

buna göre şekilleniyor, basını buna göre şekilleniyor, söylemi buna göre şekilleniyor, tarihi buna göre ifade ediliyor, dostları-muhatapları buna göre seçiliyor. 4-5 sene boyunca ÖDP ile, daha sonra EMEP ile, hep de reformistlerle “taktik” adına istikrarlı ittifak kurulabilir mi? Böyle bir taktik olabilir mi? Taktik dediğiniz şey geçici durumlara, konjonktürel gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan davranış biçimleri ve tutumlardır. Yılları bulan istikrarlı bir politikaya taktik denebilir mi? Bugün metropollerde Kürt yurtsever kitlelerin asıl yükünü çektiği potansiyelin HADEP üzerinden asıl muhatabı reformistlerdir. En iyi , en makbul müttefikler hep de onlardır. Şimdi onların arasında EMEP de katıldı. Belli ki burada Türkiye için devrimci bir perspektif yok. Belli ki “barış”a, “siyasal çözüm”e, “demokratikleşme”ye dayalı bir politik çizginin politik sonuçlarıdır bunlar. İzlediğiniz çizgi buysa eğer, doğaldır ki, ittifaklarınız buna göre şekillenir, müttefiklerinizi de buna göre seçersiniz.

(Devam edecek...)

PKK Belgelerinden...

Kürdistan Devriminin Özellikleri, Hedefleri ve Görevleri

Bir devrimin özelliğinden çıkarılması gereken anlam, o devrimin hangi tarihi kapsam içinde oluştuğunu ve hangi temel meseleleri çözeceğini belirtmektedir.

Kürdistan Devrimi, ulusal baskının hiç çözülmediği, tam tersine sürekli geliştiği, bu baskılar yüzünden ortaya çıkaranlıklarının varlığını güçlü bir şekilde duyurduğu bir ülkenin devrimidir. Kürdistan Devriminin bu özelliği, uzun bir tarihi süreç içinde oluşmuştur. Tarihte sürekli gelişen ve güçlenen, günümüzde kapitalist Türk sömürgeciliği biçiminde somutlaşan milli baskı, Kürdistan Devriminin ilk aşamasının milli yönde gelişeceğini ortaya çıkarır. Milli baskı çözülmeden, ülkenin hiçbir sorunu çözülmez. Ülkedeki baş çelişki milli nitelikte olup, diğer tüm çelişkilerin çözülmesi, bu çelişkinin çözülmesine bağlıdır. Ülkedeki üretim güçlerinin gelişmemesinden, milli tarih, dil ve kültürün açılıp serpilmemesinden, ortaçağ karanlıklarının hüküm sürmesinden bu çelişki sorumludur. Milli çelişkiyi baş çelişki olarak koymayan Kürdistan’a ilişkin tüm görüşler, sömürgecilğe ve gericiğe hizmet eder.

Milli çelişkiye bağlı olarak ve onunla birlikte çözümlenecek bir çelişki de, halka feodal-kompradorlar arasındaki çelişkidir. Kürdistan Devriminin diğer bir özelliği de budur. Bu çelişki, sömürgecilik ve milli çelişki atlanarak çözümlenemeyeceği gibi, sömürgecilğe karşı mücadele gelişmeden de çözülmez. Bu çelişkinin çözümü, devrimin demokratik yanını vurgular.

Kürdistan’ın tarihi somut koşulları nedeniyle, milli ve feodal baskılar o kadar içiçe geçmiştir ki, bunları birbirinden ayırmak ve aralarına mesafe koymak mümkün değildir. Feodal-kompradorların büyük bir kısmı ajanlaşmış olup, sömürgecilerin en azgın temsilcilerinden herhangi bir farkları kalmamıştır. Bu nedenle, Kürdistan Devriminin milli ve demokratik yanları arasında mesafe koymak, milli ve demokratik yanların çözümünü farklı dönemlere ayırmak yanlıştır. Ulusal ve sınıfsal baskının içiçe geçmesi devrimi de, ulusal ve sınıfsal baskılara karşı mücadeleyi bir bütün olarak görmeye sevkeder. Özellikle ajanlaşmış yapılara karşı mücadele -en acil, en başta yapılması gereken görev olup- Kürdistan Devriminin tipik bir özelliğidir. Bu özellikleriyle Kürdistan Devrimi, bir **Milli Demokratik Devrimdir**.

Burjuvazinin feodalizme karşı ilerici bir sınıf olduğu bir dönemde, bu tip devrimlere, burjuva demokratik devrimi denirdi. Ekim Devriminden sonra, burjuva demokratik devrimleri çağı kapandı,

proletarya devrimleri çağının açılmasıyla birlikte, proletarya devrimlerine bağlı olarak gelişen burjuva demokratik devrimlere, yeni türden burjuva demokratik devrimleri, “yeni demokratik devrimler” veya kısaca “milli demokratik devrim” denmeye başlandı. Milli demokratik devrimden sonra, kesintisiz olarak sosyalist devrime geçilir. Ama, uzun vadeli bir mücadeleyle milli demokratik devrimi gerçekleştirmeden, sosyalist devrime yönelinemez.

Kürdistan Devrimi, en ön planda Türk sömürgeciliğini hedef alır. Siyasi bağımsızlığı gaspeden, Kürt dili, tarihi ve kültürü üzerinde tam bir yok etme işlevini sürdüren, üretim güçlerini tahrip ve talan eden Türk sömürgeciliğidir. Bu sömürgecilğe, dışta emperyalistler, içte de feodal-kompradorlar destek vermektedir. Birbirlerine çok sıkı ekonomik bağlarla bağlı olan bu üç güç, Kürdistan Devriminin hedeflerini teşkil ederler. Başta Türk sömürgeciliği olmak üzere, onunla birlikte iç ve dış destekçilerine karşı gelişmeyen bir hareket, Kürdistan’da devrimcilik sıfatı taşıyamaz. Kürdistan üzerinde klasik sömürgecilik biçiminde somutlaşan Türk hakimiyetini, emperyalizmin veya içte feodalizmin şu veya bu özelliğine dayanarak göz ardı ettirmek isteyen her anlayış gerici ve Türk sömürgeciliğini gizlemeye hizmet eder. Emperyalizme ve feodalizme karşı mücadelenin tek doğru yolu -ikisinden de güç alan ve ikisinin de çıkarlarını kendisinde birleştiren- Türk sömürgeciliğine karşı mücadeleden geçer.

Kürdistan Devriminin özelliklerinden ve hedeflerinden kaynaklanan Kürdistan Devriminin görevleri, Bağımsız ve Demokratik bir Kürdistan yaratmayı öngörür.

Bağımsız bir Kürdistan yaratmak; Kürdistan’ın yeraltı ve yerüstü kaynakları, emeği, tarımı, ticareti, mali ve sınai alanı üzerindeki ekonomik sömürgecilği; dil, tarih, kültür, sosyal ve siyasal alanda gelişmeyi önleyen kültürel ve siyasal sömürgecilği ve askeri işgali ortadan kaldırmakla mümkündür. Bu alanlardaki sömürgecilik tasfiye edildikten sonra, Kürdistan’ın siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal alanlarda bağımsız bir gelişme yoluna girmesi mümkündür.

Demokratik bir Kürdistan yaratmak ise, Kürdistan’ın toplumsal yapısı üzerindeki ağır feodal-kompador baskıların ortadan kalkmasına bağlıdır. Feodal-komprador sınıf tarafından uygulanan baskı ve sömürünün ortadan kalkması; kadınların, köylülerin, azınlıkların, tüm toplumsal yapının özgürleşmesini sağlar.

Kürdistan Devriminin Yolu (Manifesto), s.176-17

(Devam)

Son olarak ana akımlar arasında ara konumda bulunan gruplara ilişkin birkaç noktayı ekleyebilirim. İlkin bu grupların

bir süreden beridir ya bir tıkanıklık içerisinde bocaladıklarını ya da sürekli gerilediklerini görmeliyiz. Bu bir yerde doğaldır da. Ana akımların gitgide daha belirgin bir konum kazandıkları, bu konuma daha güçlü bir biçimde oturdukları bir süreç, bu tür akımlarda bir zayıflama ya da çözülüşü kaçınılmaz bir biçimde zorlar. Bunu doğal karşılamak ve son tahlilde sağlıklı bir gelişmenin işareti saymak gerekir. Bir takım ara ve melez biçimlerin 20-30 yıldır aynı ara ve belirsiz konumu korumalarını devrimci siyasal mücadeleye çok da bir yararı yok. Ya da özellikle işçi sınıfının devrimci sosyalizm kanalının ideolojik ve pratik olarak tutulamadığı bir durumda bunun kuşkusuz bir anlamı vardı da, gelineen yerde artık yok. Biz bu tür akımların durumuna tüm sosyalizm potansiyelinin tek bir devrimci sınıf partisinde birleştirilmesi ihtiyacı ve zorunluluğu açısından da bakmak durumundayız. İleriye çıkanlarla ileriden birleşmek için her türlü çabayı sarfederiz, bunun gerektirdiği bir takım esneklikler varsa gösteririz. Ama ara konumda ısrar eden, bu konumda tutuculaşanlara karşı tavrımız, gerektiğinde onları eriterek ya da parçalayarak, gerçekte sosyalizme ait olan tüm güçleri sınıf partisi çizgisine ve zeminine kazanmaya bakarız.

Devrimci demokrasi kanalını tutan DHKP-C türünden akımların, ideolojik ve sınıfsal yapılarındaki zaafların sonucu olarak, koşulları oluştuğunda reformizme duydukları eğilimi, son bir yılın olayları bir kez daha kanıtladı. Bu tür akımların küçük-burjuva devrimciliği denilen konumda çok da tutarlı ve istikrarlı olmadıklarını olaylar bir kez daha gösterdi. Bunun kapsamlı bir değerlendirmesi ve eleştirisi zaten yapıldığı için fazla girmiyorum. Şimdilik söyleyeceklerim bundan ibaret.

- Yoldaşın tanımladığı çerçeveye katılıyorum. Bu çerçevede bazı sorunları açmaya çalışacağım. Yalnızca son 1 Mayıs değil, geçen sene girdiğimiz eylem birliği sürecinin deneyimlerinin ve sol hareketin pratiğinin ortaya çıkardığı bazı sonuçlar var. Aslında Türkiye, çözümsüz sorunlar ülkesi olması nedeniyle, habire devrimci güç ve potansiyel imkanlar çıkarıyor ortaya. Bunu devrimci gruplar kısmen çekip alıyorlar da. Ama az-çok istikrarlı, doğru temeller üzerinde gelişen, sonuç almaya doğru gidebilen bir politik mücadele çizgisi izleyemedikleri ölçüde de, bu güçler bir taraftan geliyor, ama çok geçmeden de devrimci gruplardan umudunu keserek gerisin geri düzene akıyor. Bu hep böyle bir sirkülasyon olarak yaşanıyor. Bir kısır döngü bu.

Gerçekte bugün Türkiye'de devrimci güç ve imkanlar fazlasıyla çıkıyor ortaya. Tüm sorun bunu istikrarlı bir mücadele çizgisine çekmeyi başarabilmektir. Devrimci hareketin yapamadığı da budur. Bugün siyasal süreçler üzerinden sorunu çözecek ana sorumluluk da budur. Yani bir odak olmayı başarabilmektir. Ama bir odak olmayı başarmak, yalnızca gücü kendinde toplamak değil, bu gücü siyasal mücadeleye çekmeyi ve sonuç alıcı bir mücadele çizgisinde harekete geçirmeyi başarmaktır. Belli güçleri etkileyip bunu az çok istikrarlı bir



mücadeleye çekmek başarılamadığı ölçüde, bu kez umutsuzluk geliyor, insanlar alternatifsiz hale geliyor, ki aslında devrimci alternatiften de uzaklaşmış oluyorlar. Küçük-burjuva devrimci hareketler belli bir kitle desteği kazandıklarında, bunu devrimci siyasal mücadelede daha etkin bir rol oynama imkanına çevireceklerine, bir baş dönmesi yaşıyorlar. Bu defa bu gücü bir başka nokta üzerinde harcıyorlar, dolayısıyla hiçbir istikrar ortaya çıkmıyor.

Güç birliği meselesi az çok belli bir imkan ortaya çıkarsa bile (çeşitli yerlerde eylem birlikleri gibi), herkes tutup bunu kendine yontmaya, kendi reklamını yapmanın bir aracı olarak kullanmaya çalışıyor. Dolayısıyla devrimci güçbirliği denilen ilişki aslında kendi işlevini oynamaktan uzaklaştırılıyor, bir tür yozlaşıyor, bunun üzerinde de çekişmeler başlıyor.

Özellikle son bir yılın toplam deneyiminin ortaya çıkarttığı soru şu: Biz kendi pratiğimizi yaratarak ortaya çıkan potansiyel imkanları tutarlı bir biçimde değerlendirmeyi başarabilecek miyiz? Bu temel üzerinde bir çekim gücü olmayı başarabilecek miyiz? Bu başarılamadığı koşullarda, bu sirkülasyonun da, bu çaresizliğin de, bu alternatifsizliğin de hep devam edeceğini bilmek durumundayız. Aslında bunun tek alternatifi proleter sosyalist harekettir. Çünkü böyle bir kuvveti ancak işçi sınıfı temeli üzerinde gerçekleşecek bir siyasal mücadele ortaya koyabilir ve bunun tek alternatifi de EKİM'dir.

Sorumluluklarımızın bu yanını önemle görmeli, güçbirliği girişimlerinin ortaya bir sonuç çıkarmadığını gözeterek hareket etmeliyiz. Bu olguyu, kendi pratiğimizi yaratmanın ve burada odak olmanın bir dayanağına dönüştürmeliyiz. Devrimci gruplarla, deyim uygunsa, kaderimizi ayıramadığımız ve kendi yolumuzu işçi sınıfı zemini üzerinden yürümeyi başaramadığımız ölçüde, kaba bir atalet kendi saflarımızda ortaya çıkar. Biz kesin bir tarzda hem özgün gelişme süreçlerimizin gerekleri ve hem de devrimci kitle hareketinin ihtiyaçları açısından, kaderimizi ayırmak ve kendi rotamızda ısrar etmek durumundayız.

Sorun basitçe güçbirliğinin ortaya bir sonuç çıkarmaması değildir. Biz güçbirliği konusunda herhangi bir kompleks duymuyoruz, duymamalıyız. Bunun imkanlarının olduğu her yerde ve her biçimde bunu denemeliyiz. İmkanların olduğu yerde bundan uzak durmamalı, ama olmadık yerde de çok özel bir tarzda zorlamamalıyız. Ya da



şöyle ifade etmek daha doğrudur. Kendi politik faaliyetimizi hiçbir zaman güçbirliğine endekslememeliyiz. Bağımsız faaliyetimizi daima esas almalıyız.

Bu son nokta saflarımızda tartışılması, militanlarımıza kavratılması gereken bir meseledir. Çünkü bu bağımsız çalışma ve kendi işine bakma sorunu yeterince anlaşılamiyabiliyor. Dahası (bu büyük ölçüde geçmişe ilişkin olmakla birlikte yarın yeni biçimler altında yaşamayacağı anlamına gelmiyor), devrimci gruplar kendi dar gündemleri üzerinde gerçekleştirdikleri eylemleri şaşalı olarak sunmayı başardıkları ölçüde, bu bizim insanlarımızı da yer yer etkileyen bir faktör olabiliyor. Ve dönüp biz niye yokuz diye sorulabiliyor. Bizim ilgisiz kalamayacağımız, seyirci kalamayacağımız bir takım sorunlar, gelişmeler elbette var. Toplumun genelini, işçi-emekçi kesimleri ilgilendiren süreçlerde açıktır ki tavırsız ve edilgen kalamayız. Ama sol grupların kendi dar pratiklerine, takvim devrimciliğine takılmamalı, hatta dönüp hiç bakmamalıyız. Üç beş tane devrimci grup birleşmiş, bir yerde sayısı 50-100'ü aşmayan (bazan bu çok daha komik rakamlar da olabiliyor) korsan gösteri adına sözümona eylem yapmışlar. Sonra da bunun reklamını yapıyorlar. Bu durumda soruluyor. Biz niye yokuz? Bu soru çok anlamsızdır. Niye olacaktı ki? Biz orada olamayız. Biz bir başka sınıfın hareketiyiz, biz başka bir perspektifi taşıyan bir hareketiz. Ama örneğin soru şöyle gelirse bu çok anlamlı olur; bir işçi kitle eylemi oluyor, bir grev ve direniş oluyor, ya da bir gelişme oluyor. Buralarda biz niye yokuz? Belli dönemlerde, hiç değilse temel olarak çalıştığımız alanlardaki işçi kitlelerini biz niye seferber edemiyoruz, harekete geçiremiyoruz? Bizim çalışmayı sorgulamayı artık bu eksene çekmeyi başarabilmemiz gerekiyor. Saflarımızda bu konuda açık bir bilinç yaratmamız gerekiyor.

Kitlesellik olgusu ve kitleleri harekete geçirmek tartışmaya değer bir başka noktadır. Bugünkü potansiyel imkanlarımızı iyi değerlendirebilirsek, bu alandaki görece zayıflığı giderebiliriz. Elbette kitle kavramı göreceli bir olgudur. Bunu hiçbir zaman unutmamak gerekiyor. Kitlesellik alanındaki görece zayıflığı aşmak herşeyden önce doğru politik çizgi ve çalışma tarzı sorunudur. Bu iki alanda çizgimize uygun bir istikrar gösterebildiğimiz oranda görece zayıflığı da kısa sürede aşabileceğiz. Geçmişte saflarımızda güç zayıflığından

gelen özgüven eksikliğiyle karşılaştığımız durumlar oldu. Bunun izleri hala var mıdır? Varsa eğer, buna kesin tarzda yüklenmeliyiz. Olabildiği kadarıyla kendi gücümüze güvenmeyi, bu güce dayanarak sınıf kitleleri içerisinde güç olmayı ve bunu politik planda harekete geçirmeyi başarmayı hedefleyen bir hareket olmalıyız.

Bazı birimlerdeki tutum ve davranışlar 1 Mayıs'ın ardından yaptığımız tartışmanın yeterince kavranamadığını gösteriyor. Bazı girişimler ve faaliyetler devrimci gruplarla yapılabilecek güç birliğine endekslenbiliyor. Zindan direnişleri gibi. Kendimizi onlara niye bağlayacağız ki? Biz burada daha özel bir tarzda ağırlık koyabilecek miyiz? Sorun budur. Bağımsız girişim zayıf kalır mı, ortaya ne türden sonuçlar çıkarır türünden kaygılar, örneğin kurultay sorununa yaklaşım, bu kurultay bizi nereye götürür sorusu... Bunlar son derece anlamsızdır. Sen ortaya koyduğun hedeflere uygun davran, yaptığın planı uygulamaya çalış, propagandanın içeriğini doğru belirle, ajitasyonunu başarılı yap, siyasal teşhirini etkili gerçekleştir, ortaya ne sonuç çıkarsa odur. Bu bir yerde de politik yaşamın o canlı diyalektikidir. Önden bir takım ideal sonuçlar ortaya koyup, sonra da bunu gerçekleştiremeyeceğimiz kaygısıyla böyle bir çabadan uzak durmak, bizi yalnızca atalete götürür, ulaşmak istediğimiz düzeye hiçbir biçimde ulaşamamaya götürür. Önemli olan bizim orada çalışmamızın içeriği, biçimi, hızını iyi ayarlamamız, sonuçlarını sorgulamayı başarabilmemizdir. Bu çerçevede bağımsız politik faaliyetimizi yoğunlaştırmayı başarabilmemizdir. Bu koşullarda bu ne sonuç doğuracaktır? Bu bizim çok özel olarak tayin edebileceğimiz bir şey değildir.

DHKP-C türü, kendince iyi bir siyasal çalışma yürüten örgütleri dışta bırakırsan, aslında devrimci hareket politik bir faaliyet yürütmüyor gerçekte. Kitlelerin bilincine seslenen, onu değiştirmeye, kitlelerin eylemini geliştirmeye çalışan bir çaba yoktur devrimci gruplarda. Dar grupsal kaygılara ve ihtiyaçlara kilitlenen bir faaliyetten de başka bir sonuç zaten beklenemez.

Yalnızca devrimci birikimi kucaklamak açısından değil, bugün reformist grupların emanette tuttuğu potansiyeli çekip alacak; devrimci arayış üzerinden alternatifini bulamadığı ölçüde reformist hareketlerin etrafında toplanan potansiyelin çürümesinin önüne geçecek tek şey, ciddi bir devrimci siyasal pratiktir. Bunu ise gelineen yerde ancak biz gerçekleştirebiliriz ve daha şimdiden bunu başarabileceğimizin sayısız pratik kanıtı var orta yerde. Gündemimizi, ilgi ve yoğunlaşma alanımızı kesin bir tarzda işçi sınıfı hareketinin, işçi ve emekçi hareketinin sorunlarına kilitleyebilmemiz gerekiyor. Devrimci grupların dar sorunlarından ve gündemlerinden mutlak biçimde kurtulmamız gerekiyor. Zaten devrimci gruplardan kaderimizi ayırmak derken ben herşeyden önce bunu kastediyorum. (...)

Arjantin: Peronistlerin seçim yenilgisi

Yığınların neo-liberal politikalara tepkisi Menem hükümetinin sonu oldu

Geçtiğimiz hafta yapılan seçimlerde sosyal-liberal ittifak Alianza, peronist başkan Carlos Menem karşısında seçimleri kazandı. Parlamento seçimlerinin kısmi yenilenmesi sonucunda 129 sandalye elde eden ittifak, ilk defa Menem'e karşı çoğunluğu sağladı. Bu seçim 1999 yılında yapılacak devlet başkanlığı seçimleri için de bir ölçü olarak değerlendiriliyor. Seçimler politik sonuçları bakımından önem taşıyor.

Yeni ittifak Menem'e karşı gelişen kitle muhalefeti hareketine geçirmek için 66 yaşındaki Graciela Fernandez Mejide'yi ortak aday gösterdi. Askeri faşist diktatörlük döneminde 17 yaşındaki oğlu kaybedilen Mejide, kayıplar mücadelesinin sembolü konumunda. Menem, askeri kastla ilişkileri nedeniyle, 1976-1983 yılları arasında işlenen politik cinayetlerin ortaya çıkarılmasını bugüne kadar engelledi. Dahası tanınmış faşist genarellerin dokunulmazlıkları Menem döneminde yasal güvenceye alındı.

Peronist Menem izlediği ekonomik politikayla emekçi halkın bütün kesimlerine saldırırdı. Bugün Arjantin'de yoksulluk ve sefalet en önemli toplumsal olgu durumunda. Yeni liberal sol seçim ittifakı kitlelerin büyüyen hoşnutsuzluğu üzerinden başarı sağlamaya çalıştı. Emekçi kitleler ilk büyük tepkiyi '96 Eylül'ünde gerçekleştirdikleri genel grevle ortaya koydular. Bunu öğrencilerin ve öğretmenlerin sokak çatışmalarına varan eylemleri, tersane işçilerin grevleri, kent yoksullarının kitlesel gösterileri izledi. Seçim ittifakı popülist bir propagandayla rüşvete, emekli aylıklarının kısıtlanmasına vb. karşı mücadeleyi gündeme getirdi.

Menem, sermayenin karlarına katmasının bütün koşullarının yaratarak Arjantin'i emperyalistlerin açık pazarı haline getirdi. Sadece 1997 yılı içinde 7 milyar dolar yabancı yatırım gerçekleşmesine ve ekonomik büyüme olgusuna karşın, emekçilerin yaşamında en küçük bir düzelme olmadı. Yüzbinlerce emekçi her geçen gün biraz daha yoksullaşıyor. İş koşulları son yıllarda azgınlaşan neo-liberal politikalar nedeniyle çekilmez boyutlara varmış bulunuyor. Sendikal haklar da saldırı hedefi durumunda. Bu nedenle devlet aygıtı konumunda bulunan sendikalar dahi "kutsal ittifakı" bozmak zorunda kaldılar.

Bugüne kadar Peronizmin kitleler üzerindeki etkisini kullanan Menem gelinen yerde sermayesini tüketmiştir. Menem dönemi Arjantin'de kapanmıştır.

Fakat seçimleri kazanan yeni ittifakın başta işçi sınıfı olmak üzere diğer emekçi kesimlerin istemlerine cevap veremeyeceği açıktır. İttifak Menem'e



karşı gelişen kitle tepkisini sol popülist söylemler kullanarak harekete geçirmede belli bir başarı sağlayabildi. Fakat Arjantin gibi köklü sorunlarla yüzyüze bulunan bir ülkede bu tür politikaların uzun dönemli sonuç vermesi mümkün değildir.

Gelişmelerin seyrini işçi sınıfı belirleyecek

Arjantin'de büyük kesimini sanayi işçilerinin oluşturduğu ücretlilerin %50'si sendikalarda örgütlüdür. Diğer Latin Amerika ülkelerinin tersine, Arjantin'de sendikal örgütlenme; merkezi, brans ve sanayi dallarına göre şekillenmiştir. Bu merkezi örgütlülük başından itibaren sendikaların toplumda politik bir güç olmasını sağlamıştır. Arjantin işçi sınıfı hep radikal, mücadeleciler bir geleneğe sahip olmuştur. Son on yıl içinde Latin Amerika'da gerçekleşen grevlerin büyük bölümü bu ülkede yaşanmıştır. Bundan dolayıdır ki, burjuvazi, bölgenin bu radikal işçi hareketini ideolojik ve politik olarak kuşatmak için özel ve yoğun bir çaba içine girmiştir. Genel olarak sendikal bilinç ve reformist ideoloji egemen kılınmıştır.

Arjantin'de işçi sınıfı bugüne kadar kapitalist sistemin temellerine yönelik bir partiye sahip olamamıştır. '40'lı yılların ortalarından bu yana Peronizm işçi sınıfı içinde egemen politik güç olmayı sürdürmüştür. Bu çerçevede işçi sınıfı hareketi peronist hareketin geneliyle özdeşleşmiştir. 1946 yılında devlet başkanı olan Peron, sendikaları yeniden biçimlendirerek politik gelişmeleri denetimi altına almıştır. 1951 yılına gelindiğinde, sendikalarda örgütlenen işçi sayısı 3 milyonu bulmuştur. Peron sendikaları devletin en önemli kurumu haline dönüştürmüştür. Sendikalar merkezileştirilmiş, her türlü bağımsız işçi inisiyatifleri yasadışı ilan edilmiştir. Burjuvazi bir taraftan sendikaların yasal konumunu zayıflatarak, diğer taraftan çalışma yaşamında yaptığı

düzenlemelerle sınıf uzlaşmasını pekiştirmiş ve bunda başarılı da olmuştur. Özellikle ülkede güçlü olan tarım oligarşisi, emperyalizmle ittifak içinde, sendikaların güçlenmesinin uzun dönemde yaratacağı tehlikelere dikkat çekerek Peron'a karşı kampanya başlatmışlardır.

Peronizm (1943-1955) işçi sınıfı içinde bir taraftan güçlü bir sendikal örgütlenme bilinci, diğer taraftan taleplerinin kapitalist sistem içinde gerçekleştirileceği konusunda büyük bir bilinç bozulması yaratmıştır. İşçi sınıfı bugüne kadar bu etkiden kurtulamamıştır. Politik sınıf bilincinden yoksunluk '76 askeri darbesinin sesizlikle karşılanmasına yolaçmıştır. Zira ikinci peronist dönem olarak adlandırılan 1973-76 süreci, işçi hareketinin daha da zayıfladığı yıllar olmuştur. Peronizm işçi sınıfını harekete geçirme yeteneğinden yoksundu. Özellikle '60'lı yıllarda sanayi merkezlerinde gelişen radikal işçi muhalefeti sendika aygıtı aracılığıyla bastırılmıştı. Bu, işçi sınıfını askeri darbe karşısında zayıf düşürdü.

Buna rağmen Arjantin işçi sınıfı, askeri faşist diktatörlüğün saldırıları karşısında uzun dönem sessiz kalmamış, yarı-legal örgütlenmelere giderek direnişin başını çekmiştir. Yoğunlaştığı bütün sanayi merkezleri direniş kalelerine dönüşmüştür. Merkezi sendikal örgütlenmelerin yanı sıra güçlü bir işçi muhalefeti toplumda varlığını hep hissettirmiştir. Arjantin'in politik yaşamı bölgenin bu güçlü işçi sınıfı tarafından belirlenmiştir.

Son yıllarda artan eylemlilikler işçi sınıfının Peronizmden kopuşunu hızlandırmıştır. İlk defa Peronizmin işçi sınıfı içindeki dayanakları olan sendika yöneticileri Menem'e açıktan cephe almak zorunda kalmışlardır. Peronizmden kopuş Arjantin işçi sınıfı hareketi açısından bir dönüm noktası sayılabilir. Bu potansiyeli bağrında tutmayı başaramayacaktır.

ABD-İran ilişkilerinde yumuşama

Fransa'nın İran ile girdiği ilişkiler ABD'de büyük bir rahatsızlık yaratmaktadır. Uzun dönemden beri İran'la ilişkilerin düzeltilmesini isteyen bazı tekelci çevreler Clinton'u sıkıştırmaktadırlar. Çünkü artık diğer emperyalist ülkeler, ABD'nin politikasını İran'la ilişkileri kendi lehine çevirme fırsatı olarak kullanmaktadırlar. İlişkilerini koparmayan Almanya'ya Fransa da katılmıştır.

Tam da bu gelişmeler yaşanırken, ABD yeni İran yönetiminin isteği doğrultusunda rejime karşı savaş veren Halkın Mücahitleri Örgütü'nü "terörist" örgütler listesine almıştır. Beyaz Ev'in bu tutumunu *Los Angeles Time* "bir dostluk jesti" biçiminde yorumlamıştır. Zira bu tavır ABD'nin Tahran rejimine karşı muhalefet eden güçleri destekleme stratejisini terk etmesi anlamına gelmektedir. Bundan böyle ABD söz konusu örgütün mallarına el koyabilecek ve üyelerine girişi yasaklayabilecektir.

1965 yılında kurulan Halkın Mücahitleri örgütü orta sınıf entellektüelleri tarafından ayakta tutulmaktadır. Filistin kamplarındaki gerilla eğitiminden sonra 1971 yılından itibaren Şah rejimine karşı mücadeleye başladılar. Banka soygunları, SAVAK ve ABD askeri üslerine, BP ve Shell'e saldırılarla isimlerini duyurdular. 1979 İslami Devrim sürecinde ise polis ve askeri güçlerin silahsızlandırılmasında önemli bir rol oynadılar. Humeyni'nin silahları teslim etme çağrısına uymayan Halkın Mücahitleri, merkezini önce Paris, İran-İrak savaşı döneminde de Bağdat'a taşıyarak mücadeleye devam ettiler. Bağdat rejiminin desteğiyle molla rejimini yıkmayı hesaplayan Halkın Mücahitleri bugüne kadar başarılı olamadılar. İslami ideoloji ile marksist ideolojiyi bütünleştirdiklerini iddia eden Halkın Mücahitleri, İran emekçileri içinde önemli bir politik etkinliğe sahip değillerdir. Gelinek yerde yalnızca ABD'nin İran'la ilişkilerini yeniden düzenlemede bir anlam ifade etmişlerdir. Bu gelişme ABD ile İran ilişkilerinde belli bir değişikliğin ilk işaretlerinden biridir.

Çin devlet başkanı Jiang Zemin'in ABD gezisi

ABD Uzakdoğu'da egemenliğini güçlendirmeye çalışıyor

Çin devlet başkanı Jiang Zemin, Çin Komünist Partisi'nin 15. Kongre'sinde kapitalist ekonominin bir ideoloğu olarak sivrilmiş ve emperyalist dünyanın sempatisini kazanmıştı. Bu nedenle Jiang Zemin'in ABD ziyareti hiç de şaşırtıcı olmadı. Karşılıklı çıkarlar nedeniyle bu iki ülke arasındaki ilişkiler giderek geliyor. Seçim esnasında Bush'u Çin'e karşı yumuşak davranmakla itham eden Bill Clinton, Çin yönetimiyle yapılacak görüşmelerde insan hakları sorununun gündeme getirilmeyeceğini açıkladı.

ABD yönetimi '95 yılından bu yana Çin'e yönelik politikasını, Çin'de insan hakları ve ekonomik gerçekliğin farklı olduğu biçiminde açıklıyor. Dışişleri Bakanı Madeleine Albright bu yılki Pekin ziyaretinde ABD'nin bu çizgisini yineledi. Ekonomik ilişkiler dünya çapında artan rekabet koşullarında tek ölçüt sayılmıyordu.

Bu "tek ölçüt" üzerinden bakıldığında, Çin'in ABD için taşıdığı önem açıktır. Çin'in dış ticaret hacmi geçtiğimiz yıl 43 milyar doları bulmuştur. 1996 yılı sonunda ABD sermayesi Çin'de 22.240 işletmeye yatırım yapmıştır. Geline yerde ABD'nin Çin'deki sermaye yatırımı 35 milyar dolar dolayındadır. Çin'e yönelik ticaret ve sermaye yatırımında ABD, Japonya'dan sonra ikinci sırayı almaktadır.

Diğer taraftan ABD, Çin'in Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olmasını engellemektedir. Serbest pazar ekonomisinin tam yerleşmemiş olmasını buna gerekçe göstermektedir. Fakat ABD'nin bu tutumunun arkasındaki temel etken Çin'in Avrupalı emperyalistlerle gireceği ilişkilidir. Bu nedenle Çin'le girişilecek ilişkilerde yıllardır Avrupa tekellerine karşı yaptırımlara başvuruyor.

Fakat bu durum Çin'i pek etkilememektedir. Çin'e devrolduktan sonra da Hong Kong'un bu örgüte üyeliği devam etmektedir. Yani Hong Kong Çin'in dünya ticaretine katılmasının önemli bir köprüsü olarak kullanılmaktadır. Ayrıca ABD, Çin ile ilişkilerini Asya Pasifik Ekonomik Kooperasyonu'nun

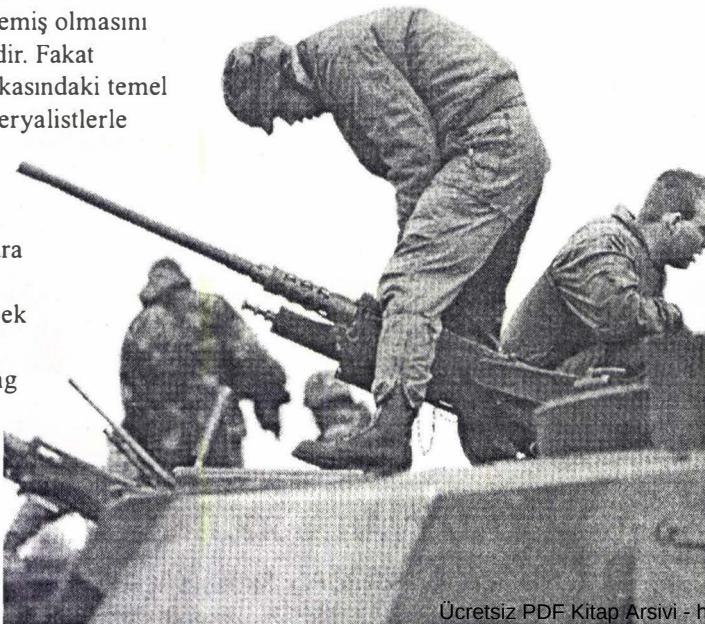


(APEC) güçlendirilmesine endekslemektedir. Avrupa Birliği'ne karşı alınan bu önlem, Avrupa tekellerinin bölgede nüfuz sağlamalarını engellemek amacını gütmektedir. Fakat Çin'in özellikle güvenlik politikasından dolayı ABD'nin ekonomik çıkarlarını gözetken bir önleme adepte olması beklenemez. Zira ABD özellikle son yıllarda Japonya'yı Asya'da önemli bir askeri müttefik olarak desteklemekte ve

güçlendirmektedir. Çin'in gücünü dengelemek için Japon ordusu, ABD askeri güçleriyle birlikte önemli bir askeri gücü oluşturmaktadır. Uzakdoğu'da şekillenen bu emperyalist ittifak uzun dönemli bir stratejinin ürünüdür. Çin bu ittifakın kendisine karşı kurulduğunu ifade etmektedir.

Dolayısıyla emperyalist güçler arası kızışan rekabet koşullarında iki ülkenin yakınlaşması tümüyle karşılıklı ekonomik çıkarlara dayanmaktadır. ABD, Çin'in eski Sovyetler Birliği ülkeleriyle olan ilişkisini kullanmayı da hesaplamaktadır.

Ekonomik çıkarların yanısıra askeri politik hesaplar da bölgedeki yeni ilişkilerin gelişmesinde önemli bir etkidir. Dünyadaki bütün emperyalist güçler yeni bölgesel ittifaklar ve geçici işbirlikleriyle konumlarını güçlendirmeye çalışmaktadırlar. Pazarı paylaşma mücadelesi önümüzdeki süreçte daha değişik ittifakları ve işbirliklerini gündeme getirecektir.



Güney Afrika: COSATU'nun 6. Ulusal Kongre'si

İşçi sınıfı "ulusal uzlaşma" politikalarını reddediyor



Güney Afrika'da Apartheid rejiminin yıkılmasında önemli bir rol oynayan en büyük sendika federasyonu COSATU 6. Ulusal Kongre'sini topladı. Kongreye bin delege katıldı. Önceki süreçte ve bizzat kongrede ağırlıklı olarak Apartheid rejiminin yıkılışından sonra izlenen ekonomik politikalar ve işçi sınıfı üzerindeki etkileri tartışıldı.

13 ayrı sendikayı çatısı altında örgütleyen ve 1,8 milyon üyeye sahip bulunan COSATU, Mandela hükümetinin işçi sınıfı içindeki dayanağı olma işlevini yerine getiriyor. Ağırlıklı olarak kömür ve maden işçilerinden oluşan üyeler Güney Afrika'da sınıf mücadelesinin en radikal kesimi durumunda.

COSATU, gerçekte bir burjuva reform partisi olan Komünist Partisi'nin etkisi altında bulunuyor. Kongrede tartışılmak üzere sendikaların yeni hükümet döneminde oynadığı role ilişkin bir rapor sunuldu. Raporu hazırlayanlardan bazıları yeni hükümetin bakanı konumundalar. Sendika yönetimi işçi sınıfının alttan alta gelişen mücadelesini dizginlemek için, kongre öncesinde, hükümetin ekonomik büyüme, iş pazarı ve sosyal dağılım politikalarına yönelik yoğun eleştirilerde bulunmak zorunda kaldı. Zira maden işçileri içinde etkin konumda olan işçi komiteleri önderliğinde son bir yıl içinde yer yer çatışmalar yaşanmış, hükümetin yanısıra sendika yönetimi de hedef alınmıştı. Ulusal ekonominin inşası programı sendikalar aracılığıyla hayata geçirilmeye çalışılıyordu. İşçiler, "ulusal uzlaşma" adı altında sömürünün sürdürülmesinin piyonlarına dönüştüklerini belirterek sendika yönetimlerine tavrı almaya başlamışlardı.

Sendika yönetimi gelişen hoşnutsuzlukları gözetmek zorunda kaldı. Mandela'nın danışmanı konumunda olan COSATU Başkanı Gomomo, yaptığı konuşmada, hükümetin yeni ekonomik gelişme programı GEAR'ın bir canavar olduğunu, bu programı

kabullenmeyeceklerini belirterek, işçilerden destek istedi. Bu sözde radikalizm yalnızca yeniden başkan seçilmek için yapılmış bir yatırımdı.

Mandela hükümeti neo-liberal ekonomik yaptırımlarla bütçe açığını kapatmaya çalışmaktadır. Bu açığın kapatılmasının yabancı sermayenin ülkeye akışını sağlayacak bir önlem olduğu ileri sürülmektedir. Fakat son yılların ekonomi politikaları sadece işsizliğin daha da artmasına yol açmıştır. İşsizlik oranı %30'a, siyah nüfus içinde ise % 50'nin üzerine çıkmıştır.

COSATU kongrede kapitalistlere ek vergilerin yüklenmesi ve işsizliğe karşı mücadele edilmesi gerektiğini savundu. 39 milyon siyah işsiz için bu tür çağrılar fazla bir anlam taşımıyor. İşçi sınıfı başta olmak üzere siyah emekçilerin yaşam koşulları her geçen yıl biraz daha kötüleşiyor. Bunda COSATU'nun sorumluluğu büyüktür. Yöneticilerinin çoğu ANC ve hükümet üyelerinden oluşmaktadır. COSATU sahip olduğu ekonomik ve politik güçle 6. Ulusal Kongre'de işçi sınıfının bir çıkış yapmasını engellemeyi başarabilse de, gelişmeler önümüzdeki dönemin sert bir mücadeleye gebe olduğunu göstermektedir.

Önemli bir mücadele deneyimine sahip olan Güney Afrika işçi sınıfı, "ulusal ekonomi", "ulusal demokrasi", "ulusal konsens" propagandasına artık kanmayacağını son bir yıl içindeki eylemleriyle defalarca göstermiştir. Ayrıca işçi sınıfı içinde devrimci güçler küçümsenmeyecek bir etkinliğe sahiptirler. Güney Afrika, işçi sınıfının damgasını vurduğu bir mücadele ülkesi olmaya devam edecektir. Apartheid rejimini süpüren bu sınıf, sosyal kurtuluş mücadelesini de mutlaka yükseltecektir. Sendika bürokratlarının devlet mekanizmasının bir parçası haline gelmesi, işçi hareketinin önünün açılmasını kolaylaştırmıştır. Son kongre bunun bir göstergesi olmuştur.

Borsalarda genel çöküntü:

Kapitalist dünya ekonomisi bir kez daha tekledi

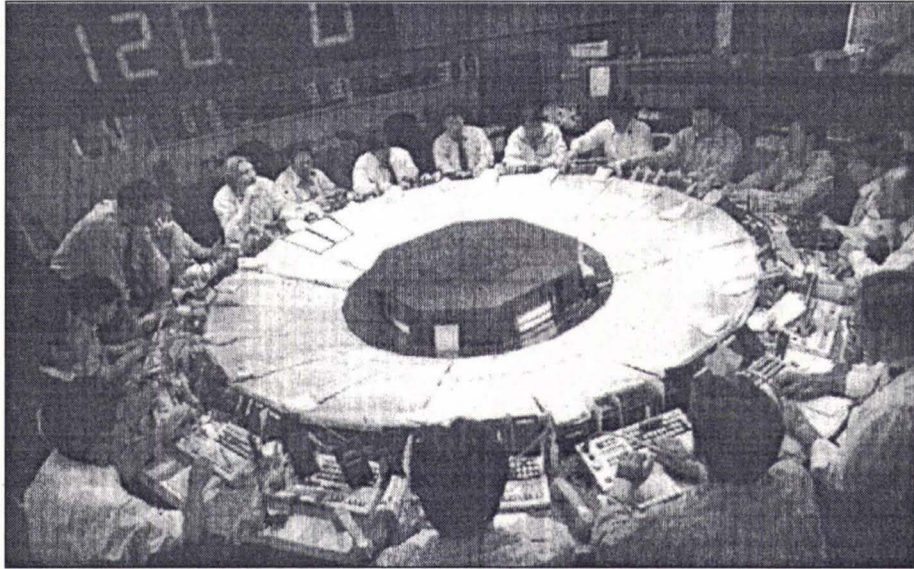
Sistemin asalaklığa ve spekülasyona dayalı niteliğinin dışavurumu

Hafta başından itibaren piyasaları sarsan borsa krizi, Ekim ayının burjuvazi açısından ne denli talihsiz bir ay olduğu bir kez kanıtlamış bulunuyor. Büyük Ekim Devrimi'nin sermaye düzeninde açtığı tarihsel gedik biliniyor. İkinci emperyalist savaşın patlak vermesinde önemli bir rol oynayan ünlü 1929 borsa krizi de Ekim ayının 24'ünde patlak vermişti. On yıl önce, 19 Ekim 1987 günü, aynı sonuçları yaratmayan, ama benzer ölçekte olan bir borsa krizine daha tanık olunmuştu. Bugünlerde yine dünya borsalarına benzer bir atmosfer hakim oldu. 27 Ekim günü tüm dünya borsalarını etkisi altına alan mali kasırga beraberinde milyarlarca doları götürdü. Ne tesadüfse, 20. yüzyılın bugüne kadar tanık olunan önemli borsa krizleri hep Ekim ayında patlak vermektedirler.

27 Ekim günü Avrupa borsalarına, özellikle de Wall Street'e sıçradığı için doruğuna tırmanan krizin önem derecesi nedir? Bu kriz ile 1929 krizi arasında ne tür farklar mevcuttur?

ABD'nin dünya ekonomisinde oynadığı belirleyici rolden ötürü borsaların nabızı New York'a, Wall Street borsasına endeksli ölçülmektedir. Onun için son borsa krizinin uluslararası ölçekteki yoğunluğu ancak Wall Street'in tavrı kıstas alınarak belirlenebilir. Dolayısıyla Hong Kong borsasının son bir ay içinde % 40 oranında değer kaybetmiş olması ölçü değildir. 24 Ekim 1929'da, yani "kara perşembe" günü, New York borsası bir seansta % 13 oranında değer kaybetmişti. 19 Ekim 1987 günü Wall Street % 22, 27 Ekim 1997 günü ise % 7 oranında değer kaybetti. Bu rakamlar ışığında bakıldığında, 27 Ekim 1997 krizinin öncellerine göre daha az yoğunlukta olduğu ortaya çıkmaktadır.

Doğal olarak sermayenin uluslararası entegrasyonu ve iletişim teknolojisinin bugünkü gelişim düzeyi, krizin yoğunluk derecesini de etkilemektedir. 24 Ekim 1929 krizi New York'ta patlak verdiği zaman, etkisi aylar sonra dünyanın diğer ülkelerinde hissedilmeye başlamıştı. Ayrıca o dönem spekülasyon sermayenin hacmi, bugünküyle kıyaslandığında, son derece mütevaziydi. Fakat 1929'da sermayenin yeterince uluslararasılaşmamış olması, iktisadi yaşamda ulusal kriterlerin halen ağırlık taşıması, yani sermayenin bugünkü biçimiyle bir "enternasyonal"inin olmayışı, 29 bunalımının çorap söküğü gibi ilerlemesini kolaylaştırmış ve



bilinen sonuçlara yol açmıştı.

Bugün borsalarda 1929 dönemi ile asla kıyaslanmayacak oranda sermaye dolaşmakta, gününbirlik olarak milyarlarca dolar değerinde hisse senedi el değiştirmektedir. Dev şirketler borsa oyunları ile birbirlerini yutmakta ya da iflasa sürüklemektedirler. Spekülasyon dünya ölçeğinde genelleşmiş vaziyettir. Borsa sayısı mantar ürer gibi artmaktadır. "Ürün" adı altında hergün bu borsalarda yeni spekülasyon olanakları yaratılmaktadır. Örneğin ABD nüfusunun % 40'ı şu veya bu oranda Wall Street'teki spekülasyonla doğrudan ilişki içindedir. Mütevazı toplumsal kesimler dahi tassarufalarını kefeye koyarak ya da bankalara ve kredi kuruluşlarına borçlanarak, borsada vurgun vurma hayali ile yaşamaktadırlar.

Borsalarda dolaşan sermayenin hacmi ve spekülasyonun genelleşmiş olmasının yanısıra, 1929'a göre gözlemlenen belirleyici faktörlerden birisi de, bilgisayar teknolojisinin ulaştığı düzeydir. Dünyanın bir ucundan öteki ucuna bilgi alış veriş, haber anında ulaşmaktadır. Sermaye vurgun vurmak için dünyanın küçülmesi olarak anılan bu iletişim olanaklarını etkin bir biçimde kullanmaktadır. Örneğin Wall Street bir yıl içinde bilgisayar parkını yetkinleştirmek için 1 milyar dolar ayırdı.

İletişim teknolojisi borsalarda bir yandan vurgunun hacmini artırıp ritmini hızlandırırken öte yandan da yan etkilere yol açmaktadır. 1929'da olduğu gibi "kara perşembe"nin etkisi aylar sonra Asya ülkelerine ulaşmıyor. Hong Kong borsasının sıkıntıya girmesi de bu farkından ötürü aynı gün olmasa da

ikinci günü tüm dünya borsalarında hissedilmek zorunda kalınıyor. İletişim olanakları sermaye kaçışını ya da transferini de aynı oranda kolaylaştırıyor.

Bu nedenlerden dolayı son borsa krizi, her ne kadar düşüşü gösteren yüzdelik rakamlar düzeyinde 1929 krizinden daha az yoğunluklu görünmese de, aynı sonuçları yaratmasa da, aslında ciddi bir krizdir. Bir kaç ülke ile sınırlı kalmamış, yirmidört saat içinde bir kasırga gibi dünyanın dört bir yanını etkilemiştir.

1987 krizi para piyasasında bugünkü krizden daha fazla hasara yolaçmıştı. Ama neden bu krizler 1929'daki gibi sonuçlar yaratmıyor? Milyarlarca dolar anında kaybediliyor, ama Golden Boy'lar, Trader'ler intihar etmiyor, bankacılar gökdelenlerden aşağı atlamıyor.

1929'da sermaye dünyası uluslararası ölçekte yeterince bütünleşmemişti, bünyesinde işbirliği ve dayanışma geleneği henüz yoktu. Herkes kendi başının çaresine bakmaya kalkışmış, yangından mal kaçırmaya çalışmıştı. Öyle olunca da yangın çevreye yayılmaya devam etmiş, ortalığı kasıp kavurmuştu. İkinci emperyalist savaştan alınan ikinci dersten bu yana burjuvazi geleceğe farklı bakmaktadır. Emperyalist-kapitalist sistemin geleceğini mümkün mertebe herşeyin üstünde tutmaya çalışmaktadır.

Büyük ölçekli bir bunalım durumunda kapitalist sistemin tehlikeye düşmemesi için yoğun bir işbirliği, sistematik bir koordinasyon çerçevesinde hareket edilmektedir. Son birkaç krizden bu yana Asya ülkelerinde patlak verdiği günden bu yana burjuvazinin

uluslararası politik temsilcileri ya da sözcülerinin ağzından kayda değer tek bir çatlak ses çıkmamıştır. İlk günlerde Malezya, Taylan vb. ülkelerin hükümetleri basında eleştiri konusu edilmişlerdi. Ama krizin ciddiyeti anlaşılır anlaşılmaz, dünya burjuvazisi tek ağızdan konuşmaya başladı. Büyük tekeller kanamanın önünü almak ve çubuğu tersine bükme için borsada yoğun bir biçimde kendi hisse senetlerini satın almaya başladılar. Örneğin IBM 3,5 milyar dolar ek harcamada bulunarak (gerçek rakam açıklanmamaktadır), karşılığında değeri iyice ucuzlamış kendi hisse senetlerini toplamaya başladı. Birçok başka tekel de IBM örneğini izledi. Sadece Georges Soros gibi bir kaç ünlü spekülasyoncu karalandı.

Ama, kapitalist düzenin iç çelişkilerinin keskinleşmeye devam ettiği, değişik emperyalist mihraklar arasında yarışma ve çekişmenin hızlanarak sürdüğü, tekellerin birbirlerinin ayaklarını kaydırmak için her türlü yonteme başvurduğu bir dönemden geçiyoruz. Bu nedenle sermaye dünyasının saflarında görülen bu zoraki işbirliği ve dayanışmanın geleceği yoktur. Zor günlerin bu kutsal ittifakı eninde sonunda dağılmak zorundadır. Tarih kapitalizmin çelişkili gelişim yasalarının sonuçta her zaman politik iradeye baskın çıktıklarını göstermektedir. Kapitalizmin krizlerinin yapısal, burjuvazinin homojen tavrının ise konjonktürel olduğu tarihin kanıtladığı bir gerçektir.

Burjuvazi borsa krizini nasıl tanıtmakta ve nasıl yorumlamaktadır?

Çıkış noktasını Asya ülkelerinin oluşturduğu bu yeni borsa krizine 17 Ekim tarihli sayımızdaki "Asya'da Mali Kriz Derinleşiyor" başlıklı yazıda değinmiştik. Bu yazıda borsa bunalımının birçok nedenden kaynaklandığını belirtmiş ve en önemlilerini üç kategoride özetlemiştik: "Bunalımın birincisi ve en önemlisi dünya pazarının tıkanmış, dev bir üretim fazlalığının birikmiş olmasıdır. Bunalımın ikinci nedeni yabancı sermayeyi daha doğrusu genel anlamda sermayeyi ürkün faktörlerin Asya'da uç göstermeye başlamış olmalarıdır. Bunalımın üçüncü bir nedeni ise sermayenin kendisine daha müsait, daha avantajlı yeni pazarlar keşfetmiş

olmasından kaynaklanmaktadır."

Yapısal nedenlerini bu şekilde özetlediğimiz borsa krizi, sermayeye dünya ölçeğinde yirmi dört saat sancı çektirdikten sonra şimdilik dinmiş bulunuyor. Akibeti hakkında şu anda her ne kadar kesin bir yargıda bulunmak zor olsa da, geçmiş borsa krizlerinin seyri dikkate alınarak bakıldığında, kriz son bulmuş gibi görünüyor.

Krizin nedenleri hakkında burjuva iktisatçıları ve borsa uzmanları arasında başlayan tartışma ise sürmektedir. Bu tartışma iki soru etrafında gündeme getirilmekte ve hemen tek seçeneğe indirgenerek mali buhran irdelenmeye çalışılmaktadır. **Bunalım yapısal nitelikte midir?**

Yoksa spekülasyondaki aşırılığı cezalandıran bir azarlama mıdır?

Soru böyle bir ikilem çerçevesinde konulduğuna ve burjuva uzmanlar kapitalist sistemin kendisini tartışma konusu etmeyeceklerine göre, verecekleri cevap basittir.

Özetle şöyle denilmektedir: Spekülasyonların yapıldığı her yerde arasıra böyle krizlerin gündeme gelmesi doğaldır. Arasıra diyoruz, çünkü 20. yüzyılın başlarından bugüne kadar sadece üç kez ciddi borsa krizlerine tanık olunmuştur. Dolayısıyla bunalımın kapitalist sistemin doğası ile bağlantılı yapısal bir yönü yoktur. Patlamalar nihayetinde birer trafik kazalarıdır. Ancak spekülasyonun akıl dışı boyutlar kazandığı da doğrudur. Borsada saptanan değerler ile gerçek iktisadi değerler arasında bir uçurum oluştu. Reel ekonomi ile gizil ekonomi arasındaki ilişki bağı koptu. Bu iktisadi açıdan kabul edilemez bir abesliktir. Fakat pazar ekonomisinin yasaları o kadar doğal bir işlerliğe sahiptir ki, bu abesliğin farkına vardı ve düzeltilmesine karar verdi. Bu nedenle borsa krizi görünürde bir trafik kazası olsa da, sonuçta abesliği düzeltici, aşırılığı cezalandırıcı, yani dünya ekonomik sistemine selamet getirici bir işlev görmüştür.

Dilin kemigi yoktur. Krizin dindiği anlaşılan kadar, heyecanlarını dizginleyemeyenler, saçlarını yolarlar, bugün krizi selamet getirici uğurlu bir vaka kategorisine sokarak yorumlamaktadırlar. ABD eski başkanı Kennedy'nin ekonomi danışmanı olan keynesçi sosyal-demokrat iktisatçı John Kenneth Galbraith dahi bu açıklama ile alay etmektedir. *"Ekonomi ile ilişkisi kalmamış, otonom bir yapı kazanmış olan borsa spekülasyonunun bir gün mutlaka çökmek zorunda kalacağını önceden görmemek mümkün değildi"* diyerek, gafil avlandıklarını iddia eden meslektaşlarıyla dalga geçmektedir.

Selamet getirici uğurlu olayın gerisinde ne var?

ABD örneği verdiğimiz rakamdan

da anlaşılacağı üzere, borsada yalnız spekülasyoncular oynamamaktadırlar. Kaldı ki bunların elinde dolaşan sermaye de, deyim yerinde ise, babalarından miras kalmış değildir. Serveti 40 milyar dolar olarak tahmin edilen Microsoft'un sahibi Bill Gates'in bir kaç saat içinde 1,7 milyar dolar zarar ettiği, maliyeci Warren Buffet'in 717 milyon dolar kaptırdığı, Oracle'ın sahibi Larry Ellison'un 667 milyon dolar

kaybettiği iddia edilmektedir. Bunlar bu paraları kaybetmemişlerdir. Eğer ellerindeki hisse senetlerini o anda göre satsalardı böyle bir kayıpları olurdu. Bu birkaç örneğin zararları sadece gizil düzeydedir. Yarın borsa yine yükselecek, doğal ritmini kazanacak, hisse senetlerinin değerleri eski

düzeyine ulaşacak ve gizil zarar kendiliğinden kapanacaktır.

Sorun bu değildir. Bazı sermaye sahiplerinin, hatta bazı mütevasi konumdaki insanların borsada zarar görmüş olmaları kriz sonrası genel manzarayı değiştirmemektedir. Dünya ölçeğinde bir vurgun, bir gasp olayı yaşanmıştır. Bu gaspın hasılatını rakamla açıklamak mümkün değildir. Kısa bir zaman zarfı içinde yüz milyarlarca dolar karşılığında sermaye el değiştirmiştir. Mali düzeyde görülen zararın yanısıra geriye ödenmesi gereken borçlar, devalüasyon sonucu budanmış alım gücü ve durumu makro ekonomik bakımdan düzeltmek için şimdilik Asya ülkelerinde dayatılan yeni kemer sıkma politikaları kalmaktadır.

Borsa krizinin esas sonuçlarından en önemlisi emekçi ve yoksul kesimlerin gördüğü zarardır. Onlar borsada oynadıkları için değil, onların kaderiyle, günlük yaşamlarıyla, alın terleriyle, en temel ihtiyaçlarıyla borsada oynadığı için zarar görmüşlerdir. Bill Gates'in ve benzerlerinin adları bu gerçeğe gölge düşürmek için kasten önplana çıkarılmaktadır. Konuyu dağıtmamak için emekçi kesimlerin krizden gördüğü zararın detaylarına girmeyeceğiz. Sanıyoruz şu kadarını belirtmek konuyu anlaşılır kılacaktır. Bazı işyerlerinin iflasa sürüklenmelerinin faturası işten atmalar sonucu emekçilere ödettiler. Ekonomik faaliyetin yaşayacağı durgunluğun faturasını yine işsizler ordusunun büyümesiyle emekçiler ödemek zorunda kalacaklardır. Devalüasyon sonucu alım güçleri düşenler yine emekçilerdir. Kemer sıkma politikaları, ki bu

ücretlerin dondurulması, sosyal kazanımların tırpanlanması vb. anlamına gelmektedir, emekçilerin omuzlarında yürürlüğe konulacaktır.

Borsalarda spekülasyon konusu olan değerler sadece son tahlilde emekçilerin temel gereksinimleridir. Ekmekten suya, sudan petrole, petrolden tekstile kadar değişen temel gereksinim maddelerinin fiyatları borsalarda belirlenmekte ve spekülasyonla hep yukarı doğru çekilerek faturası emekçilere ödettiler. Aradaki fark ise spekülasyoncuların cebine spekülatif kazanç olarak akmaktadır. Örneğin Wall Street 1991 yılından bu yana ortalama % 180 oranında mutlak bir artış kaydetti. Bu artış sermaye sahipleri için asalakça kazanılmış astronomik bir kazanç oluşturmaktadır.

Spekülasyoncu denilince sadece finans kapitalin borsalarda cirit atan asları düşünülmemelidir. Tanımlamada Golden Boy'lar, Trader'ler ya da Georges Soros referans alınmamalıdır. Spekülasyon yoluyla çok kısa zaman içinde çok daha yüksek oranda kazanç elde edildiği için, her yatırımcı işletmenin mutlaka borsada bir kolu mevcuttur. Tekellerin, her boydan işletmenin sanayi yatırımlarına dönüştürdükleri kâr oranı son derece düşüktür, asgari ihtiyaçları zor karşılamaktadır. Geri kalan borsada vurgun vermeye ayrılmaktadır. Hatta yer yer bazı işyeri sahiplerinin sermayelerini tamamen borsaya akıttıkları ve kendi işyerlerini iflasa sürükledikleri görülmektedir. Sermaye yatırımcı özelliğini spekülasyon yararına kaybetmekte epeyce mesafe almış durumdadır. Borsa krizinin açıklaması da, sermayenin bu evriminde, asalaklaşmanın genelleşmesinde yatmaktadır.

Spekülasyon konusu olan değerlerin insanlığın temel gereksinimleri olduğunu söyledikten sonra spekülasyonda kullanılan sermayenin kendisine de bir açıklama getirmek gerekiyor. Spekülatif sermayenin babadan kalma bir miras olmadığını belirtmiştik. Bu sermaye gökten zembille de inmemektedir. Bu sermaye işçi sınıfının, emekçilerin, köylülerin alınterlerinden devşirilen artı-değerden oluşmaktadır. Sömürünün dozunun arttırılması sonucu yükseltilen kâr marjları borsalarda kullanılan

spekülatif sermayeye dönüştürülmektedir. Özetlemek gerekirse, emekçilerin alınterleri gaspedilerek spekülatif sermayeye dönüştürülmekte ve bu sermaye bir silah gibi tekrar emekçilere doğrultulmakta, onların ürettikleri değerlere döne döne el konmakta kullanılmaktadır. İşte sermaye için selamet getirici uğurlu olayın gerisinde yatan budur. Yani soygun mekanizmasının tıkanmadan işlemiş olmasıdır.

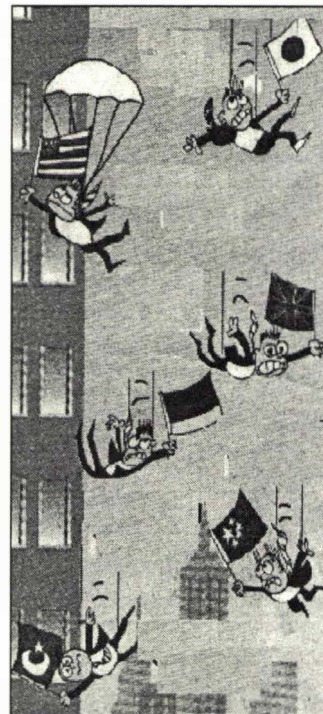
Borsa krizinin yarattığı diğer sonuçlar

Borsa krizinin yarattığı diğer sonuçlardan ilk göze çarpanı, ABD emperyalizminin oynadığı rol ve mali piyasada konumunu pekiştirmiş olmasıdır. Değişik borsaların 28 Ekim tarihli durumunu gösteren tablodan da anlaşılacağı gibi, sadece ABD emperyalizminin arka bahçesi konumundaki mekanlarda borsalar artış gösterirken, diğerlerinin hepsinde düşüşün devam ettiği görülmektedir. Bundan ABD emperyalizminin dolar politikası sayesinde iradesini dünyaya bir kez daha dayattığı ve kabul ettirmeyi başardığı sonucu çıkmaktadır.

Aynı şekilde, ABD'nin krize tavır almada önderlik yaptığı ve Wall Street'in fırtınayı yatıştırma belirleyici rolü oynadığı hesaba katılırsa, kriz ortamında ABD'ye yoğun bir sermaye akışının gerçekleştiği

sonucu çıkmaktadır. Olayın bu bakımdan nasıl bir sonuç yarattığı açıklanamamaktadır. Ama ABD dolarının krizde istikrarlı ve referans döviz işlevi görmüş olmuş olması bu ihtimali güçlü bir olasılığa dönüştürmektedir. Bundan çıkarılacak pratik sonuç şudur: Dünyada yaşanan dev vurgundan aslan payını dolar ile ABD tekelleri almışlardır. Borsa krizinin yarattığı ikinci sonuç ise, tekellerin birbirlerini yutmak, hasımlarının ayaklarını kaydırmak ve mümkün olursa iflasa sürüklemek için bulunmaz bir fırsatın doğmuş olmasıdır. Krizin arifesinde borsalara peşpeşe **"açık alım teklifleri"** gelmekteydi. Ya bu tür

girişimlere karşı korunmak ya da birilerini yutmak için gününbirlik ittifaklar yapılmaktaydı. Krizin mali piyasada yarattığı panik havası bu tür operasyonlar için ideal bir ortam yaratmış bulunuyor. Bu ortamı idealleştiren diğer bir faktör ise, kuşkusuz değerlerde yaşanan dalgalanma, kurlarda görülen düşüş olmaktadır. Vurgundan en büyük payı alanlar bugün düne göre şirket yutma operasyonları yürütmek için çok daha fazla olanaklara sahiptirler. Dolayısıyla, önümüzdeki dönem tekeller arası rekabetin ve çelişkilerin derinleşeceği, hesaplaşmanın hızlandığı bir dönem olacaktır. Borsa krizi aynı zamanda kapitalist sistemin çelişkilerine ivme kazandırmıştır. Selamet getirici uğurlu olayın gerisinde sermayenin kendi iç hesaplaşmaları da bulunmaktadır.



Düşüşün ardından dünya borsalarında 28 Ekim'deki "toparlanma" tablosu (% olarak)

Tokyo	(-) 4,26	Tel Aviv	(-) 9,86	New York	(+) 4,71
Frankfurt	(-) 8,04	Singapur	(-) 7,59	Meksiko	(+) 11,69
Londra	(-) 1,76	Yeni Zelanda	(-) 12,04	Brezilya	(+) 6,42
Paris	(-) 4,27	Johannesburg	(-) 11,10	Toronto	(+) 2,08
Hong Kong	(-) 13,70	Kuala Lumpur	(-) 6,64	Moskova	(-) 20,40
Budapeşte	(-) 16,50	Bangkok	(-) 6,15	Milano	(-) 6,03
Manilya	(-) 6,31	Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rante.org			

Ekim Gençliği

15 Günlük Sosyalist Gençlik Dergisi

EKİM GENÇLİĞİ ARTIK 15 GÜNLÜK

İMES İşçileri Haklarına ve Örgütlenme Araçlarına Sahip Çıkararak Kazanacak!

İMES şimdiye kadar sendikanın girmedigi; iş güvenliği, iş güvencesi, sekiz saatlik işgünü vb. insanca yaşam ve çalışma koşullarının olmadığı; sigorta, sosyal haklar gibi şeylerin patronların insafına kaldığı ve 13 bin kadar kayıtlı işçinin çalıştığı koca bir site. Çok işçi çalıştırmak çok yaygın bir uygulama. Alman emperyalizminin finanse ettiği bir de çiraklık okulu var sitede. İşverenler bu sayede gerektiği kadar vasıflı işgücünü de, daha ucuza elde edebiliyorlar.

Site genellikle, büyük fabrikalara parça üreten ya da küçük üretim yapan küçük ve orta ölçekli 800'ün üzerinde atölyeden oluşuyor. Bu ise 13 bin işçinin de 800'e bölünmesi demek oluyor ki, bu da aşılması gereken önemli ve bir o kadar da zorlu bir sorundur. Bir işçi derneği, iyi değerlendirildiğinde bu sorunu aşmak yolunda çok değerli bir imkan anlamına gelecektir. İşçilerin böyle bir birlikteliği, girişimi sahiplenmesi önemlidir. Bu, ileriye çekilmesi ve sıkı yürütülen sürekli bir çalışmayla tüm siteye yayılmaya çalışılması gereken çok önemli bir çabadır.

Öncelikle, sendikayı siteye sokmak gibi bir hedef vardır. Derneğin böyle bir çalışmanın ilk basamağı, bunu olanaklı kılmanın bir aracı olabilmesi için siteye geniş çaplı yayılması ve işçilerin güçlü bir ortak mücadele platformu olabilmesi gerekir. İşin henüz çok başında olduğumuz açıktır. Öyleyse durumumuzu iyi kavramalı, çalışmamızı buna göre yürütmeliyiz. Bu iş o kadar kolay değil. Bir kere aylara, hatta yıllara yayılacak sürekli bir faaliyet var. Durmaksızın harcanması gereken bir emek var. "Önce kendi ekmeğine sahip çıkması gereken" işçilerin, bunu sınıf kardeşlerinin de ekmeğine sahip çıkmadan yapamayacağı gerçeğini kavrayabilecek kadar ileri çekilmesi var vb. vb.

Bir kaç şeyin altını çizmekte fayda var: Birincisi; dernekleşme başarılsa, dahası sendikada örgütlenmiş bile o sendikanın işçileri temsil edebilmesi, işçilerin mücadele aracına dönüşebilmesi için tabanın her dönem

kendi kararlarını sendika bürokrasisine kabul ettirecek, kararlılığı yakalayabilecek militan bir örgütlülüğe ihtiyaç olduğudur. Yürüteceğimiz çalışma aslolarak bu örgütlülüğü yakalamayı hedeflemelidir.

İkincisi, böyle bir birliğin mücadele okulu anlamına gelmesidir. İşçi, mücadele içinde eğilecek, ileriye çıkacaktır. Sermayedarı,devleti, polisi, burjuva hukuku, medyası, sivil-faşisti ile kapitalist kampı bir bütün olarak görme imkanına sahip olacaktır. Düzenin kolluk güçleri ile karşılaşmalar, mücadelenin militanlaşmasının ve reformist cendereyi kırmasının önünü açacaktır. Sınıf kardeşinin de ekmeğine sahip çıkmadan, sınıf dayanışmasını örgütlemeyen kendi ekmeğine de sahip çıkılmayacağı görülebilir bir somutluğa kavuşacaktır. Omuz omuza mücadele eden, zorluklara birlikte göğüs geren işçiler, kendi aralarında bölük pörçük olmalarına yol açan ön yargılarından kurtularak kendi bağımsız sınıf kimliğiyle yüzleşecektir. Çoğunlukla burjuvazinin pompaladığı bu önyargılardan kurtulmak ise siyasallaşmanın da önünün açılması anlamına gelir. Mücadelenin bize sunduğu bütün bu imkanlar en iyi şekilde değerlendirilmeli ve ajitasyon-propaganda araçları uygun bir şekilde kullanılarak site genelindeki işçilere bağımsız militan sınıf kimliği kazandırılmaya çalışılmalıdır.

Ve üçüncüsü, güncel politikaların ötesinde nihai stratejik hedef olan sosyalizmin yaygın propagandasını yapma olanağı ve sorumluluğudur. İşçiler, yaşam ve çalışma koşullarını düzeltmenin de ötesinde en ağırını yaşadığı kapitalist/artı-değer sömürüsünün mantığını kavramalı, asalak burjuvaziye ihtiyacı olmadığını, onu silkeleyip atmasıyla bu sömürü düzenine son verebileceğini, kendi öncüsü olacağı bir devrimle kuracağı sosyalist işçi iktidarı sayesinde sınıfsız, sömürsüz, özgür bir topluma kavuşabileceğini farkedebilmelidir. Bunun sınıfsal sorumluluğunu taşıyabilmelidir.

Amaç, siteyi sınıflar savaşının

mantığını kavrayabilmek, kendi sınıfsal öncü rolünü bilince çıkarmış öncü işçilerin bir kalesi haline getirmektir.

İMES'e dönük çalışmada yalnız değiliz. Bir süredir EMEP'in İMES'te bir dernek girişimi çalışmaları var. Ayrıca, bunun sendikalaşma faaliyeti için bir mevzi işlevi göreceği açıklamaları var. Ancak EMEP ile bizim çalışmamız arasındaki temelden farklılaşmanın altını şimdiden çizmek gerekiyor. Son bir kaç yıl içerisinde burjuvazinin icazet alanına boylu boyunca uzanan EMEP, başka bir çok fabrika ve sitede olduğu gibi burada da kendini ekonomizm/sendikalizm üzerinden üretmeye çalışıyor. "İşçi kitlesinin geri bilinci" lafazanlığı, EMEP'in uzlaşmacı, reformcu kimliğine bahane oluyor.

İMES çalışmasında EMEP, işçileri siyasallaştırmak, mücadele içinde eğitmek ve militanlaştırmak yerine; onların korkularını ve önyargılarını okşayarak ekonomik/sendikal talepler içerisinde tutmak için çaba sarfediyor.

İşçilerin mücadele birliğini yakalayabilmek ve bu mücadele içinde onları siyasallaştırmak için dernek ve sendikalaşma çalışması sadece birer araçtır. Burada EMEP'in kendi çizgisine göre doğal, ancak sonuçta yanlış bir bakış açısı var. Sendika nihai hedef, dernek ise bu hedefe varabilmek, işçilerin birliğini bu yöne çekebilmek için bir araç olarak görülmektedir. Bunu yakalamak adına siyasal ajitasyonu bir yana bırakmak, politik kimliklerden sıyrılmak gayet doğaldır. EMEP için; işçilerin mücadele birliği, siyasallaşması ve bağımsız politik talepleri ile ön plana çıkması önemli değildir. O bunu "geleceğin sorunu" olarak tanımlar. Bunun için çaba harcayanlara (somutta bize) karşı ise, devlete göstermediği bir saldırganlıkla yaklaşmayı marifet sayar.

Beklenenin durulan yere göre değişir.

EMEP'in işçilerin birleşik/politik/militan mücadelesini niye tali de, siteye sendika sokma hedefini esas sorun olarak gördüğünü anlamak için de EMEP'in nerede durduğuna bakmak gerekir. Pratikte devlet ve düzenle karşı karşıya gelmekten korkan, reformcu hayallerle kapitalizmi "iyileştirmeyi" seçen, proletaryanın iktidarına "demokratik Türkiye" ile gitmeyi planlayan bu liberal/reformistlerin; işçi kitlelerini militan mücadelelere yönlendirmek, iktidar perspektifi ile donatarak siyasallaştırmak gibi bir derterleri olamaz. Bu onların bürokratik/köhne yapılanmasına da, liberal/reformist anlayışlarına da ağır gelir.

Derneğin, yüzlerce atölyeye bölünmüş sitede, birbirinden yalıtılmış durumda olan işçilerin birliğini sağlamak konusunda önemli bir işlev göreceği açıktır. Bu çalışmada temel hedef sitedeki işçilerin birleşik/militan/politik birliğini sağlamak olmalıdır. Böyle bir birlik bir kere yakalandıktan sonra sendikalaşmak bu birlik için çözülecek bir problem değildir. Bu birliktelik sağlandıktan sonra aşılacak engel de kalmayacaktır. O halde İMES'i kazanmak için ileri!

**Kurtuluş Yok Tek Başına,
Ha Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!
Güç Örgütlülükte,
Çözüm Sosyalizmde!
E. YANKI**

(Ekim Gençliği'nin 15 Ekim 1997 tarihli 13. sayısından alınmıştır.)



ANALAR

Zılgıt sesleri yükseldi önce, hem de kulakları sağır edecek kadar yüksek bir sesle. Hüzün, gözyaşı, acı bırakıyor insanın yüreğinde bu ses.. İşte Analar. Korkunun, baskının, işkencenin ve zulmün üzerine üzerine giden analar... Göründüler zılgıt seslerinden hemen sonra. Ellerinde kaybolan çocuklarının fotoğraflarıyla, başlarında kırmızı bantlarıyla.

İçlerindeki kını, öfkeyi kusuyorlardı. Hesap soruyorlardı yavrularını kaybedenlerden. Elif Ana en öndeydi her zamanki gibi. Aramaktaydı oğlunu yıllardır...! Hala umut taşıyor kalbinde; bir gün oğluna sarılıp, koklamanın umudunu... Göz göze gelince soruyor sanki insana: "Ellerinizle kazıp toprağı yavrunuzu aradınız mı hiç? Ya da kazarken bu toprağı, cansız bedenini bulursam ne yaparım diye korkudan titrediniz mi hiç? Bulamamanın sevincini ve hüznünü birarada yaşadınız mı hiç? Karanlığı yaşayıp aydınlıktan korktunuz mu hiç? Yüreğinizden umudu atmamayı isteyip umutsuzluğu yaşadınız mı hiç?" Şimdi buldu da oğlunu bulmamış olmanın isteğini taşıyor Elif Ana. Ya da diyor içinden sessizce: "Düzgün'üm değildir belki?"

Emine Ana gibi Elif Ana da oğlunu kaybetmiş olmanın üzüntüsünü taşıyor kalbinde. Ama onur da duyuyor oğlu ile. Emine Ana da mermi olmak istemişti oğlunu kaybeden düşmana karşı. Mezarına karanfil bıraktığında yine de inanamıyor yavrusunun toprağın altında öylece yattığına. Hep aklımızda yer eden o gülüşü ile, yine de aramızda diye teselli ediyor kendini. Ne zaman ki bir siren sesi duyuyorsa irkiliyor geçen zamana rağmen.

Nice çocuklar, genç kızlar, genç erkekler özgür olabilsin diyeydi bütün bu çekilen acılar. Vuramazlar ya özgürlüğü de, gömemezler ya devrimi de toprağa, kaybedemezler ya umutlarımızı, yarınlarımızı... Analar bırakırken artık çocuklarının mezarlarına karanfilleri, dokunurlarken mezar taşlarına kederlenip üzüntü duymayacaklar. Kaldırıp yumruğunu havaya "kaybedemezsiniz!" diye bağıraraklar bütün güçleriyle. Öğrendiler artık çocukları gibi direnmeyi, onlar gibi zaferi bütün güçleriyle istemeyi.

Küçük çocuklar da vardı bu görüntülerde. Kalem tutan bu eller, bu minik eller şimdi de bir fotoğrafı tutuyordu. Belki farkındaydılar olanların, belki de oyun gibiydi gözlerinin önünde olup bitenler...Yine de göstermek istiyorlar herkese, duyurmak istiyorlar dünyaya, korkutmak istiyorlar yarınını almak isteyenleri ve omuz oluyorlar diğer omuzlara...!

Bütün bu duygu yoğunluğunun içinde olmadık bir zamanda tramvay geçiveriyor. Megafondan yeni "kayıp" duyuruluyor.

Yine zılgıtlar, yine alkışlar etrafı sarıyor. Şaşkın bakışlar var bu olanlara karşı. Kimisi üzülüyor da katılmanın cesaretini gösteremiyor, ortak olamıyor o anda, anaların yüreğine yürek olamıyor. Kimisi lanetler yağdırırken düşmana, daha da bir sokuluyor yanındakinin yanına. Eylemin anlamsız olduğunu savunup



cezalarını çektiklerini düşünenler zılgıt çeken anaların haksızlığından dem vuruyorlar. Analar..! Umut dolu yürekleriyle sessizce oturuyorlar bu bakışlar arasında. Koydular önlerine fotoğrafları. Artık tanıyorlar ya birbirlerini, bakıyorlar özel bir duyguyu paylaşarak. Tramvayın dağıttığı o gerçeği hatırlıyor aniden; bedenleri işkencede midir şimdi, yoksa öldü mü ilk günden, belki de yaşıyordur bir gözü olmadan,

topallıyordur belki de kim bilebilir? İşkencecilerin elinde olduğunu bilse de uzanamıyor o kapılara, çekip çıkaramıyor oğlunu hainlerin ellerinden. Rüyalarına giriyor her gece... Kimi zaman ölüyor, kimi zaman çıkıp geliyorlar ansızın mutluluk veriyorlar yüreklerine...! Fakat geceler gündüze dönünce gerçek ortaya çıkıyor. Çalınan bütün ziller de umutsuzluğa dönüşüyor; gelen hep beklenilenden başkası oluyor çünkü. Yine de hep yeni rüyalar görülüyor, yeni ziller bekleniliyor çalınсын diye. Anadır çünkü düşleyen!

Gerekirse toprağı kazar çapa olup elleri, yağmur olup yağar suya hasret olduğunu bilse bedenlerinin, ya da depresyon olup yıkar taş duvarları orada olduğunu bildiğinde.. En önemlisi de çiğnetmez onurunu çocuğunun, siper eder vücudunu düşmana karşı! Bir an bile düşünmeden bedenini yatırırverir ölüme! Yavrusuna kavuşmak umuduyla bir bilseniz neler yapmaz ki bu analar!! Bu yiğit analar ellerindeki karanfiller solmasın diye bir daha; ağlamsın diye artık başka analar; karanlıklar içinde başka canlar kaybolmasın diye... buradalar! Burada... Galatasaray'da olacaklardır buluncaya kadar aradıklarını... Her Cumartesi günü saat 12'yi gösterdiğinde zılgıt sesleri yükselecektir yine Galatasaray'da. Güvercinler alkış seslerinden ürkererek yine havalanacaklardır semalara... Taşıyacaklar gökyüzüne anaların dileklerini..

Kuşlar, iğne atsan hani yere düşmeyecek kalabalık, çiselen yağmur ... Arada bir aşağı yukarı gidip gelen polis otoları, yan taraftaki kasetçiden yükselen müzik... Hayretle bakan gözler... Alkışlarla karışık zılgıt sesleri! Karanfiller!

Saat 12 .. Günlerden Cumartesi.. Yine analar Galatasaray Meydanı'ndalar..! Bütün engellemelere karşı hep burada, bu meydana olacaklar; anaların gözlerindeki yaşlar bitinceye, yüzlerindeki üzüntü sevince, umutsuzlukla karşı karşıya olacaklar..!

Gözetiminde cinsel taciz ve tecavüze karşı eylem programı belirlendi

BİRLİKTE

GÜÇ DOĞAR!

Sınfa karşı saldırı, ekonomik, demokratik ve politik olmak üzere her cepheden derinleştirilerek sürdürülürken, gözetiminde cinsel taciz ve tecavüz suçlarının sıkça işlendiğini gözlemekteyiz. Özellikle kirli savaş ortamında sıkça işlenen cinsel taciz ve tecavüz suçu batıda da hızla yaygınlaşmaya başladı. Son dört ayda gözetiminde cinsel taciz ve tecavüze uğradığını gerek açık isimleriyle, gerekse isimsiz olarak duyuran otuzbir kadın bulunmaktadır.

Bu derece yaygınlaşan cinsel taciz ve tecavüz, kişinin iç bütünlüğünü parçalayarak, teslim alma amacına yöneliktir. Direnen devrimciyi dize getirmenin bir yöntemi olarak uygulanan cinsel taciz ve tecavüz aslında bir insanlık suçudur. Ancak ne İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde ne de uluslararası nitelik taşıyan diğer sözleşmelerde açıkça belirtilerek, suç sayılmamaktadır. Örneğin İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde aşağılayıcı ve haksız bir davranış gibi bir muğlak ifadenin içinde anılmaktadır. Bu nedenle genel geçer maddeler içinde geçirilmiştir. Kısacası bu alanda hukuki bir boşluk bulunmaktadır.

Cinsel taciz ve tecavüzün tarihinin, toplumsal ve sınıfsal yanları vardır. Bir geçmişi olduğu gibi, günümüzde egemen sınıfın devleti tarafından sistemleştirilmiştir. Çoğunlukla ezilen sınıfın fertlerine ve ezilenlerin kurtuluşu için mücadele edenlere karşı uygulanması da onun sınıfsal niteliğini gözler önüne sermektedir.

Cinsel taciz ve tecavüzün bir de psikolojik boyutu bulunmaktadır. Bu iki yönlüdür:

Bir tarafta saldırmaktan ve çözmekten haz alan sadist bir kişilik, diğer tarafta ise kişiliği incinen (çoğunlukla) içine kapanan ve depresyona giren mağduru kapsamaktadır.

Şu soru sorulabilir. Peki işçi emekçi ailelerinde cinsel şiddet yaşanmıyor mu? Elbette yaşanıyor. Bu sorunun cevabı cinsel şiddetin yaygın toplumsal ve ideolojik boyutunu gösteriyor. İşçi ailelerinde yaşanan cinsel şiddet çoğunlukla kadına dönüktür.

Diğer yandan cinsel taciz çeşitli biçimler altında sokakta da sürmektedir ve yine genellikle kadına dönüktür. İşyerlerinde ise patronlar, şefler, ustabaşlar, postabaşlar tarafından işçi emekçi kadınlara uygulanmaktadır. Ancak bu yazı gözetiminde cinsel taciz ve tecavüzü konu edindiğinden daha fazla ayrıntıya gerek yoktur.

Gözetiminde cinsel taciz ve tecavüz

sadece siyasi tutsaklara ve kadınlara değil, zaman zaman erkeklere, adli tutsaklara da uygulanmaktadır.

Günümüzde sermaye devleti tarafından uygulanan ve sistemleştirilmek istenen bu saldırıya karşı Emekçi Kadınlar Birliği çeşitli demokratik kurum ve kuruluşlara ortak mücadele çağrısında bulundu. 21 Ekim 1997 günü EKB'de gerçekleşen toplantıya, Özgür Kadın Derneği, Yeni Dünya İçin Çağrı gazetesi, Dayanışma gazetesi ve şair Rahime Henden katıldı. Bu grup bir araya gelerek bir çağırıcı grup oluşturarak aşağıdaki aktivite kalarını aldılar.

* 25 Ekim Cumartesi saat 12.30'da gözetiminde cinsel taciz ve tecavüze uğrayan ve halen cezaevinde bulunan tutsaklara kart yollamak,

* 27 Ekim Pazartesi Gebze Cezaevi'ne ziyaret,

* 6 Kasım Şükran Aydın'ın mahkemesine temsili düzeyde katılım sağlamak üzere DGM önünde basın açıklaması,

* 9 Kasım Pazar cinsel taciz ve tecavüzün konu edildiği ve konunun uzmanı bir hekim, bir hukukçu ve mağdurun katıldığı söyleşiyi gerçekleştirmek,

* 23 Kasım Pazar günü Dario-Fo'nun yazdığı Tecavüz adlı oyunun ardından forum ya da söyleşi gerçekleştirmek,

* 25 Kasım Salı günü Uluslararası Cinsel Şiddete Karşı Dayanışma Günü nedeniyle bir miting kararı alındı.

25 Kasım'ı final olarak değerlendiren çağırıcı grup, eylemliklerini sürdürmeye devam edeceklerini açıklayarak: "Mücadele süreci kalıcılaşacak eylem türümüzü ortaya çıkaracaktır" dediler.

Başlatılmış bulunan bu eylemlilik sürecine sınıf cephesinden katılımın önemi açıktır. Karşımızda devlet var. Sınıfı aç koyuyor, açıkta koyuyor, gıkını çıkarana, özellikle de direnişteki işçiye copunu ve gözaltını gösteriyor. Bunlar da yetmiyor, gözaltına alınanlara cinsel tacizde dahası tecavüzde bulunuyor.

Her türlü haksızlığın önüne geçebilmek, ancak sınıfsız toplumlarda mümkün olur. Ancak bu bugünden haksızlıklara, insanlık suçlarına karşı sesimizi yükseltmenin anlamsızlığını göstermez. Tersine bugünden safımızı belirlemeliyiz. İşçiler, emekçiler, devrimci ve duyarlı tüm insanlar bu insanlık suçlarına karşı çıkmalı, geleceğine sahip çıkarak, sesini yükseltmelidir!

Rahime Henden

Kurultay çalışması sürüyor

Tekstil işkolunda İşçi Kurultayı çalışmaları sürüyor. Bilindiği üzere, kurultayı toplama çabamız iki temel dinamikten güç alarak başladı. İlki; hareketimizin bu işkolunda sürdürdüğü ısrara dayalı faaliyetin ürünü güç ve imkanlardır. Ki bu, alana politik hakimiyet, deneyim birikimi ve bir niteliği de ifade eden belli bir güç birikimi demektir. Kurultay çalışmasının başladığı aşamada, eldeki imkanlar, daha ileri hedeflere yönelip sıçramalı bir gelişme sağlamayı olanaklı kılıyordu. İkincisi; tekstil işkolunda kendini sürekli yineleyen bir hareketlilik mevcuttu. Bu hareketliliği besleyen en temel taleplerden biri de sendikal örgütlenme isteğidir. Patronların, kendi düzenlerinin yasalarını da çiğneyerek, devlet terörü ve işsizler ordusuna güvenerek sendikal örgütlenme girişimleri karşısında tahammülsüz davranması ve saldırılarda pervasız olması, hareketliliği besleyen bir öteki faktördür.

Tekstil işkolu son yılların en hareketli alanıdır. İşçiler iktisadi-sendikal sorun ve talepler sınırında da olsa, sürekli bir mücadele içindedir. Bu mücadelelerin ortaya çıkardığı öncü kuşak, değişik sorun ve eksikliklerine rağmen, yılların birikimi demektir. Dahası dipten gelen dalganın habire öne çıkardığı mücadelede istekli genç işçilerden oluşan yeni bir öncü kuşak söz konusudur.

İşkolunun temel özellikleri ve sorunları basınımda yeterince işlenmiş olduğu için sorunun bu yanına değinmeden geçiyoruz. Sınıf hareketinin genelde durgun olduğu bir evrede, herşeye rağmen hareketli bir sektörle karşı karşıyayız ve kurultay çalışması bu sektörde gündeme geliyor. Güçlerimiz taktik politika alanında donanımlıdır. Özgün politikalar üretiyoruz. Öncüyü ve mücadeleye istekli unsurları seferber etmeye uygun olarak yarattığımız platform ve araçlara sahibiz. Tekstil alanında işçi yığınlarına doğrudan ve etkin biçimde sesleniyoruz. Çalışmamız bir istime oturmuş ve güçlerimiz belli bir hırsla çalışıyor. Tüm bunlar, aynı zamanda, bir önderlik ve organizasyon düzeyi demektir.

Biz kendi içinde amaçlaştırmış bir sendikal çalışma yürütmüyoruz. Basitçe belli işler yapma ve kendimizi gösterme kaygısı içinde de değiliz. Sınıf hareketinin devrimcileştirilmesi çabası gösteriyoruz. Çalışmamız işçi sınıfını siyasal iktidar mücadelesine seferber etme eksenine oturuyor. Kurultay çalışması böyle bir bakışın ürünüdür.

Kendi güçlerimizin gelişip büyümesi hedefini doğal biçimde barındırsa da, asıl eksen, tekstil işkolunda mücadele süreçlerinin önünü açma, devrimci bir mecraya akmasını kolaylaştırma çabası olmuştur. Bu, öncü ve mücadeleye eğilimli genç unsurların, hakkını söke söke alan militan bir eylem çizgisi etrafında toplanmasını sağlamaya çalışmak demektir. Mücadelenin güncel ve uzun vadeli ihtiyaçları ve sorumlulukları temelinde açıklığa kavuşturulması demektir. Güncel sorunları düzene karşı devrim ekseninde ele alma zorunluluğuyla kendini yoğurması demektir vb. Bu çaba, tekstil işçisinin her düzeyde örgütlenmesine yoğunlaşmış bir bakışın ürünüdür.

Bülten çalışmamız, hedeflenen tarza oturmasıyla birlikte, hızlı bir gelişim içine girdi. Elbette bu, bir yönüyle, yılları bulan çalışma ve emeğimizin, genel politik etkimizin sonuçlarının toplanmasıydı. Fakat, dinamik gelişimin temel ögesi, işkolunun sorun ve mücadele süreçlerine yanıt veren güçlü bir örgüt-taktik hattımızın varlığıdır. Güçlü bir genel politik hat bizde her zaman zaten varolagelmıştır. Bunun özgün-taktik hatla güçlenip bütünlenmesi ise tempolu gelişimin zemini olmuştur.

Mücadelede istekli genç işçiler, sektörün önemli bir avantajıdır. Özellikle genel durgunluk ve kimi yerlerde sendikal örgütlenme girişimlerinin başarısızlığa uğraması nedeniyle, eski öncü kuşak bugün temkinli bir tutum sergiliyor. Bunun işçi hareketinin genç ve militan özellikler gösteren bir kesimi ileri itiyor olması, bu avantajın önemini daha da artırıyor. Genel durgunluk ve kısmi başarısızlıkların beslediği güç ve inanç erozyonu, çalışmanın geçmişte dayandığı güçlerde belli bir sirkülasyona yol açmaktadır. Fakat buna rağmen tempolu bir gelişim sağlayabiliyorsak, bunu, genç işçi dinamiğine dayanıyor olmaya borçluyuz. Dalgalanmalara ve bizim bazı öznel yetersizliklerimize rağmen, çalışma sürekli olarak yeni genç güçlerle güçlenmekte, büyümektedir. Bu durum öznal plandaki yetersizliklerimize yüklenip bir an önce aşmamızı yakıcı bir hale getirmektedir.

Kurultay çalışmasının bu dinamik gelişme seyrine rağmen, süreç, belli sorunları da ortaya çıkarmıştır. Sorunların bizim eksiklik ve yetersizliklerimizden kaynaklanan yönleri ile, bizi aşan yönleri kendi bütünlükleri içinde anlaşılmalı ve gözetilmelidir.

Kurultay çalışmaları, istediğimiz/hedeflediğimiz bir yaygınlık ve derinliğe, öngördüğümüz zaman diliminde ulaşmamıştır. Alınan anlamlı mesafeye rağmen, bu böyledir. Nesnel gerçeklikten kastımız, işkolunun son yılların en durgun dönemini yaşıyor olmasıdır. Bu elbette son birkaç yıllık kıyaslama içinde böyledir. Hedeflerimize ulaşamamanın bu durumla yakın bir ilgisi vardır. Hareketli bir evrede bir dizi eylemlilik ve direniş üzerinden işçilere seslenmenin yaratacağı sonuçlar ile durgun bir evrede sürdürülen bir faaliyetin yaratacağı sonuçlar aynı olmuyor. Bu durum, ağırlığımızı daha ziyade kurultay etkinliğini farklı alanlara taşımaya, ya da temel birimlerde derinlikli çalışmaya vermeyip, merkezi örgütlenmesine yoğunlaşmamızı da besledi. Oysa çalışmayı tabana daha çok yaymalı, seçilmiş birimler üzerinde sonuç alıcı derinlikli bir çalışmada ısrar göstermeliydik. Böyle yapmış olsaydık, asıl çalışma alanlarındaki istimi bozmadan, durgun bir evrede ortaya çıkan bir iki tekil direnişe yaptıklarımızdan çok daha etkili bir müdahale yoluna yine gidebilirdik. Sofist Tekstil ve Öztaş Çorap direnişlerinden söz ediyoruz. Kurultay gibi geniş bir çalışma içinde olmasak dahi, direnişlere etkin müdahale, bizim hareket olarak kazanılmış bir refleksimizdir. Fakat kurultay çalışması, daha ileri bir yoğunlaşma demektir. Ortaya çıkan direnişlere daha etkin müdahale edebilmeliydik. Bu kısmi zayıflık, kurultay çalışmasının belli yetersizliklerini gösteriyor. Biz, herşeye rağmen direnişlere ulaştık, etkinliğimizi taşıdık. Fakat bu arzulanan bir yoğunlaşma düzeyine ulaşamadı. Buradaki eksikliği elbette abartamayız. **Biz kurultayı etkinlik alanlarımızın dışında, kendiliğinden patlayan direnişler üzerine değil, fakat temel aldığımız çalışma alanları üzerinden örgütleyeceğiz.** Kendiliğinden patlayan tekil direnişlerin dağıtıcı bir çalışma tarzına yol açmasına müsaade edemeyiz. Hiç bir ön çalışmamızın olmadığı fabrikalarda patlayan direnişleri kurultay çalışmasına mutlaka çekeceğimiz ve kurultayı bu direnişler üzerinden örgütleyeceğimiz gibi hayalci bir yaklaşım içinde olamayız. Bu açıdan ön çalışmamızın zaten var olduğu fabrikalarda sonuç alıcı girişimlerde bulunmak esastır. Dikkat çekmek istediğimiz nokta şudur: Direniş alanları, işçilerin duyarlı olduğu ve devrimci politikaya da daha açık

gözetmeli, bu çerçevede sorumluluklarımızın hakkını vermeliyiz. Direnişteki işçilerden güç alarak kurultayı hazırlamanın ek avantajlar sağlayacağı açıktır.

'90'ların başından bu yana mücadeleler içinde oluşan bir öncü kuşağın varlığı işkolunun bilinen bir gerçeğidir. Kurultay çalışmasının bir diğer zorlanma alanı bu kuşağı süreçlere çekememektir. Bu durumda muhakkak ki bizim belli öznel eksikliklerimiz vardır. Çalışma genç-mücadeleci unsurları kazanmakta ve hızla politikleştirmektedir. Bu durum, mesafeli duran eski kuşağa ilgimizi muhtemelen hem azaltmakta, hem de gösterilen ilgiye uygun biçimler yaratılmasını güçleştirmektedir. Gerek bülten, gerek kurultay çalışmamızın, bilinen siyasal çevrelerin çalışmasından çok farklı olduğunu bilerek; bağımsız öncü işçi platformu oluşturmaya açık davranarak; sözünü ettiğimiz eski öncü kuşağı süreçlerin içine çekmeye çalışmalıyız. Esasen biz başından itibaren buna uygun davrandık. İş özünde buradan kurduk, buna uygun davranış pratiği sergiledik. Fakat, biçimde bazı şeylere daha ileri bir özen göstermemiz gerektiğini söylüyoruz. Genç mücadeleciler yeni kuşaktan beslenmenin kolaycılığına kapılamayız.

Kurultayın birleştirmeyi ve üzerine oturmayı hedeflediği iki temel dinamik söz konusuydu. İlki, '90'lardan bu yana süren mücadelelerde oluşmuş, devrimci örgütlere ve örgütlülüğe önemli ölçüde soğuk öncü kuşak. İkincisi ise, dipten gelen mücadelede istekli, fakat genç ve deneyimsiz yaygın bir genç işçi dinamiği. Bu iki dinamiği birleştirebilmek, eski kuşağın tedirginliğini ve tutukluluğunu genç işçi dinamiğiyle kırmak, genç unsurların deneyimsizliğini ise eski kuşağın birikimiyle kapamak temel hedefimizdi. Böyle bir sentez, işkolunda yıllardır kendini tekrar eden hareketlilik için bir sıçrayış tahtası veya buna bir ilk adım olabilirdi. Yazık ki, sınıf ve kitle hareketindeki durgunluk kendisini tekstil işkolunda da gösterdi. Arayış ve direnişlerde ciddi bir geri çekilme yaşandı. Bu durum devrimci, militan bir hatta mücadeleye zaten fazlasıyla mesafeli eski öncü kuşağın iyice geri çekilmesine neden oldu. Bu, tekil örnekler dışında, hayli yaygın bir olgudur. Bu mesafeli tutum sadece devrimci bir örgüt ve politikaya değil, şu anki biçimiyle politik bir tarza da uzak duruştur. EMEP gibi, sendikalist bir platformla mücadeleyi sınırlamaya çalışan pespaye reformist bir parti dahi, bu kuşağa politik ve "riskli"

gelebilmektedir. Bu durumu Merter İşçi Kurultayı süreçlerinden izlemek mümkünüdür.

“Eski” kuşağın bu geri duruşu, doğal olarak şimdi, genç, deneyimsiz ama mücadelede istekli işçi dinamiğine dayanmanın önemini arttırmıştır. Eski kuşağın tutumu şimdilik gözetilmesi gereken bir realitedir. Genç işçi dinamiğine daha güçlü yoğunlaşmak, onu hızla eğitmek ve mücadeleye sürmek görevi duruyor önümüzde. Bu, bir dizi yerde zaten yapmaya çalıştığımız veya ilk adımlarını attığımız bir çalışmanın daha da güçlendirilmesi demektir. Yerel özel sayılarla, yerel özgün sorun ve dinamiklere daha dolaysız seslenen bir kurultay faaliyeti, bunun üzerinde yükselen örgütlülük ve mücadele süreçleri, kurultay çalışmamızın başarısını esastan belirleyecek önemdedir. Genç güçlerin potansiyellerini en ileri düzeyde açığa çıkarıp, kurultay çalışmasına seferber etmek, bunu bölgelerinde öncü niteliği kazanacakları eksende gerçekleştirme; işte şimdi kilitleneceğimiz hedef bu olmalıdır. Eski kuşak, sorunlarına rağmen gözlerimizi kapayamayacağımız bir birikimdir. Kısa vadeli sorunları ne olursa olsun bu böyledir. Bu dinamiğe ulaşmaya, bizzat toplamda işkolunun hareketliliğinde alınacak mesafe üzerinden onu yeniden sarmalamaya özen göstermek durumundayız. Bu birikime karşı sorumluluk, sınıf hareketine karşı sorumluluğumuzun bir gereğidir aynı zamanda. Bu çerçevede, kurultaya bakışta ve yaklaşımlarda ortaya çıkan iki yanlış eğilimden de söz etmeliyiz.

Birincisi, kurultayı kendi güçlerimizle yapacağımız bir çalışma, dahası bir güne sığdırılacak bir etkinlik olarak anlama eğilimidir. Elbette, bu eğilim kendini bu kadar kaba bir biçimde dışa vurmamaktadır. Uyarıcı olması için vurguyu kasten uçtan yapıyoruz. Bu soruna politik bir yaklaşımdan ziyade teknik bir bakışı anlatıyor. İşkolunun dinamikleri ve sürecin özellikleri, imkanlar ve görevlere dair perspektifte kaymalara ve yoğunlaşmaktan uzaklaşmaya götürecek riskler taşıyor. İşte vurguyu kasten uçtan seçişimizin gerisindeki neden budur.

İkincisi ise, kurultayı mutlaklaştırıp imkansızlaştıran eğilimdir. Kurultayı öncesi ve sonrasıyla sürekliliği olan bir süreç değil, gidişatı kökten değiştirecek bir sihirli değnek olarak görme yanılgısıdır. Kurultayın başarısını sektörün hemen hemen bütün öncüsünü toplamasında, süreçleri değiştirmesinde, güçlü bir nicelikte vb. de arar bu bakış. Böyle olduğu ölçüde de aslında kurultayı sonsuza erteler. Aslında her iki yanlış eğilim de aynı özün iki farklı görünümü, aynı madalyonun iki yüzü olmaktadır. Bir eğilim veya görüş olmaktan ziyade, birer potansiyel tehlike olan bu tarz yaklaşımlar, yerini politik süreç değerlendirmeleri üzerinden günün görevlerine kilitlenmeye bırakmalıdır.

***İstanbul İl Komitesi
Ekim 179,15 Ekim '97***

MÜCADELE POSTASI... MÜCADELE POSTASI... MÜCADELE

Birlik olursak, mutlaka kazanacağız!

Ne ümitlerle gelmiştim İstanbul’a. İş, ekmek ve param olacaktı, çocuklarıma daha güzel bir hayat verecektim. İstanbul’a geleli tam bir yıl oldu. Ufak denilebilecek bir tekstil atölyesine girdim, 3 ay köle gibi çalıştım. Mesailer, sabahlamalar elimden gelen tüm gücümü gösterdim. Paramı alamayan bir ben değil, en az 50-60 kişi oldu. Sonra herkes teker teker işi bırakıp başka başka yerlere gitti. Malesef paralarımız da patronun cebinde kaldı. Daha sonra düşündüğümde bazı şeyleri denemediğimize çok pişman oldum. Bazı hatalar yaptım, bunların neler olduğunu daha sonra yazacağım. Aradan oldukça zaman geçti. Çalışma hevesim yavaş yavaş biterken çok güzel bir bina, yani fabrika gördüm. Buraya işçi alınacağını duydum. Bunun üzerine müracaat ettim ve işe başladım. “Yaşadın sen kızım” diyordum, “büyük yer büyük imkanlar demek.”

Yine hatalı düşünmüştüm. Bu işyerinde işçileri nasıl köle gibi çalıştırdıklarını gördüm. Özellikle eski işçi arkadaşları adeta yıldırıp tazminatsız çıksınlar diye kötü davranıldığını görüyordum, üzülyordum. Tabi ki bir insan, dahası bir işçi olarak. Çünkü bugün ona yapılanların aynısı bana da yapılacaktır ve öyle de oldu. Şu an çok iyi bilincindeyim. Susmak, o fabrikadan ayrılıp, çalışmak için başka fabrikalara gitmek... Tüm bunlar bir işçi için çözüm değil. Çözümü burada bizler bulduk; mücadele etmek. Bizler birlikte hareket edip, ne hakkımız varsa bunları alacağız. Daha önce bir hatadan bahsetmiştim. O hata kolayı seçmek olmuştu. Bunun için burada aynı olayı yaşamak istemiyorum. Bana gelip, “bizimle birlik olur musun” dediklerinde seve seve katılmıştım işçi arkadaşlarımla arasına. Sendikaya üye olmak için imza attığımda, aynen sözlerim şuydu: “arkadaşlar biz bu imzalarla işten çıkışımıza, açlığa, soğuğa ve sokağa terkedilişimize imza atıyoruz”. Ne var ki mücadele etmeden de hiçbirşey olmuyor. “Yeter artık!” demeyi öğrendik. Malesef haklar sen

mücadele vermeden alınmıyor. Bu yüzden almasını bileceksin. Hem de bir işçiysen, emekçiysen işin zor demektir. Burası zenginlerin, patronların yaşadığı bir ülke. Bir işçi olarak kanunun bana verdiği sendikalı olma hakkım var. Böyle bir yasa var ama, ardından da eklenmiş, patronun da itiraz etmeye hakkı var diye. Ben böyle yasayı ne yapayım.

Sendikayı patronun davul zurnayla karşılaşmasını beklemiyordum. Nitekim de öyle oldu. 130 kişi ve bununla beraber ailelerimizi de açlığa ve sefalete mahkum ettiler. Evim kira, iki tane okuyan çocuğum var, kömürümü almadım. Ben burada henüz 3,5 aylık bir işçiyim, bir gelirim yok, kıdem tazminatımı falan da alamayacağım. Çevremdekiler bana “kaybedecek neyin var ki, başka yere git çalış” diyorlar. Fakat durum farklı. İşçi arkadaşlarım ne güzel haklarını arıyorlar. Onlara destek olmazsam ben geceleri rahat uyuyamam.

Şu anda güzel bir birlik ve beraberlik örneği sergiliyoruz. Bunun diğer işçi arkadaşlara da örnek olmasını istiyorum. Yeter diyorum, madem çalışıyoruz öyleyse hakkımızı alalım. Bugün patron olup fabrika yaptırıyorsa bunu bizim sırtımızdan yaptırıyorlar. Bunu patronlara hatırlatmak istiyoruz. Bizler Brandi işçileri olarak İstanbul’da bulunan bütün işçi arkadaşlara sesleniyoruz: Arkadaşlar! Bu eziyet ve haksızlıklara bir son verelim. Gelin birlik olalım. Patronlar bizi anlamıyor. Bizi ancak birbirimiz anlar. Örgütlenelim, işçi kıymına bir son verelim. Sizlerden destek bekliyoruz. Birlik olursak, mücadeleden kaçınmazsak, yılmazsak, ki biz Brandi Tekstil işçileri buna and içtik, kazanacağız. Hakkımızı almak için sonuna kadar dayanacağız. Bizleri desteklemeyi düşünen arkadaşlara, özellikle de işçi sınıfına sesleniyorum: Direnişteki olan arkadaşlara maddi ve manevi destek bekliyorum, özellikle morale çok ihtiyacımız var.

**Brandi Tekstil’den
Kızıl Bayrak okuru bir kadın işçi**

Gül damlası

Gül

Gül

Gül

Gül damlası...

Damladı yüreğimin

en ince yerine

Serpildi dağ başlarından;

indi

kalabalık kentlere...

Gül

Gül

Gül bahçesi...

Yüreğine akıtıp acıyı

kanattı öfkeyi

avuçlarında...

Bin bir renk

aldı

zulmün bahçesinde...

Sonra şahlanıp

bir şelale gibi...

aktı

aktı

aktı... Deniz oldu.

Rahime Henden

Artvin’de kızıl bayrağımızı dalgalandırmak istiyorum!

Merhaba Kızıl Bayrak,
Ben 19 yaşında Artvin’den yazan bir okurunuzum. 1995-97 arası sürekli derginizi okudum ve çeşitli yerlerde de eski sayıları dağıttım.

Şu anda adres değiştirdim. Geldiğim yerde moralim oldukça bozuldu. Burda gençlik hat safada boş idealler peşinde koşuyor. Gençliğin bir bölümü ülkücü denilen barbarların etkisinde. Diğer bir kısmı ise Milli Gençlik Vakıfları tarafından hırsıya alınmış durumundalar.

Geriye kalan, aydın diyebileceğimiz gençlik kesimleri ise CHP ya da DSP’ye kayıp, sınıf mücadelesine sahip çıkmadılar.

Yoldaşlar, burda çalışma yürütmek istiyorum. Elinizde eski sayı dergi, broşür vb. varsa bana iletmenizi rica ediyorum. Çünkü sizin desteğinizle Artvin’in bu beldesinde de kızıl bayrağı dalgalandırmak istiyorum.

Artvin’den bir Kızıl Bayrak okuru

EKİM DEVRİMİ 80 YAŞINDA!



***Sosyalizm
kazanacak!***

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete